

**DZIAŁANIA
ZREALIZOWANE W 2024 R.
I REALIZOWANE W 2025 R.
W OBSZARZE TURYSTYKI**

OPRACOWANIE WŁASNE

WYDZIAŁ DS. TURYSTYKI

Styczeń 2025 r.

1. PODSTAWY DZIAŁANIA WYDZIAŁU DS. TURYSTYKI	7
2. POLITYKA I GOSPODARKA TURYSTYCZNA	15
1. Badania Ruchu Turystycznego w Krakowie	15
2. Respect Kraków	22
3. Burmistrz Nocny i Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy	24
4. Działania promocyjne na lotnisku Kraków-Balice	26
5. Projekt: „SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism”	27
6. Forum Turystyki w Krakowie.....	28
7. Projekt Tourism in Balance.....	36
8. Członkostwo Gminy Miejskiej Kraków w organizacjach turystycznych.....	37
9. Prowadzenie ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie GMK - turystyczny najem krótkoterminowy.	39
10. Aplikacja Krakowskie Obiekty Noclegowe (eKON).....	41
11. Zespół Zadaniowy ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, działający przy Prezydencie Miasta Krakowa	42
12. Współpraca z Wydziałem Podatków i Opłat UMK.....	43
13. Udział w pracach Sojuszu Miast Europejskich w zakresie przygotowania regulacji TNK.....	44
14. Prowadzenie korespondencji w zakresie zmian legislacyjnych – z ministerstwem właściwym ds. turystyki.....	45
15. Zespół ds. kontroli bazy noclegowej pozostającej w ewidencji Prezydenta Miasta Krakowa.....	45
16. Opłata turystyczna (miejscowa)	46
17. Transport turystyczny w Krakowie.....	47
18. Lex Kamilek	47
3. DZIAŁANIA KRAKÓW CONVENTION BUREAU	48
1. Rraport „Branża spotkań w Krakowie 2023”	48
2. Raport GDS Index 2024.....	48
3. Wsparcie wydarzeń MICE	49
4. Aktywny kontakt z klientami.....	50
5. Współpraca z branżą MICE	51
6. Wizyty inspekcyjne, fam tripy	51
4. MARKETING TURYSTYCZNY	53
1. Organizacja konkursów dla organizacji pozarządowych (NGO).....	53
2. Twierdza Kraków	54
3. III edycja Dni Twierdzy Kraków	55
4. Tajemnice Twierdzy Kraków w filmowym kadrze	56
5. Krakowianki	60

6.	Smoczy szlak.....	62
7.	Krakowski Festiwal Górski, 7-8.12.2024 r.	63
8.	Turystyka medyczna w Krakowie.....	64
9.	Reklamy prasowe.....	65
10.	Wydawnictwa promocyjne.....	66
11.	Udział w międzynarodowych i krajowych targach turystycznych w partnerstwie z Polską Organizacją Turystyczną, Małopolską Organizacją Turystyczną oraz Kraków Tourism Alliance ...	68
12.	Wizyty dziennikarskie i touoperatorów	69
13.	Akcja „Zdobynamy Odznakę Przyjaciela Krakowa”	70
14.	Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego w Krakowie.....	72
15.	Udział w obchodach 45-lecia współpracy partnerskiej miasta Krakowa z Norymbergą.....	73
16.	44. Międzynarodowe Dni Miast Nowej Hanzы w Gdańsku „Zmiana zaczyna się tutaj”	74
18.	Rzym – Polonia e Toscana. Armonie Rinascimentali	75
19.	Kampania 5 zmysłów	77
20.	Współpraca patronacka z załogą ORP „KRAKÓW”	79
21.	XII Forum Polskiej Organizacji Turystycznej, Regionalnych i Lokalnych Organizacji Turystycznych 2024.....	80
5.	KRAKÓW W RANKINGACH.....	82
6.	DZIAŁANIA DO REALIZACJI W 2025 R.	83

1. PODSTAWY DZIAŁANIA WYDZIAŁU DS. TURYSTYKI

ZARZĄDZENIE NR 3200/2024

PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

Z DNIA 5 grudnia 2024 r.

w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału ds. Turystyki

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) zarządza się co następuje:

§ 1. Wydziałem ds. Turystyki, zwanym dalej Wydziałem, kieruje Dyrektor, przy pomocy swojego Zastępcy.

§ 2. 1. W skład Wydziału wchodzi następujące wewnętrzne komórki organizacyjne:

1) Referat ds. Organizacyjnych;	WT-01
2) Referat Gospodarki Turystycznej;	WT-02
3) Referat Marketingu Turystycznego;	WT-03
4) Biuro Kongresów/Krakow Convention Bureau;	WT-04
5) Referat Polityki Turystycznej Miasta;	WT-05
6) Stanowiska ds. Zrównoważonej Gospodarki Nocy.	WT-06

2. W strukturze Wydziału usytuowany jest Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Turystyki, podległy bezpośrednio Prezydentowi Miasta Krakowa, którego zakres działania określa odrębne zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa. Obsługę kancelaryjno-biurową Pełnomocnika Prezydenta Miasta Krakowa ds. Turystyki zapewnia Wydział.

§ 3. 1. Dyrektorowi Wydziału podlegają bezpośrednio:

- 1) Zastępca Dyrektora;
- 2) Referat ds. Organizacyjnych;
- 3) Biuro Kongresów/Krakow Convention Bureau
- 4) Referat Polityki Turystycznej Miasta;
- 5) Stanowiska ds. Zrównoważonej Gospodarki Nocy

2. Zastępcy Dyrektora podlegają bezpośrednio:

- 1) Referat Gospodarki Turystycznej
- 2) Referat Marketingu Turystycznego.

§ 4. Do zakresu działania Referatu ds. Organizacyjnych (WT-01) należą sprawy:

- 1) Prowadzenie obsługi kancelaryjno-biurowej Wydziału, w tym ewidencja i koordynacja obiegu korespondencji pisemnej i elektronicznej w Wydziale;
- 2) Koordynacja działań związanych z planowaniem i realizacją budżetu, w tym m.in.: przygotowywanie we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Wydziału projektu budżetu zadaniowego, wniosków budżetowych i sprawozdawczości;
- 3) Prowadzenie rozliczeń finansowych zadań prowadzonych przez Wydział, w tym ewidencji rachunków i faktur z zakresu realizacji zadań Wydziału;
- 4) Koordynacja i udział w realizacji procedur zamówień publicznych dla zadań realizowanych przez Wydział, w tym sporządzanie planów zamówień publicznych, dokumentacji oraz sprawozdań z udzielonych zamówień w zakresie działania Wydziału;
- 5) Weryfikacja umów i zleceń przygotowywanych przez pracowników Wydziału;
- 6) Opracowywanie projektów dokumentów związanych z funkcjonowaniem Wydziału, w tym m. in.: pełnomocnictw i zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa oraz innych aktów normatywnych, projektów zarządzeń wewnętrznych i poleceń służbowych Dyrektora Wydziału oraz nadzór nad ich realizacją;
- 7) Koordynacja w zakresie przygotowywania informacji o działalności Wydziału przekazywanych do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa oraz stała współpraca z administratorem Biuletynu;
- 8) Prowadzenie spraw związanych z realizacją Polityki Bezpieczeństwa Informacji UMK (w tym obsługa aplikacji SEZAM);
- 9) Realizacja działań związanych z ISO;
- 10) Prowadzenie magazynu wydawnictw informacyjno-promocyjnych Miasta i materiałów wystawienniczych Wydziału, w tym prowadzenie odpowiednich ewidencji;
- 11) Opracowywanie okresowych informacji, sprawozdań i analiz z zakresu działania Wydziału;
- 12) Gospodarowanie mieniem Wydziału, w tym prowadzenie ewidencji majątku trwałego;
- 13) Prowadzenie spraw osobowych pracowników Wydziału;
- 14) Prowadzenie innych działań organizacyjnych niezbędnych dla właściwego funkcjonowania Wydziału.

§ 5. Do zakresu działania Referatu Gospodarki Turystycznej (WT-02) należą sprawy:

- 1) Realizacja działań zawartych w Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 2) Organizacja i planowanie zadań wynikających bezpośrednio z aktów prawnych regulujących usługi turystyczne (usługi hotelarskie i przewodnickie);
- 3) Prowadzenie ewidencji obiektów noclegowych – innych niż obiekty hotelarskie (tzw. niekategoryzowanych);
- 4) Kontrola obiektów noclegowych oraz prowadzenie czynności w zakresie postępowania pokontrolnego;
- 5) Działania w terenie oraz monitoring stron internetowych (platform rezerwacyjnych, portali społecznościowych itp.) w zakresie identyfikacji działalności gospodarczej dotyczącej świadczenia usług noclegowych;
- 6) Prowadzenie postępowań zmierzających do zalegalizowania świadczenia usług noclegowych przez przedsiębiorców lub ich zaprzestania;

- 7) Monitoring zmian prawnych związanych z usługami turystycznymi;
- 8) Współpraca z organami i innymi służbami regulującymi obszar zakwaterowania turystycznego oraz służbami porządkowymi (inspektoratami nadzoru budowlanego, Państwową Inspekcją Handlową, Państwową Strażą Pożarną, Państwowym Inspektorem Sanitarnym oraz właściwym miejscowo państwowym inspektorem sanitarnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Policją i Strażą Miejską Miasta Krakowa);
- 9) Współpraca z branżą turystyczną w zakresie przedsięwzięć mających na celu podnoszenie jakości usług hotelarskich i przewodnickich (np. konkursów Odys, Penelopa);
- 10) Organizacja spotkań branżowych w zakresie usług turystycznych;
- 11) Udział w przedsięwzięciach zmierzających do wsparcia rozwoju turystyki, m.in. poprzez uczestnictwo w tworzeniu narzędzi finansowych (np. opłaty lokalne);
- 12) Współpraca przy tworzeniu systemu kształcenia i przygotowania kadr dla rynku przewodnickiego;
- 13) Uczestnictwo w działaniach podejmowanych przez UMK oraz inne podmioty, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku turystycznego (np. kwestie transportu turystycznego, regulacje dot. parków kulturowych).

§ 6. Do zakresu działania Referatu Marketingu Turystycznego (WT-03) należą sprawy:

- 1) Realizacja działań zawartych w Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 2) Wsparcie rozwoju kluczowych produktów turystycznych Miasta Krakowa i działania na rzecz tworzenia, rozwoju oraz promocji produktów turystycznych we współpracy z krakowską branżą turystyczną:
 - a) organizacja i współorganizacja wydarzeń, spotkań, warsztatów oraz konkursów skierowanych do turystów oraz branży związanej z rynkiem turystycznym Krakowa,
 - b) wspieranie nowych form i sposobów zwiedzania Miasta,
 - c) stymulowanie branży do tworzenia nowych produktów turystycznych;
- 3) Realizacja działań dot. marketingu turystycznego Miasta na terenie kraju i za granicą oraz budowania wizerunku Krakowa, poprzez:
 - a) promocję oferty turystycznej Miasta realizowaną podczas krajowych i zagranicznych targów turystycznych i prezentacji branżowych oraz innych przedsięwzięć promocyjnych związanych z turystyką,
 - b) organizację i realizację wizyt studyjnych dla zagranicznych i krajowych dziennikarzy, influencerów, touroperatorów oraz osób opiniotwórczych mających wpływ na budowę wizerunku turystycznego Krakowa i komercjalizację jego produktów,
 - c) realizację krajowych i zagranicznych kampanii marketingowych przy użyciu nowoczesnych narzędzi komunikacji,
 - d) merytoryczne przygotowanie wydawnictw informacyjno- promocyjnych dotyczących turystycznych zasobów Miasta,
 - e) współpracę z polską i zagraniczną branżą turystyczną, w tym mediami branżowymi, w zakresie udostępniania i publikacji materiałów promocyjnych,
 - f) realizację zadań związanych ze współpracą Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami krajowymi i zagranicznymi, w tym działania związane z patronatem nad ORP Kraków;

- 4) Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi UMK i MJO w zakresie procesu działań komunikacyjnych skierowanych do turystów i mieszkańców, w tym planowanie, realizacja oraz bieżący monitoring oznakowania turystycznego zgodnego z SIW i SIM UMK;
- 5) Opiniowanie i realizacja projektów Budżetu Obywatelskiego związanych z krakowskim produktem turystycznym;
- 6) Współpraca i udział w stowarzyszeniach krajowych i zagranicznych.

§ 7. Do zakresu działania Biura Kongresów/Krakow Convention Bureau (WT-04) należą sprawy:

- 1) Realizacja działań zawartych w Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 2) Opracowywanie, realizacja i nadzór nad realizacją programów i dokumentów związanych z rozwojem turystyki biznesowej, w tym Planu działań w zakresie marketingu turystyki biznesowej w Krakowie;
- 3) Współpraca z biurami kongresów, organizatorami konferencji, targów i spotkań oraz innymi podmiotami zainteresowanymi organizacją kongresów i spotkań w Krakowie, a także uczelniami krakowskimi w zakresie turystyki biznesowej, w tym:
 - a) przekazywanie informacji dotyczących możliwości konferencyjnych i bazy noclegowej, w sposób zapewniający optymalne wykorzystanie potencjału konferencyjnego Krakowa,
 - b) przygotowanie odpowiedzi na zapytania o organizację konferencji oraz ofert skierowanych do potencjalnych organizatorów spotkań (tzw. BID),
 - c) merytoryczna pomoc, wsparcie i doradztwo organizatorom konferencji w nawiązywaniu bezpośrednich kontaktów z lokalną branżą turystyczną oraz władzami Miasta,
 - d) udział w Programie Ambasadorów Kongresów Polskich,
 - e) współpraca branżowa w ramach inicjatywy Kraków Network;
- 4) Realizacja działań mających na celu podnoszenie jakości świadczonych usług w zakresie turystyki biznesowej/przemysłu spotkań w Krakowie, w tym organizacja/współorganizacja konkursów, konferencji tematycznych, seminariów;
- 5) Organizacja wizyt inspekcyjnych i studyjnych dla organizatorów spotkań oraz mediów branżowych w celu prezentacji krakowskiej oferty kongresowej;
- 6) Monitoring odbywających się w Krakowie konferencji, kongresów, targów i spotkań biznesowych, w tym:
 - a) opracowywanie kalendarium tych wydarzeń na stronie www.convention.krakow.pl,
 - b) prowadzenie badań statystycznych turystyki biznesowej, monitorowanie zmian na rynku i publikowanie uaktualnionych statystyk;
- 7) Tworzenie i aktualizacja baz danych podmiotów i obiektów związanych z organizacją kongresów i spotkań;
- 8) Promocja krakowskiej oferty podczas targów turystyki biznesowej i innych przedsięwzięć promocyjnych związanych z przemysłem spotkań;
- 9) Opracowywanie i dystrybucja materiałów informacyjno – promocyjnych;
- 10) Współpraca z mediami krajowymi i zagranicznymi oraz zamieszczanie artykułów i reklam promujących Miasto jako destynację biznesową w Internecie, prasie oraz katalogach branżowych;
- 11) Prowadzenie działań w zakresie promocji turystyki biznesowej z wykorzystaniem Internetu, w tym:
 - a) opracowanie i kolportaż newslettera w wersji polskiej i angielskiej,

- b) prowadzenie dwujęzycznej strony internetowej www.convention.krakow.pl,
 - c) prowadzenie profilu na portalu społecznościowym Facebook;
- 12) Współpraca i udział w stowarzyszeniach krajowych i zagranicznych.

§ 8. Do zakresu działania Referatu Polityki Turystycznej Miasta (WT-05) należą sprawy:

- 1) Realizacja działań zawartych w Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 2) Koordynacja realizacji i operacjonalizacji oraz komunikacja Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 3) Monitoring polityki turystycznej Miasta przy pomocy wskaźników jakościowych i ilościowych;
- 4) Wypracowanie modelu współpracy z interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie na rzecz realizacji rekomendacji Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028;
- 5) Koordynacja i realizacja projektów strategicznych we współpracy z krakowską branżą turystyczną;
- 6) Koordynacja i realizacja ilościowych i jakościowych badań rynku turystycznego;
- 7) Działania na rzecz podnoszenia jakości usług turystycznych;
- 8) Koordynacja działań Wydziału w zakresie dziedziny zarządzania „Turystyka i Promocja”;
- 9) Prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem Wyróżnienia pn. „Kreator Krakowskiej Turystyki”;
- 10) Współpraca i udział w stowarzyszeniach krajowych i zagranicznych.

§ 9. Do zakresu działania Stanowisk ds. Zrównoważonej Gospodarki Nocy (WT-06) należą sprawy realizowane przez:

1. Burmistrza Nocnego, do którego zadań należy:

- 1) Realizacja działań zawartych w Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 2) Koordynacja działań Zespołu zadaniowego pn. Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy w celu ochrony dziedzictwa kulturowego Krakowa, miasta wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz kształtowania właściwych relacji pomiędzy interesariuszami rynku;
- 3) Opracowanie, w formule partycypacyjnej, strategii działania dla gospodarki nocy w Krakowie, na podstawie dostępnych i zleconych badań i analiz oraz bieżącego monitorowania rynku;
- 4) Integracja interesariuszy rynku na rzecz wzajemnego poszanowania oraz skutecznego wdrażania strategii działania dla gospodarki nocy w Krakowie;
- 5) Opiniowanie programów/dokumentów Gminy Miejskiej Kraków oraz przygotowanie stanowisk mających istotny wpływ na funkcjonowanie miasta w porze nocnej;
- 6) Podjęcie działań na rzecz wdrożenia, wypracowanych w drodze dialogu, konsultacji oraz szerokiej partycypacji, strategii działania oraz zasad i standardów funkcjonowania gospodarki nocy w Krakowie w obszarach zarządzania miastem tj. przede wszystkim transport publiczny, bezpieczeństwo i porządek publiczny, turystyka, usługi zdrowotne, sprawy administracyjne, w tym wydawanie przez miasto zezwoleń, zgód, koncesji. Oferta kulturalna, iluminacja miasta w porze nocnej, mająca na celu harmonizację relacji pomiędzy głównymi interesariuszami rynku tj. mieszkańcami, przedsiębiorcami i odwiedzającymi;

- 7) Inicjowanie badań, opinii i analizowanie danych, które będą podstawą do wypracowania optymalnego modelu zarządzania gospodarką nocy w Krakowie;
- 8) Monitoring zjawisk związanych z gospodarką nocy, również w godzinach nocnych, w tym wizje lokalne;
- 9) Inicjowanie rozwiązań, w tym propozycji zmian legislacyjnych, porządkowych czy organizacyjnych w zakresie regulacji gospodarki nocy;
- 10) Ewaluacja czynności podejmowanych przez Zespół zadaniowy pn. Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy oraz podejmowanie adekwatnych działań.

2. Stanowiska ds. obsługi Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy, do których zadań należy:

- 1) Realizacja działań zawartych w Polityce zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028 we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi UMK, MJO i interesariuszami gospodarki turystycznej w Krakowie;
- 2) Udział w wypracowywaniu w szerokim partnerstwie, strategii działania Zespołu zadaniowego pn. Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy na rzecz zrównoważonej gospodarki nocy w Krakowie na podstawie badań, analiz i monitoringu rynku;
- 3) Podjęcie działań na rzecz wdrożenia, wypracowanych w drodze dialogu, konsultacji oraz szerokiej partycypacji, strategii działania oraz zasad i standardów funkcjonowania gospodarki nocy w Krakowie w obszarach zarządzania miastem tj. przede wszystkim transport publiczny, bezpieczeństwo i porządek publiczny, turystyka, usługi zdrowotne, sprawy administracyjne, w tym wydawanie przez miasto zezwoleń, zgód, koncesji. Oferta kulturalna, iluminacja miasta w porze nocnej, mająca na celu harmonizację relacji pomiędzy głównymi interesariuszami rynku tj. mieszkańcami, przedsiębiorcami i odwiedzającymi;
- 4) Integracja interesariuszy rynku na rzecz wzajemnego poszanowania oraz skutecznego wdrażania strategii działania dla gospodarki nocy w Krakowie;
- 5) Monitoring zjawisk związanych z gospodarką nocy, również w godzinach nocnych, w tym wizje lokalne;
- 6) Opiniowanie i doradztwo w zakresie programów, dokumentów Gminy Miejskiej Kraków, mających istotny wpływ na funkcjonowanie miasta w porze nocnej, w tym wizje lokalne;
- 7) Ewaluacja czynności podejmowanych przez Zespół zadaniowy pn. Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy oraz podejmowanie adekwatnych działań;
- 8) Obsługa biurowo-kancelaryjna Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy.

§ 10. Wszystkie wewnętrzne komórki organizacyjne Wydziału są odpowiedzialne za:

- 1) Współpracę w zakresie realizacji Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028;
- 2) Prawidłowe pod względem rzeczowym i terminowym wykonanie postanowień obowiązujących zarządzeń, poleceń, instrukcji dotyczących działalności Wydziału;
- 3) Opracowywanie projektów odpowiedzi na interpelacje radnych, wnioski Komisji RMK, interwencje poselskie i senatorskie oraz wnioski o udostępnienie informacji publicznej;
- 4) Przygotowywanie projektów aktów kierowania;
- 5) Przygotowywanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz udział w komisjach przetargowych;
- 6) Opracowywanie materiałów informacyjnych i sprawozdawczych;
- 7) Przygotowywanie i przekazywanie analitykowi budżetowemu Wydziału:

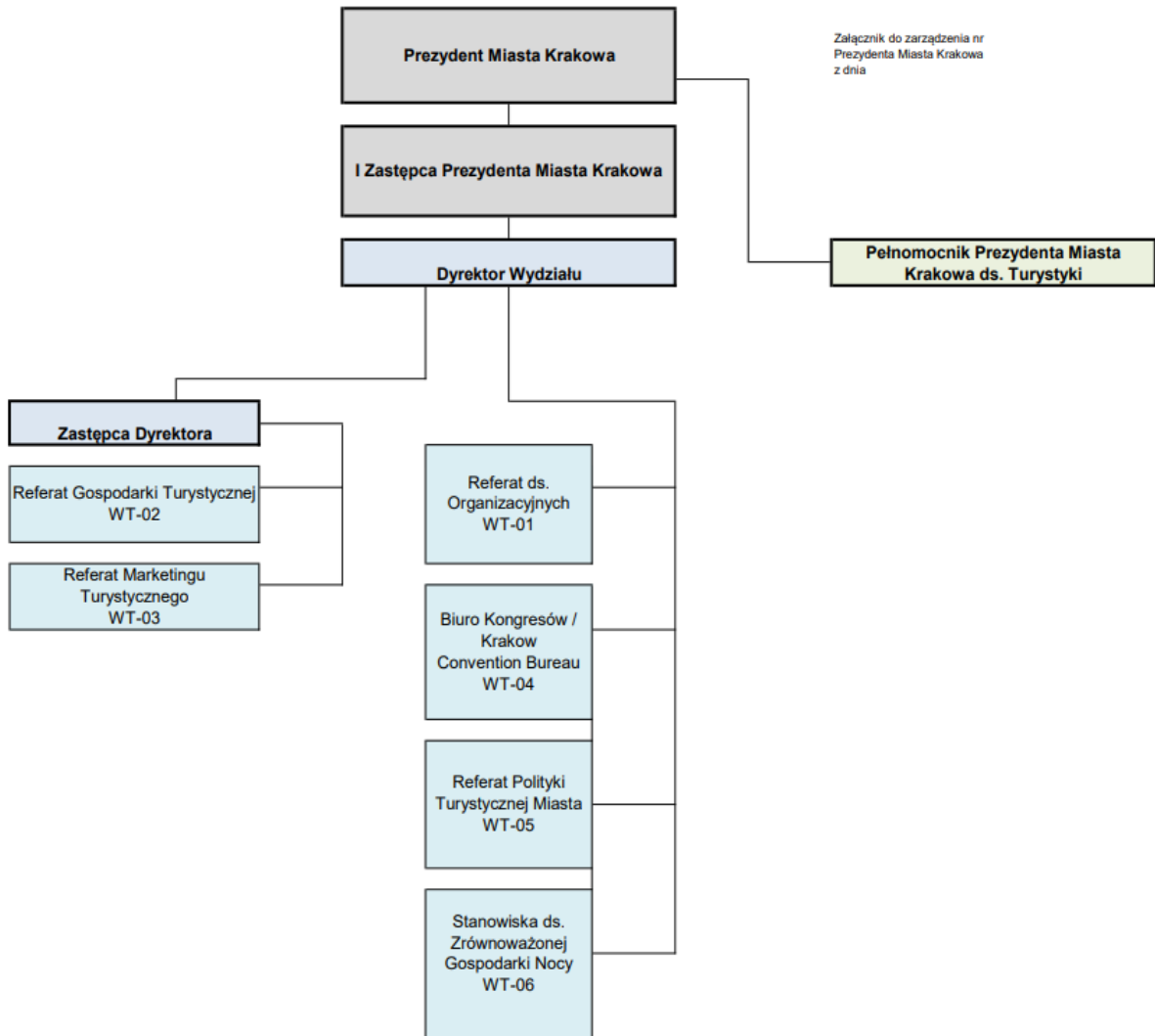
- a) materiałów do projektu budżetu,
- b) informacji do harmonogramu wydatków,
- c) informacji do sprawozdań budżetowych;
- 8) Prawidłowe pod względem formalnym i merytorycznym publikowanie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, w Miejskiej Platformie Internetowej Magiczny Kraków oraz w Serwisie Informacyjnym UMK;
- 9) Negocjowanie i przygotowywanie zleceń i umów z usługobiorcami zewnętrznymi, nadzór i kontrola nad ich prawidłową realizacją oraz ich rozliczanie w ramach posiadanych uprawnień, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 10) Sporządzanie stosownych protokołów i rozliczeń;
- 11) Współpracę z komórkami organizacyjnymi UMK, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, Ministerstwem Sportu i Turystyki, samorządami, Polską Organizacją Turystyczną, Małopolską Organizacją Turystyczną, Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, Krakowską Izbą Turystyki, Małopolską Izbą Hotelarską Gremium, Związkiem Gmin Jurajskich, Związkiem Miast Polskich, stowarzyszeniami, organizacjami branżowymi, przedstawicielami branży turystycznej oraz innymi podmiotami w zakresie realizowanych zadań;
- 12) Udział w pracach zespołów doradczych oraz branżowych powoływanych zarządzeniami Prezydenta Miasta Krakowa;
- 13) Dyscyplinę pracy i należyte wykorzystanie czasu pracy;
- 14) Przestrzeganie obowiązujących przepisów BHP i ppoż.;
- 15) Realizację zadań wynikających ze współpracy z Zespołem Zarządzania Kryzysowego Miasta Krakowa;
- 16) Przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych, przepisów innych ustaw dotyczących tajemnic prawnie chronionych oraz ustawy o ochronie danych osobowych;
- 17) Przestrzeganie przepisów Polityki Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miasta Krakowa;
- 18) Prawidłowe pod względem formalnym i merytorycznym użytkowanie wskazanych systemów SI UMK;
- 19) Skutki prawne i szkody materialne wynikłe z tytułu niedopełnienia obowiązków służbowych;
- 20) Należyte dbanie o powierzone wyposażenie biurowe oraz powierzony do eksploatacji sprzęt informatyczny;
- 21) Archiwizowanie dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 22) Bieżącą aktualizację usług publicznych, w szczególności w zakresie możliwości załatwienia spraw związanych z tymi usługami publicznymi poprzez Internet za pośrednictwem elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP);
- 23) Prawidłową publikację, pod względem formalnym i merytorycznym, usług publicznych na elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej (ePUAP), w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa oraz dedykowanych internetowych serwisach miejskich;
- 24) Monitoring mediów branżowych;
- 25) Wykonywanie innych zadań i poleceń przełożonych w sprawach nieuregulowanych zakresem obowiązków.

§ 11. Graficzny schemat organizacyjny Wydziału stanowi załącznik do zarządzenia.

§ 12. Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału.

§ 13. Traci moc zarządzenie nr 1800/2023 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału ds. Turystyki.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia podpisania.

2. POLITYKA I GOSPODARKA TURYSTYCZNA

1. Badania Ruchu Turystycznego w Krakowie

Miasto Kraków, we współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną, od 2003 roku systematycznie monitoruje ruch turystyczny w Krakowie. Badania prowadzone są przez ekspertów Międzyuczelnianego Zespołu Naukowego Małopolskiej Organizacji Turystycznej i bazują na autorskiej metodzie, pozwalającej od 20 lat na szczegółową analizę zmian w zakresie liczby i struktury ruchu turystycznego w Krakowie. Dzięki połączeniu danych ilościowych i jakościowych oraz ciągłości obserwacji, wyniki analiz stanowią istotną podstawę do formułowania działań wspierających rozwój turystyki zrównoważonej w stolicy województwa małopolskiego i w Polsce.

Raport za rok 2023 ukazał się w listopadzie 2024 roku.

- <https://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/535414/karta>
- https://turystykakrakow.pl/badania_i_analizy/275010,artykul,ruch_turystyczny_w_krakowie.html

Jako cele szczegółowe raportu wskazano m.in.:

- *określenie szacunkowej liczby gości odwiedzających miasto, z podziałem na turystów i odwiedzających jednodniowych
- *określenie struktury i dynamiki ruchu turystycznego w mieście,
- *określenie szacunkowych wpływów z bezpośrednich wydatków odwiedzających, z rozbiciem na odwiedzającego krajowego i zagranicznego,
- *określenie cech społeczno-demograficznych odwiedzającego krajowego i zagranicznego (m.in. wiek, płeć, pochodzenie, wykształcenie, status materialny, wykorzystywane źródła informacji o mieście, częstotliwość podróży do miasta, cele podróży, charakter podróży, sposób organizacji podróży, środek transportu, długość pobytu, miejsce noclegu, upodobania itp.),
- *określenie rankingu najczęściej odwiedzanych atrakcji i produktów turystycznych,
- *ocenę oferty turystycznej miasta,
- *ocenę wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług,
- *ocenę stopnia zadowolenia z pobytu w mieście.

	2019	2020	2021	2022	2023
Odwiedzający ogółem	14,05 mln	9, 25 mln	7,38 mln	8,4 mln	12,18 mln
Odwiedzający krajowi	10,75 mln	8, 51 mln	6,61 mln	7,9 mln	11,28 mln
Odwiedzający zagraniczni	3,30 mln	0,74 mln	0,77 mln	0,5 mln	0,9 mln

W 2023 roku Kraków odwiedziło 12 180 000 osób, w tym 900 000 osób z zagranicy.

Wśród nich znaleźli się obywatele następujących krajów: Wielka Brytania 25,2%; Niemcy 18,4%; Włochy 9,1%; USA 6,9%; Francja 5,7%; Hiszpania 4,9%; Czechy 4,7%; Słowacja 3,0%; Austria 2,2%; Arabia Saudyjska 1,7%; Węgry 1,5%; Zjednoczone Emiraty Arabskie 1,2%; Japonia 1,2%; Chorwacja 0,7%; Filipiny 0,7%; Chiny 0,7%; Egipt 0,5%; Słowenia 0,3%; Turcja 0,3%; Belgia 0,3%.

Kluczowe rynki, z których pochodzą odwiedzający Kraków pozostają od lat te same: Wielka Brytania, Niemcy, Włochy, USA, Francja i Hiszpania. W 2023 roku odwiedzający z tych krajów stanowili łącznie blisko 3/4 całości przyjeżdżających do Krakowa. Większą niż w latach poprzednich grupę przyjeżdżających stanowili mieszkańcy Czech, natomiast co raz większy udział w ruchu turystycznym mieli turyści przyjeżdżający do Krakowa ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Szacowana liczba odwiedzających ogółem w 2023 roku (12,18 mln osób) zwiększyła się o 45,0% w stosunku do roku 2022, była jednocześnie o 13,3% mniejsza niż w roku poprzedzającym pandemię, tj. 2019. W 2023 roku zauważalnie zwiększyła się liczba odwiedzających krajowych (o 42,8%), wzrosła także liczba odwiedzających zagranicznych (o 80,0%) w porównaniu do 2022 roku.

Porównując rok 2023 do 2019 zauważyć można spadek liczby odwiedzających krajowych o 11,4%, zaś spadek liczby odwiedzających zagranicznych o 72,7%.

	2019	2020	2021	2022	2023
Turyści ogółem	10,15 mln	4,18 mln	6,04 mln	5,36 mln	7,05 mln
Turyści krajowi	7,10 mln	3,51 mln	5,37 mln	4,92 mln	6,29 mln
Turyści zagraniczni	3,05 mln	0,67 mln	0,67 mln	0,44 mln	0,76 mln

Wśród odwiedzających Kraków gości większą część (89,2%) stanowią turyści (osoby które korzystają z oferty turystycznej miasta oraz noclegu). Grupa ta liczy 7 050 000 osób, z czego 6 290 000 to turyści krajowi, a 760 000 to turyści zagraniczni. W stosunku do 2022 roku zauważalny jest wzrost liczby turystów ogółem o 31,5%.

	2019	2020	2021	2022	2023
Odwiedzający jednodniowi ogółem	3,90 mln	5,065 mln	1,34 mln	3,04 mln	5,13 mln
Odwiedzający jednodniowi krajowi	3,65 mln	5,000 mln	1,24 mln	2,98 mln	4,99 mln
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	0,25 mln	0,065 mln	0,10 mln	0,06 mln	0,14 mln

W 2023 roku najczęściej wskazywaną przez odwiedzających (29,9%) długością pobytu w Krakowie były 2-3 noce. Ponad 1/4 gości (28,1%) przebywało w Krakowie od 4-7 nocy. Trzecią pod względem liczebności grupą byli turyści, którzy przyjechali na 1 noc (16,9%). Goście, którzy nie nocowali w Krakowie, lub spędzili w nim tylko kilka godzin stanowią łącznie 18,9%.

Długość pobytu*	2019	2020	2021	2022	2023
Do 3 godzin	7,4%	14,2%	3,3%	5,3%	6,1%
1 dzień (bez noclegu)	10,6%	31,4%	9,7%	12,1%	12,8%
1 noc	6,2%	14,2%	23,0%	20,2%	16,9%
2-3 noce	27,0%	10,3%	31,6%	30,1%	29,9%
4-7 nocy	41,0%	8,5%	17,3%	21,9%	28,1%
Więcej niż 7 nocy	6,1%	3,5%	5,4%	5,2%	4,2%
Brak inf.	1,7%	17,9%	9,8%	5,3%	1,9%

* W ostatnich latach zauważalna jest tendencja do dłuższych pobytów w mieście.

Wśród odwiedzających krajowych, najczęściej wybierany był pobyt na 2-3 noce, stanowiąc 28,7%. W dalszej kolejności wskazywano pobyt obejmujący 4-7 nocy (25%) oraz 1 noc (19,3%). Odwiedzający krajowi, którzy nie nocowali w Krakowie, lub spędzili w nim tylko kilka godzin stanowią łącznie 22,7%.

Długość pobytu*	Odwiedzający krajowi					Odwiedzający zagraniczni				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Do 3h	14,1%	17,5%	4,5%	5%	7,3%	1,7%	4,1%	2,2%	6%	3,4%
1 dzień (bez noclegu)	19,2%	40,4%	11,3%	12,2%	15,4%	2,8%	3,0%	8,2%	8,9%	6,9%
1 noc	9,3%	17,5%	22,4%	22%	19,3%	3,7%	3,0%	23,5%	10,8%	11,5%
2-3 noce	30,6%	8,4%	33,3%	29,8%	28,7%	24,6%	15,8%	30,1%	33,1%	32,7%
4-7 nocy	21,6%	4,3%	10,8%	21,4%	25,0%	57,6%	22,3%	23,0%	26,7%	35,2%
Powyżej 7 nocy	4,0%	1,2%	8,8%	4,2%	2,7%	7,4%	10,9%	2,3%	10,4%	7,7%
Brak inf.	1,2%	10,7%	8,8%	5,4%	1,6%	2,2%	40,9%	10,7%	4,1%	2,6%

W przypadku odwiedzających zagranicznych najczęściej wskazywany był pobyt obejmujący 4-7 nocy, stanowiąc 35,2% odpowiedzi. Drugim, największym wskazaniem (32,7%) był pobyt pomiędzy 2-3 nocami. Pobyt obejmujący 1 noc (11,5%) oraz więcej niż 7 nocy (7,7%) wskazała mniejsza liczba odwiedzających zagranicznych. Odwiedzający zagraniczni, którzy nie nocowali w Krakowie, lub spędzili w nim tylko kilka godzin stanowią łącznie 10,3%. Zauważyć można, że w porównaniu do 2022 roku turyści zagraniczni co raz częściej decydują się na dłuższe pobyty, obejmujące przynajmniej od 4-7 nocy. Podobna tendencja widoczna jest wśród odwiedzających krajowych.

Wydatki gości (przed oraz w czasie pobytu):

Średnie wydatki (zł/osobę)	2019		2020		2021		2022		2023	
	przed	w czasie	przed	w czasie	przed	w czasie	przed	w czasie	przed	w czasie
O. krajowi	193	395	195	255	480	502	771	509	1129	669
razem	588		450		982		1280		1798	
O. zagraniczni	925	694	782	756	570	652	1200	1044	918	1115
razem	1619		1538		1222		2244		2033	

W 2023 roku zauważalny jest wyraźny wzrost wielkości wydatków u odwiedzających krajowych. Biorąc pod uwagę odwiedzających krajowych, średnie wydatki w 2023 roku wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego o 40,5%. Zaś wśród odwiedzających zagranicznych zauważalny jest spadek wydatków gości o 9,4%.

	2019	2020	2021	2022	2023
Dochód z tytułu przyjazdów	7,5 mld zł	4,5 mld zł	6,3 mld zł	6,7 mld zł	10,6 mld zł

Szacunkowe wpływy Krakowa z turystyki (w rozumieniu podmiotów funkcjonujących w mieście, które w ten czy inny sposób obsługiwały uczestników ruchu turystycznego) wyniosły w 2023 roku 10,6 mld zł. Kwota ta okazała się więc o 58,2% wyższa od tej z 2022 roku.

Ocena jakości usług turystycznych

Odwiedzający	2019	2020	2021	2022	2023
Krajowi	4,42	3,90	4,05	4,33	4,26
Zagraniczni	4,40	4,07	3,88	4,19	4,19

Coroczne badania ruchu turystycznego przedstawiają subiektywne odczucia odwiedzających Kraków. Szczególną uwagę poświęca się ocenie jakości usług turystycznych oferowanych w mieście. Ogólna ocena jakości świadczonych usług zarówno wśród gości z zagranicy jak i kraju systematycznie rosła aż do 2019 roku. **W 2023 roku ocena oferty turystycznej przez odwiedzających krajowych obniżyła się (4,26%) w porównaniu do roku poprzedniego, natomiast wśród odwiedzających zagranicznych utrzymała się na tym samym poziomie (4,19%).**

Ocena oferty turystycznej miasta w 2023 roku

Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonej usług dokonana przez odwiedzających Kraków w 2023 roku

ODWIEDZAJĄCY KRAJOWI	ODWIEDZAJĄCY ZAGRANICZNI
Najwyższa ocena: 4,99%	4,11%
3,59	3,91%
3,16	54,7%
3,17	6,1%
3,17	73,3%
3,17	3,2%
3,17	6,2%
3,17	80,2%
3,17	3,5%
Najniższa ocena: 1,54	1,37%
1,54	15,6%
1,54	1,9%
1,54	1,1%
1,54	5,88%
1,54	38,2%
1,54	47,1%
1,54	1,6%
1,54	17%
1,54	66%
1,54	1,7%
1,54	9,8%
1,54	33,6%
1,54	64,7%
1,54	1,2%
1,54	23,5%
1,54	3,1%
1,54	17,1%
1,54	73,2%
1,54	9%
1,54	32,2%
1,54	58,7%
1,54	4%
1,54	32,2%
1,54	60,7%
1,54	7%
1,54	21,6%
1,54	2,2%
1,54	58,6%
1,54	7,4%
1,54	55,6%
1,54	15,9%
1,54	42,3%
1,54	2,8%
1,54	34,3%
1,54	1,5%
1,54	45,5%
1,54	10,2%
1,54	38,9%
1,54	10,2%
1,54	65%
1,54	2,9%
1,54	31%
1,54	68,6%
1,54	4,2%
1,54	3,5%
1,54	61,4%
1,54	1,4%
1,54	7,2%
1,54	55,2%
1,54	7,2%

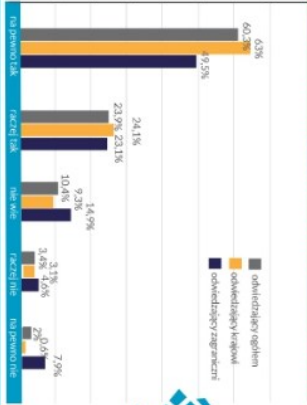
Wykres słupkowy: Rekomendacja Krakowa znajomym

Skala: 0-100% (średnia: 72,45%)

Wskaźnik Net Fear Score dla Krakowa w 2023 roku

Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa

Konceptua badawcza, metoda badań, analiza opracowanie wyników: prof. WITOLD KRZYSZTOF BOROWSKI PhD - red. nauk. Kierownik projektu: prof. dr hab. Barbara GRIALSKI prof. dr hab. Renata SEWERNY prof. UJK dr hab. Renata SEWERNY dr Leszek MAZANEK

Koordinator z ramienia MOT: Aleksandra GARCZYCA

Opracowanie graficzne: Kinga Sienkiewicz

Zdjęcia archiwum MOT

MOT

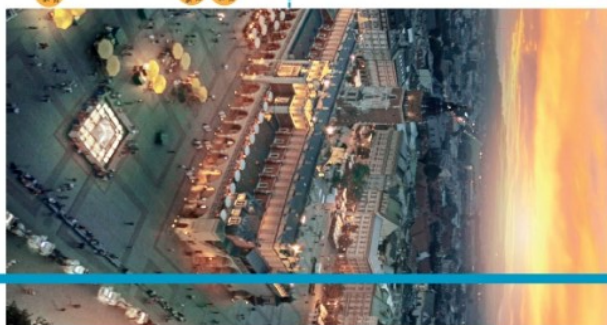
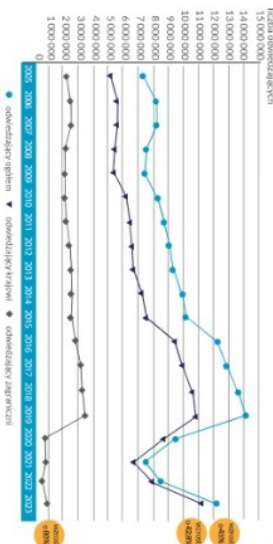

Szacunek rozmiaru ruchu turystycznego w Krakowie w roku 2023

Turyści krajowi i zagraniczni: 57,9% ogółu odwiedzających. Odwiedzający z zagranicy: 42,1% ogółu odwiedzających.

Szacunkowa liczba gości odwiedzających Kraków w latach 2005-2023

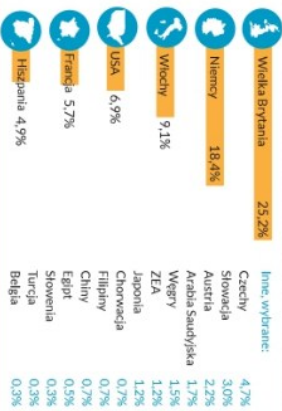
Ruch turystyczny w Krakowie w 2023 roku

Badania realizowane przez Miasto Kraków i Organizację Turystyczną Kraków przy wsparciu Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa

Struktura przyjazdów Polaków do Krakowa z miejsc zamieszkania, według województw w 2023 roku

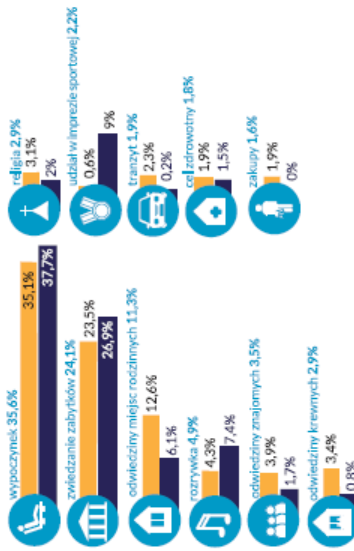
Struktura przyjazdów cudzoziemców do Krakowa w 2023 roku według wybranych państw

Atrakcje/miejsca najczęściej odwiedzane w Krakowie w 2023 roku

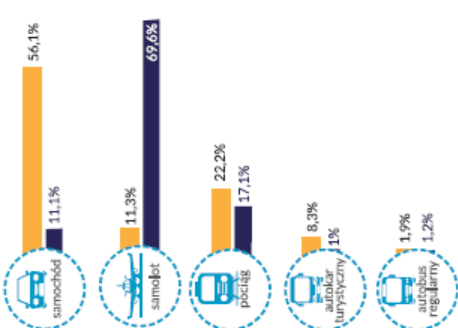
Istotne cele przyjazdu odwiedzających Kraków w 2023 roku

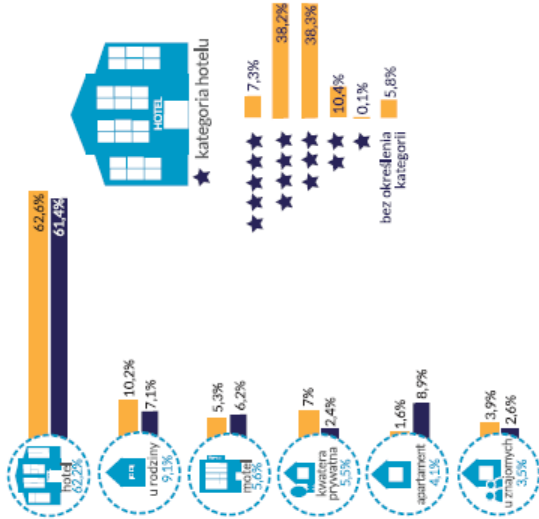
Struktura procentowa długości pobytów odwiedzających Kraków w 2023 roku

Środki transportu wykorzystywane podczas przyjazdu do Krakowa w 2023 roku

Miejsca zakwaterowania turystów nocujących w Krakowie w 2023 r.

Struktura procentowa turystów nocujących w Krakowie w 2023 r. w hotelach wg kategorii

Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków w 2023 roku

Kwota, jaką odwiedzający wydali podczas pobytu w Krakowie w 2023 r.

Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków w 2023 roku

ODWIEDZAJĄCY KRAJOWI

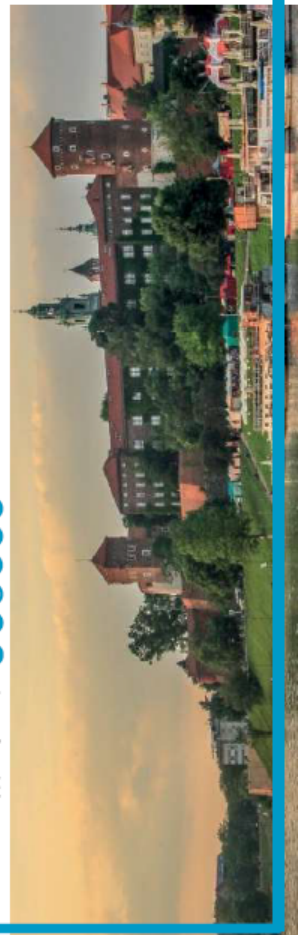

ODWIEDZAJĄCY ZAGRANICZNI

Porównanie wydatków odwiedzających zagranicznych przed przyjazdem do Krakowa i w trakcie pobytu w Krakowie

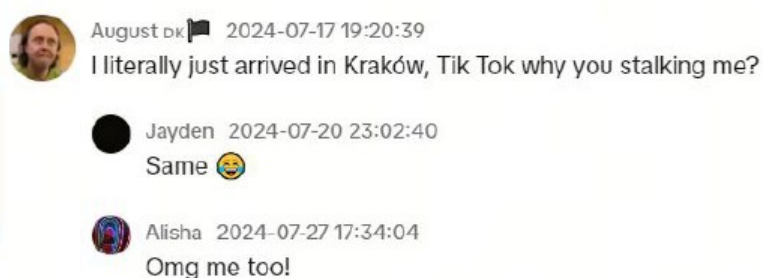
większe wydatki
mniejszy wydatek

2. Respect Kraków

Inicjatywa „Respect Kraków” została zainicjowana w 2019 roku, kiedy miasto odnotowało rekordowy napływ turystów. Program ten wpisuje się w założenia „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028”, kładąc nacisk na dialog i współpracę pomiędzy kluczowymi uczestnikami rynku turystycznego: mieszkańcami, turystami i przedsiębiorcami. Celem programu jest wypracowanie równowagi pomiędzy różnymi potrzebami tych grup.

Kraków, jako miasto wpisane na listę UNESCO, zaprasza do odkrywania swoich atrakcji, oferując bogaty wachlarz kulturalnych i turystycznych doświadczeń w przyjaznej oraz bezpiecznej atmosferze. **Jednocześnie przypomina o podstawowych zasadach współżycia społecznego, takich jak poszanowanie ciszy nocnej, dbałość o porządek, odpowiedni ubiór w przestrzeni publicznej oraz zakaz spożywania alkoholu w miejscach ogólnodostępnych.** Miasto promuje także ekologiczne podejście do transportu, zachęcając do odpowiedzialnego korzystania z hulajnóg i rowerów, oraz popularyzuje proekologiczne postawy w codziennym życiu.

Kampania informacyjno–promocyjna programu Respect Kraków już drugi rok z rzędu została realizowana w mediach społecznościowych i na portalach podróżniczych. Goście z zagranicy w ten sposób zostali zachęceni do odwiedzenia naszego miasta, a po przyjeździe przedstawiono im obowiązujące w nim zasady. **W 2024 roku, realizowana w Internecie kampania osiągnęła blisko 10 mln wyświetleń.** Akcja była także realizowana za pomocą materiałów promocyjnych, takich jak animacje, grafiki oraz ulotki, które w mieście były widoczne również w przestrzeni publicznej, m.in. na miejskich nośnikach reklamowych – digital citylightach na przystankach autobusowych, automatach Krakowskiej Karty Miejskiej oraz w autobusach i tramwajach.

Dodatkowo animacja Respect Kraków, wyświetlana w hali odbioru bagażu krakowskiego lotniska - witała gości i jednocześnie zachęcała do przestrzegania reguł i norm społecznych obowiązujących w Krakowie.

Co roku integralną częścią programu Respect Kraków jest projekt **City Helpers**, czyli miejscy pomocnicy. Ich zadaniem jest wychwytywanie i zwracanie uwagi na niewłaściwe zachowania w zabytkowym centrum miasta, a także udzielanie informacji i promowanie lokalnych wydarzeń oraz instytucji kultury.

Podczas zeszłorocznej edycji, Helpersi patrolowali historyczne centrum Krakowa **codziennie od 15 czerwca do 31 sierpnia, w godzinach od 13:00 do 21:00, a w weekendy z myślą o mieszkańcach, aż do 1 w nocy.** W przypadku trudniejszych interwencji współpracowali ze **Strażą Miejską (218**

zgłoszeń) i pogotowiem (96 zgłoszeń). Helpersi zostali także przeszkoleni do udzielenia pierwszej pomocy i użycia defibrylatorów, udostępnionych przez fundację „Ratuj życie”. Dzięki uprzejmości Zarządu Transportu Publicznego, City Helpers mieli do dyspozycji dwa rowery cargo, które był przydatne do przechowywania ulotek i folderów informacyjnych, przygotowanych na potrzeby programu.

W zeszłym roku, Helpersi pomagali także promować turystykę bardziej ekologiczną - rozdawali butelki wielorazowe, zachęcając tym samym do korzystania z miejskich wodopojów i oszczędzania wody. **Podczas ostatniego sezonu turystycznego, Helpersi udzielili informacji ponad 5300 osobom, odnotowali 837 niepożądanych zachowań i 235 naruszeń zasad parku kulturowego, a 108 razy udzielili pierwszej pomocy.** Warto zaznaczyć, że miejscy pomocnicy swobodnie posługują się językami obcymi, w tym przede wszystkim angielskim i ukraińskim. Ubiegłoroczna edycja akcji realizowana była we współpracy ze **Stowarzyszeniem Organizacja Turystyczna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.**

W 2024 r. dokonano **zastrzeżenia w Urzędzie Patentowym RP znaku towarowego słowno-graficznego CITY HELPERS #RESPERTKRAKOW.** Okres ochronny znaku wynosi 10 lat od daty zgłoszenia i może być przedłużony o kolejne dziesięcioletnie okresy ochrony.

3. Burmistrz Nocny i Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy

Gospodarka nocy stała się istotnym elementem strategii rozwoju wielu większych miast, w tym Krakowa. Rozwój życia nocnego w mieście przynosi zarówno nowe możliwości gospodarcze, jak i wyzwania związane z zapewnieniem komfortu mieszkańcom oraz troską o zachowanie charakteru zabytkowego centrum.

W celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju gospodarki nocy, na mocy **Zarządzenia nr 2153/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 7 sierpnia 2024** roku powołano zespół zdaniowy pn. **Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy, działającej przy Prezydencie Miasta Krakowa,** której przewodniczącym został pierwszy w Krakowie Burmistrz Nocny. Inauguracyjne spotkanie Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy, w której skład weszło 30 osób reprezentujących: administrację publiczną miasta, Radę Miasta Krakowa, Rady Dzielnic, odpowiednie wydziały urzędów i służb, stowarzyszenia przedsiębiorców, organizacje pozarządowe oraz grupy mieszkańców, miało miejsce 13 sierpnia 2024 roku.

W trakcie pierwszych posiedzeń Komisja Gospodarki Nocy uchwaliła trzy grupy tematyczne, nazwane Grupami Roboczymi oraz wybrały koordynatorów prac Grup Roboczych:

- **Grupa Robocza nr I** - Bezpieczeństwo i Porządek Publiczny – koordynator Antoni Fryczek, Sekretarz Miasta Krakowa, Wiceprzewodniczący Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy;
- **Grupa Robocza nr II** – Infrastruktura i Logistyka – koordynator Piotr Trzepak, Zastępca Dyrektora Zarządu Dróg Miasta Krakowa ds. Dróg;
- **Grupa Robocza nr III** – Oferta dla Mieszkańców i Turystów – koordynator Natalia Kulec-Greń, Dyrektor Wydziału ds. Turystyki, Wiceprzewodnicząca Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy.

W toku spotkań Grup Roboczych **usystematyzowano tematykę, wyznaczono wspólnie priorytety i ustalono wydziały i jednostki Urzędu Miasta Krakowa, w których kompetencje wchodzą poszczególne obszary.** Prace Grup Roboczych były również **okazją do zebrania opinii od mieszkańców oraz lokalnych przedsiębiorców.** Aby lepiej poznać potrzeby wszystkich zainteresowanych, przeprowadzono szereg rozmów osobistych i telefonicznych oraz wymieniano korespondencję elektroniczną z mieszkańcami i podmiotami gospodarczymi.

Burmistrz Nocny, wraz z Komisją Zrównoważonej Gospodarki Nocy, przeprowadził rozmowy z dyrektorami oraz przedstawicielami wielu jednostek publicznych w celu efektywnego wykorzystania zasobów i możliwości Gminy Miejskiej Krakowa. **W ramach współpracy z Policją i Strażą Miejską, Burmistrz Nocny oraz Sekretarz Komisji uczestniczyli w dziesięciu nocnych akcjach prowadzonych przez służby.** Podczas sierpniowych działań dołączyły także patrole City Helpers, które wspierały funkcjonariuszy, wskazując miejsca, gdzie dochodziło do naruszeń porządku publicznego.

Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy zbiera i analizuje dane dotyczące gospodarki nocy, pochodzące od Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Krakowa, Straży Miejskiej, Policji oraz z opracowań naukowych, w tym prac dra Roberta Pawlusińskiego.

Od początku funkcjonowania Komisji przyjęto 15 uchwał, obejmujących m.in.: rozszerzenie uprawnień straży gminnych, podwyższenie wysokości mandatów za naruszenia przepisów dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz ujednoczenie godzin otwarcia ogródków gastronomicznych. Uchwały w sprawach, rozszerzenia kompetencji Straży Gminnych oraz zmiany wysokości grzywnen zostały przekazane przez Prezydenta Miasta Krakowa do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rady Miasta Krakowa, aby podjęli rezolucję do władz centralnych.

W związku z dyskusją nt. Parkingu Powiśle Komisja Zrównoważonej Gospodarki Nocy zobowiązała Przewodniczącego do przekazania wniosku o **opracowanie spójnego systemu zarządzania turystycznym ruchem autokarowym w Krakowie**. W związku z tym Prezydent Stanisław Mazur powołał nieformalną grupę roboczą pn. **Zespół Projektowy ds. Kompleksowej Obsługi Ruchu Autokarów Turystycznych w Krakowie**. Na inauguracyjnym posiedzeniu przedstawiono stan aktualny, zasugerowano zbadanie doświadczeń innych miast (Wiedeń, Salzburg, Florencja, Wenecja), wszystkie jednostki zostały zobowiązane do przygotowania propozycji rozwiązań doraźnych i długofalowych w ciągu następnego miesiąca.

W ramach swojej działalności Burmistrz Nocny wziął udział w wielu konferencjach oraz spotkaniach: Tourism in Balance, Forum Turystyki, Konferencja Sekretarzy Unii Metropolii, Konferencja Związku Miast Polskich, rozmowy z delegacją Gdańska i Bańskiej Bystrzycy oraz udzielił licznych wywiadów dla prasy, stacji radiowych, telewizji i portali internetowych.

4. Działania promocyjne na lotnisku Kraków-Balice

Rok 2024 okazał się przełomowy dla Kraków Airport, które w listopadzie 2024 roku obsłużyło swojego 10 - milionowego pasażera, osiągając taki wynik jako pierwsze lotnisko regionalne w Polsce. **Ostatecznie krakowskie lotnisko w roku 2024 obsłużył 11,08 mln pasażerów – był to wzrost o 32% względem 2019 i 18% w stosunku do roku 2023.**

W okresie od 1 maja do 31 grudnia 2024 roku w hali odbioru bagażu na czterech dwustronnych totemach LCD wyświetlany był piętnastosekundowy spot promujący akcję „Respect Kraków”. Spot pojawiał się co 6 minut, umożliwiając odwiedzającym zapoznanie się z zasadami obowiązującymi w mieście. Dodatkowo, od marca do grudnia 2024 roku, na podświetlanym panelu reklamowym prezentowana była grafika witająca w Krakowie – mieście Światowego Dziedzictwa UNESCO.

5. Projekt: „SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism”

Gmina Miejska Kraków, wraz z Krakowskim Biurem Festiwalowym, Agencją Rozwoju Miasta Krakowa, Stowarzyszeniem Organizacją Turystyczną Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, Uniwersytetem Jagiellońskim oraz Fundacją Polish Heritage rozpoczęła w grudniu 2024 r. realizację projektu „SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism” (pol. Współprojektowanie przyszłości zrównoważonej turystyki kulturowej), w ramach European Urban Initiative (Europejska Inicjatywa Miejska). **Jest to pierwszy tego typu projekt w Polsce, który ma stworzyć narzędzia pozwalające rozwijać turystykę kulturalną w skali, która nie zakłóca codziennego rytmu życia miast historycznych i ich mieszkańców oraz wspiera zrównoważony rozwój.**

Celem projektu jest rozwój turystyki kulturowej, na obszarze dzielnicy Wesola, poprzez stworzenie narzędzia AI, które umożliwi skalowalny rozwój turystyki bez zakłócania codziennego rytmu życia mieszkańców miast historycznych. W ramach projektu powstanie Sustainable Cultural Tourism Hub (Centrum Zrównoważonej Turystyki Kulturalnej) na krakowskiej Wesolej, pełniący rolę laboratorium innowacji. **Do zadań centrum należeć będą m.in.: przeprowadzenie złożonego procesu badawczego oraz włączenie mieszkańców, przedstawicieli kultury oraz branży turystycznej do dyskusji o przyszłości Wesolej i Krakowa.** Pozyskane w ten sposób informacje pozwolą, przy wsparciu narzędzia opartego o sztuczną inteligencję (AI), wygenerować i prototypować potencjalne rozwiązania wyzwań z zakresu turystyki kulturowej, z którymi dziś mierzą się miasta historyczne. Inicjatywa obejmuje także rezydencje badawczo-kulturowe w odrestaurowanym budynku przy ul. Kopernika 19, gdzie powstaną uniwersalne narzędzia wspierające organizację wydarzeń i rozwój oferty kulturalnej.

Wartość projektu wynosi ponad 6,2 mln euro, z czego niemal 5 mln euro, czyli 80% kosztów, pokrywa unijna dotacja. Dzięki temu wsparciu możliwa będzie realizacja innowacyjnych działań na rzecz zrównoważonej turystyki kulturowej w Krakowie oraz transfer doświadczeń do miast partnerskich, takich jak Braga (Portugalia), Sibenik (Chorwacja) i Wenecja (Włochy). Rezultaty projektu będą testowane w miastach partnerskich, a jego efekty mają być na tyle uniwersalne, by w przyszłości służyć jako wzór dla innych miast o podobnym charakterze. **Projekt potrwa do 31 maja 2028 roku.**

6. Forum Turystyki w Krakowie

W 2024 roku odbyły się dwa Fora Turystyki:

1) Forum Turystyki 10.04.2024 r.

Z inicjatywy Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa, **10 kwietnia w Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki, odbyło się jedno z najważniejszych cyklicznych wydarzeń krakowskiej branży turystycznej – Forum Turystyki.**

Forum Turystyki uroczystie otworzył Prezydent Miasta Krakowa, prof. Jacek Majchrowski. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę, że ruch turystyczny w Krakowie odbudowuje się po zahamowaniu spowodowanym pandemią COVID-19 i wojną na Ukrainie. Zapewnił o wysiłku podejmowanym na rzecz poszerzania oferty turystycznej miasta: kulturalnej, sportowej i biznesowej. Podkreślił także, że celem miejskiej polityki turystycznej jest poprawa jakości świadczonych usług oraz kreowanie oferty skierowanej do turysty, który podróżuje w sposób świadomy i zainteresowany jest dziedzictwem naszego miasta. Zrównoważony rozwój turystyki to także rozwój miasta i polepszenie dobrobytu mieszkańców.

Mając to na uwadze, Prezydent Krakowa podziękował branży turystycznej za dotychczasową pracę i wręczył odznaczenia Honoris Gratia osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju krakowskiej turystyki. W gronie uhonorowanych znaleźli się Józef Lassota – prezes Krakowskiej Izby Turystyki i były prezydent Krakowa w latach 1992-98, prof. Tadeusz Grabiński – wybitny ekonomista, od lat zaangażowany w tworzenie Badań Ruchu Turystycznego dla Krakowa oraz Małopolski. Jego wkład w te badania obejmuje zarówno aspekt naukowy, jak i praktyczny, co pozwala na lepsze zrozumienie i monitorowanie dynamiki ruchu turystycznego w regionie. Odznaczenie zostało przyznane również dr. Robertowi Pawlusińskiemu – geografowi, który współtworzył „Politykę zrównoważonej turystyki

Krakowa na lata 2021-2028”, badającemu także funkcjonowanie gospodarki nocnej w Krakowie. **Podczas spotkania, Prezydent Miasta Krakowa uhonorował wyróżnieniem „Kreator Krakowskiej Turystyki” Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych w Krakowie – najstarsze w Polsce stowarzyszenie przewodnickie oraz Targi w Krakowie Sp. z o.o. – największego na południu kraju organizatora targów i kongresów.**

Wyróżnienie „Kreator Krakowskiej Turystyki” zostało ustanowione przez Prezydenta Miasta Krakowa w 2022 roku. Odznaczenie jest przyznawane osobom lub podmiotom za szczególne działania na rzecz krakowskiej turystyki. Jest to wyraz doceniania inicjatywy i projektów, które znacząco przyczyniają się do partnerskiej współpracy i integracji środowiska turystycznego. **Ponadto Prezydent Miasta wręczył list gratulacyjny dr. Bartłomiejowi Walasowi – ekspertowi w zakresie polityki turystycznej i marketingu terytorialnego, odpowiedzialnemu za koncepcję i opracowanie „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028”.**

W kolejnej części spotkania **głos zabrała dr Małgorzata Bonikowska – prezes Centrum Stosunków Międzynarodowych i THINKTANK Leaders Hub. W swoim wystąpieniu mówiła m.in. o tym jak współczesna sytuacja geopolityczna wpływa na gospodarkę światową i jak odnaleźć się w świecie pełnym wyzwań.** Co może zaskakiwać, pomimo negatywnego wpływu na ruch turystyczny, to właśnie wydarzenia dziejące się za naszą wschodnią granicą, wpłynęły na wzrost liczby inwestycji zagranicznych w Polsce. Dr Bonikowska podkreśliła, że konflikty będą towarzyszyć nam zawsze i należy się do tej myśli przyzwyczaić, jednak będą to raczej wojny niekonwencjonalne. **Wskazała także, że świat jest żywo zainteresowany Polską, a to zainteresowanie trzeba wykorzystać. Widać to w wielu rankingach - turyści chcą odwiedzać polskie miasta i zabytki oraz zakosztować lokalnej kuchni – Kraków zajmuje pierwsze miejsca w wielu rankingach, w tym również w TOP 25 światowych miast do odwiedzenia.**

Temat odpowiedzialnej turystyki rozwinęła **Anula Galewska – prezes Fundacji Travindy**. Jej wykład traktował o zrównoważonym rozwoju i ESG, przede wszystkim **w aspekcie nowych trendów i szans dla biznesu**. W wystąpieniu mówiła o dobrych praktykach w zakresie zielonej turystyki oraz o wpływie zmian klimatycznych na turystykę. **Przedstawiła także globalne kryteria i programy certyfikacji w zakresie turystyki zrównoważonej. Co warto podkreślić, ich spełnienie oraz uwzględnienie w prowadzonej działalności pozwala lepiej przygotować się na kryzysy ekologiczne i społeczne.**

Elżbieta Kantor, ówczesna Dyrektorka Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa przypomniała uczestnikom spotkania zadania, które realizuje Gmina w obszarze turystyki, w tym przede wszystkim zadania własne gminy, wynikające z ustawy o samorządzie gminnym (art. 7, ust. 1). **W szczególności wskazała jako działania strategiczne koordynację i realizację polityki turystycznej miasta**. Wymieniła także katalog zadań operacyjnych, które możliwe są dzięki partnerstwu. **Przedstawiła również najważniejsze projekty, nad którymi pracowało Miasto Kraków we współpracy z partnerami i interesariuszami rynku turystycznego**. Szczególną uwagę zwróciła na możliwości pozyskania środków finansowych na realizację projektów dla rozwoju sektora turystycznego. **Dyrektorka Kantor zaprezentowała także wskaźniki realizacji polityki zrównoważonej turystyki Krakowa w kontekście danych dotyczących ruchu turystycznego w 2023 roku**. Swoje wystąpienie zakończyła mówiąc o wyzwaniach, jakie stoją przed sektorem turystycznym. Podkreśliła, że aby im sprostać konieczny jest wspólny głos wszystkich interesariuszy.

Tę myśl podjął **Grzegorz Soszyński**, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Organizacja Turystyczna Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. Zachęcił do udziału we wspólnej dyskusji w ramach panelu „**Turystyka ma głos. Manifest Krakowski**”. Podkreślił, że Forum jest przestrzenią do dialogu, a panelistami są wszyscy zainteresowani, uczestniczący w spotkaniu. **Dyskusję, która toczyła się pod szyldem trzech haseł - „oczekujemy, postulujemy i deklarujemy”**, poprowadził wspólnie z Michałem Zalewskim – ekspertem w dziedzinie zarządzania informacją, public relations i komunikacji oraz Izabelą Chytek - krakowską animatorką kultury. **Pretekstem do rozmowy był projekt Manifestu Krakowskiego, swoistego credo branży turystycznej w Krakowie. Dokument to głos krakowskiej turystyki, mówiący o potrzebie wzmocnienia odpowiedzialnej turystyki w mieście, prowadzonej w poszanowaniu materialnego i niematerialnego dziedzictwa Krakowa oraz w poczuciu troski o jakość życia mieszkańców aglomeracji krakowskiej**. Wagę tej dyskusji i wspólnie sformułowanego stanowiska podkreśla szeroki przekrój przedsiębiorców sektora turystycznego, którzy wzięli udział w debacie. **Pod hasłem „oczekujemy” głos zabrali: Przemysław Światowiec – Członek Zarządu PMC PARTNERS Sp. z o.o., Jacek Legendziewicz – Prezes JORDAN GROUP oraz Radosław Kociumbas – Wiceprezes Zarządu Krakowskiej Izby Turystyki. W sekcji „postulujemy” swoje zdanie przedstawili: Ewa Woch - Kośmider – Wiceprzewodnicząca Rady Stowarzyszenia Organizacji Turystycznej Królewskiego Stołecznego Miasta Krakowa oraz wiceprezes Zarządu Targi w Krakowie Sp. z o.o., Piotr Laskowski – Prezes Oddziału Małopolskiego Polskiej Izby Turystyki, Sara Lamik – Dyrektorka Centrum Konferencyjnego Fabryczna CKF_13 oraz Marcin Ziobro – Dyrektorka H15 Luxury Palace**. W ostatniej części, **zatytułowanej „deklarujemy”**, wypowiedzieli się: **Radosław Włoszek – Prezes Zarządu Kraków Airport, Patrycja Curyło – Prezes Zarządu Gamescape sp. z o.o., a także Anna Jędrocha – Prezes Symposium Cracoviense i InterCrac oraz Wiceprezes Stowarzyszenia Konferencje i Kongresy w Polsce**.

Debatujący zgodzili się co do potrzeby kontynuacji dialogu pomiędzy interesariuszami krakowskiej sceny turystycznej. **Współpracę uznano za drogę do uzyskania silnego mandatu dla głosu branży turystycznej, tak obecnie potrzebnego. Niezbędne jest pokazanie wartości, jakie dla Krakowa niesie ruch turystyczny, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym**. Turystyka, ze względu

na swoje znaczenie dla Krakowa powinna mieć także swoją reprezentację w strukturach samorządowych. Kraków od lat pozostaje wizytówką polskiej turystyki, co widoczne jest w kolejnych rankingach oraz rosnącym zainteresowaniu miastem na nowych rynkach. Tą pozycję miasta należy wykorzystywać i rozwijać ją dla wspólnych korzyści. Do tego konieczna jest wspólna komunikacja. **Współautorzy Manifestu liczą, że dzięki przedstawieniu wspólnego głosu oraz pełnemu zaangażowaniu branży turystycznej, Kraków może stać się wzorem nowoczesnej i odpowiedzialnej turystyki, która przyniesie wymierne korzyści miastu: jego mieszkańcom, przedsiębiorcom i instytucjom kultury.**

2) Forum Turystyki 13.12.2024

13 grudnia w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa odbyło się drugie w 2024 roku Forum Turystyki. Grudniowe spotkanie poświęcone było badaniom rynku turystycznego, aktualnym trendom w tej dziedzinie oraz transformacji cyfrowej w turystyce. Forum otworzył **Aleksander Miszalski, Prezydent Miasta Krakowa**, podkreślając w swoim wystąpieniu znaczenie turystyki jako jednego z kluczowych sektorów lokalnej gospodarki. Konsekwentny rozwój turystyki, w tym przemysłu spotkań, to priorytet dla naszego miasta – mówił, wskazując jednocześnie na istotną rolę „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028”. Prezydent zaznaczył także, że Kraków dzięki dogodnej siatce połączeń lotniczych i atrakcyjnej ofercie turystycznej, często staje się pierwszym wyborem dla odwiedzających Polskę.

Minione lato okazało się rekordowe – zgodnie z danymi z aplikacji mobilnych, gromadzonymi przez firmę Selectivv, stolicę Małopolski w okresie czerwiec-wrzesień 2024 roku odwiedziło ponad 4,8 miliona gości, w tym blisko 400 tysięcy przyjezdnych zza granicy. To dowód na rosnącą popularność Krakowa na arenie międzynarodowej, ale także wyzwanie dla miasta, które musi znaleźć sposób na

pogodzenie potrzeb odwiedzających z komfortem życia mieszkańców. Krakowskie Forum Turystyki było zatem nie tylko przestrzenią do wymiany doświadczeń, ale także inspiracją do dalszych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju branży turystycznej.

Natalia Kulec-Greń, obecna Dyrektorka Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa, wprowadziła uczestników wydarzenia w tematykę przewodnią spotkania oraz omówiła kluczowe działania i perspektywy Krakowa na rzecz poprawy jakości w turystyce. **Podkreśliła, że turystyka generuje ponad 8% PKB miasta i tworzy blisko 40 tysięcy miejsc pracy, a jakość usług stała się priorytetem polityki turystycznej miasta.** Przedstawiając strukturę ruchu turystycznego w bieżącym roku wskazała, że sezon turystyczny wydłuża się w kierunku miesięcy jesiennych, zaś styczeń 2024 r. przyciągnął do Krakowa więcej gości, niż rozpoczynający wakacje czerwiec. „Zrównoważenie to myślenie miastem” - obecnie nie liczy się ilość, a jakość świadczonych usług turystycznych i komfort użytkowników miasta. Globalne trendy i oczekiwania klientów w hotelarstwie pokazują, że zdecydowana większość podróżnych bierze pod uwagę zrównoważony rozwój podczas planowania wyjazdu i wymaga informacji na ten temat. Wyzwania związane z dynamicznym rozwojem turystyki, Kraków stara się rozwiązywać m.in. poprzez działania na rzecz zrównoważonego rozwoju, takie jak inicjatywa Respect Kraków, powołanie instytucji Burmistrza Nocnego i Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy, realizacja projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych (Tourism in Balance, SCT HUB – Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism), rozwój produktów i szlaków turystycznych, mających na celu m.in. rozpraszanie ruchu turystycznego, aktywny udział w globalnym rankingu GDS-Index. (Global Development Sustainability Index). **Na koniec wystąpienia, Dyrektorka Kulec-Greń przedstawiła projekty do realizacji w 2025 roku, obejmujące m.in. dalszą certyfikację przedsiębiorstw i przygotowanie planu działań dla certyfikacji destynacji, badania rynku**

turystycznego oraz organizację wydarzeń kongresowych – w tym w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE, a także konferencji „Miasta Historyczne 3.0”.

Temat benchmarkingowej inicjatywy GDS-Index szerzej przedstawiła **Małgorzata Rajwa z Kraków Convention Bureau**, prezentując wyniki dla Krakowa. GDS-Index to globalny ranking, oceniający miasta pod kątem zrównoważonego rozwoju w turystyce. Opiera się na 77 wskaźnikach w czterech obszarach: środowisko, społeczeństwo, łańcuch dostaw i zarządzanie destynacją. **Kraków przystąpił do GDS-Index jako pierwsze miasto w Polsce w 2023 roku, rok później poprawiając swoją pozycję z 80 na 72 miejsce.** Mimo to, miasto wciąż pozostaje na niskiej pozycji w porównaniu do liderów, takich jak np. Helsinki. **W Krakowie certyfikowanych jest aktualnie 20% obiektów hotelowych. Wyniki miast będących na szczycie rankingu to ponad 80% certyfikowanych hoteli.** Konieczne jest przede wszystkim zwiększenie liczby certyfikowanych obiektów hotelowych, ale również konferencyjno-kongresowych i lotniska oraz podejmowanie inicjatyw na rzecz zrównoważonego zarządzania destynacją.

W dalszej kolejności **dr Robert Pawłusiński** (Uniwersytet Jagielloński) zaprezentował analizę gospodarki nocy w Krakowie, zwracając uwagę na jej potencjał oraz rolę w przyciąganiu nocną ofertą mieszkańców i turystów. **Omówił globalne trendy, funkcjonowanie gospodarki nocy w innych miastach oraz jej specyfikę w Krakowie.** Kluczowe wnioski dotyczyły potrzeby zrozumienia oczekiwań różnych grup odbiorców, współpracy sektora publicznego i prywatnego oraz dalszych badań nad gospodarką nocy. W dużej mierze gospodarka nocy jest determinowana potrzebami turystów, dlatego dynamicznie zmienia się zapotrzebowanie na rynku, co związane jest z też z jej tymczasowością. Podkreślił rolę działań Burmistrza Nocnego i Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy w rozwoju tej dziedziny funkcjonowania miasta.

Agnieszka Kukałowicz, prezes firmy Qtravel, omówiła zastosowanie Big Data w analizie danych turystycznych. Przedstawiła metody zbierania i przetwarzania danych oraz ich wykorzystanie do personalizacji ofert, przewidywania zachowań konsumentów i optymalizacji działań marketingowych. Podkreśliła znaczenie analizy danych w czasie rzeczywistym, a także rolę precyzyjnego raportowania i struktury systemu Big Data w skutecznym zarządzaniu turystyką.

Wyniki badań jakościowych, dotyczących doświadczeń turystów odwiedzających Kraków na krótkoterminowe pobyty przedstawiła **Carolina Pietyra**, Dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego. Wnioski wskazują, że turyści postrzegają miasto przede wszystkim jako przystępne do zwiedzania, ale ich doświadczenia są często powierzchowne i chaotyczne.

Kraków funkcjonuje dla wielu jako baza wypadowa do pobliskich atrakcji. Podkreśliła konieczność tworzenia spójnej narracji turystycznej oraz skłonienia turystów do głębszego zaangażowania w unikalne doświadczenia związane z miastem.

Nowoczesne metody analizowania ruchu turystycznego w Krakowie, za pomocą danych z urządzeń mobilnych, przedstawił **Marcin Augustyniak** z firmy Selectivv. Zwrócił uwagę na znaczenie analizy danych w czasie rzeczywistym oraz dużej próby badawczej, obejmującej dane z 350 000 aplikacji i 17 milionów stron mobilnych. Wyniki z okresu **czerwiec-wrzesień 2024** roku wskazują na wzrost liczby odwiedzających w stosunku do tego samego okresu w ubiegłym roku. **Wyraźnie zauważalny jest przyrost odwiedzających jednodniowych (co jest trendem światowym), którzy stanowili większość wśród ponad 4,8 mln gości.** Wśród turystów (osób nocujących) wciąż przeważają turyści krajowi, choć wzrósł udział turystów regionalnych i zagranicznych. **Najwięcej turystów krajowych przyjeżdża do Krakowa z województwa mazowieckiego, śląskiego i podkarpackiego.** Jeśli chodzi o turystów zagranicznych, to w tej grupie dominują osoby przyjeżdżające z Niemiec, w dalszej kolejności ze Słowacji, Wielkiej Brytanii i USA. **Analizy ruchu pokazały również wzorce przepływów między Starym Miastem a Kazimierzem, kluczowe dla zrozumienia gospodarki nocnej miasta.** Zdecydowanie wyróżniają się mieszkańcy oraz turyści krajowi. Pierwsza grupa dominuje w godzinach 21:00-5:00 w nocy z soboty na niedzielę, zaś turyści krajowi w tych godzinach przeważają w nocy z piątku na sobotę.

Forum Turystyki w Krakowie zamknęła debata „Dane w turystyce – klucz do sukcesu czy zbędna formalność?”. Uczestnicy zgodnie podkreślali, że zbieranie i analiza danych w dzisiejszych czasach to nie tylko potrzeba, ale przede wszystkim konieczność. **Dane umożliwiają monitorowanie funkcji turystycznej miasta, identyfikowanie wyzwań i szans oraz planowanie skutecznych strategii promocji.** Są one szczególnie ważne w kontekście budowania wizerunku miasta, dostosowywania oferty do potrzeb turystów oraz poprawy jakości świadczonych usług.

Kraków jest doskonałym przykładem miasta, które aktywnie korzysta z możliwości oferowanych przez dane. W ramach projektu Smart City, realizowanego przez Gminę Miejską Kraków, zbierane są informacje z różnych dziedzin, od infrastruktury miejskiej po dane demograficzne i behawioralne. Dzięki współpracy z zewnętrznymi podmiotami, takimi jak firmy technologiczne, dane te są nie tylko gromadzone, ale również przetwarzane i udostępniane w sposób umożliwiający ich praktyczne wykorzystanie. Współpraca międzysektorowa oraz inwestowanie w nowoczesne narzędzia analityczne to kluczowe elementy, które pozwalają miastu lepiej reagować na zmieniające się potrzeby jego użytkowników. **Podczas debaty rozwinięto także wątek znaczenia wydarzeń kulturalnych i sportowych w promocji miasta.** Analizy ruchu turystycznego w kontekście takich wydarzeń, jak Wielka Parada Smoków czy maratony i inne wydarzenia sportowe organizowane w Krakowie,

dostarczyły interesujących wniosków. **Dane demograficzne uczestników imprez sportowych pokazują, że około 60% biegaczy zostaje w Krakowie na co najmniej jedną noc, co generuje dodatkowe korzyści dla lokalnej gospodarki.** Z kolei wśród uczestników Nocnego Widowiska na Wiśle, organizowanego w przededniu Parady Smoków, dominują mieszkańcy. Jednocześnie wśród zagranicznych uczestników, aż 25% stanowili goście ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich. To wskazuje, że poprzez takie wydarzenia można budować wizerunek miasta wśród nowych grup odwiedzających.

Choć rola danych w turystyce jest niepodważalna, uczestnicy forum wskazali na istotne wyzwania związane z ich gromadzeniem i przetwarzaniem. Jednym z największych problemów jest brak ujednoczonego systemu do integracji danych oraz ograniczenia wynikające z formalności prawnych i różnorodnych formatów zapisu. Koszty związane z pozyskiwaniem danych oraz trudności z utrzymaniem ich aktualności również stanowią barierę. Konieczne jest zacieśnienie współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi a sektorem prywatnym w celu stworzenia efektywnych systemów wymiany informacji. Sprostanie tym wyzwaniom pozwoli rozpocząć proces digitalizacji i integracji danych dotyczących krakowskiej turystyki.

Grudniowe Forum Turystyki pokazało, że branża turystyczna stoi przed wieloma wyzwaniami, ale jednocześnie dysponuje ogromnym potencjałem do rozwoju. **Inwestowanie w nowoczesne technologie, integracja danych z różnych źródeł oraz budowanie partnerstw międzysektorowych to kluczowe elementy strategii, które mogą pomóc miastu w dalszym umacnianiu swojej pozycji.** Jak podkreśliła Joanna Węglarczyk, Wicedyrektor w Departamencie Planowania i Rozwoju Polskiej Organizacji Turystycznej, badania wskazują że **Kraków jest najmocniejszą marką turystyczną w Polsce.** Rozwój nowych technologii i digitalizacja turystyki jest jednym ze sposobów, aby tę pozycję umacniać.

7. Projekt Tourism in Balance

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

TIB

Miasto Kraków, od 2023 roku bierze udział w projekcie „**Tourism in Balance**”, który dotyczy wyzwań związanych ze zrównoważonym rozwojem turystyki w miastach mierzących się z problemami nadmiernego ruchu turystycznego oraz na poszukiwaniu rozwiązań, wspierających odpowiedzialne zarządzanie turystyką.

Miasta partnerskie, łącząc siły i wymieniając doświadczenia, opracowują nowe polityki i strategie na rzecz zrównoważonego rozwoju turystyki. Otrzymują także wsparcie i wskazówki od doświadczonego partnera w dziedzinie badań nad turystyką, Uniwersytetu Nauk Stosowanych w Bredzie (BUAs) w Holandii. **W projekcie bierze udział sześć miast i regionów – Amsterdam w Holandii, Kraków, Tallin w Estonii, Andaluzja/Sewilla w Hiszpanii, Rzym we Włoszech oraz Braszów w Rumunii.**

Rola Krakowa w projekcie TiB na poziomie lokalnym ma na celu operacjonalizację rekomendacji z dokumentu przyjętego przez Radę Miasta Krakowa w dniu 24 marca 2021 r. pn. "Polityka zrównoważonej turystyki dla Krakowa w latach 2021-2028" oraz wypracowanie nowych rozwiązań w turystyce, w duchu zrównoważenia.

W dniach **1 do 3 października 2024** roku, w Pałacu Potockich na Rynku Głównym w Krakowie, odbyło się czwarte spotkanie partnerów projektu „**Tourism in Balance**”, realizowanego w ramach programu Interreg Europa. Podczas trzydniowego spotkania projektowego, uczestnicy mieli okazję **zwiedzić zabytki Krakowa, zapoznać się z założeniami polityki zrównoważonej turystyki oraz wymienić doświadczenia z miastami partnerskimi.**

Kluczowe tematy obejmowały równowagę między rozwojem turystyki a jakością życia mieszkańców, inicjatywy takie jak Respect Krakow czy City Helpers, oraz działania wspierające gospodarkę nocną i turystykę biznesową.

Zaprezentowano projekty związane z rozpraszaniem ruchu turystycznego poza centra miast, w tym inicjatywy Amsterdamu oraz projekt "Małopolska – cel podróży". Ważnym punktem było omówienie systemów certyfikacji zrównoważonego rozwoju oraz działań na rzecz promocji lokalnej gastronomii i produktów regionalnych. **Spotkanie zakończyło się podsumowaniem inspiracji, które mogą być wdrożone w miastach partnerskich, podkreślając rolę współpracy międzynarodowej w budowaniu zrównoważonej turystyki.**

8. Członkostwo Gminy Miejskiej Kraków w organizacjach turystycznych

- **Stowarzyszenie Organizacja Turystyczna Królewskiego Miasta Krakowa – Kraków Tourism Alliance** zostało założone w 2023 roku w odpowiedzi na potrzebę zrównoważonego rozwoju turystyki w regionie. Stowarzyszenie jest częścią ogólnopolskiego systemu lokalnych i regionalnych organizacji turystycznych, współpracujących z Polską Organizacją Turystyczną. Organizacja wspiera inicjatywy mające na celu podnoszenie jakości usług turystycznych, rozwój nowych produktów turystycznych oraz promocję Krakowa jako atrakcyjnej destynacji w różnych segmentach turystyki. **Wydział ds. Turystyki w 2024 roku podjął wraz z Stowarzyszeniem wspólne działania**, takie jak: realizacja projektu City Helpers, współorganizacja wizyt studyjnych, udział w targach turystycznych, **współorganizacja konferencji „Orły Turystyki Rzeczpospolitej”**, **organizacja konferencji "Kształtowanie modeli współpracy hoteli, biur podróży, OTA, restauracji i atrakcji turystycznych"** czy wspólne przygotowanie **szkolenia dla branży MICE „Zielony klucz do sukcesu w turystyce”**.

- **Małopolska Organizacja Turystyczna (MOT)** to stowarzyszenie, którego głównym celem jest promocja atrakcyjnego wizerunku Krakowa i Małopolski zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Organizacja wspiera rozwój turystyki zgodnie ze strategiami opracowanymi dla regionu oraz integruje środowiska związane z branżą turystyczną. **MOT współpracuje z Wydziałem ds. Turystyki** w zakresie prowadzenia **badń dotyczących ruchu turystycznego** w Krakowie oraz udziału w targach turystycznych w Polsce i za granicą.
- **Związek Miast Polskich** to jedna z 11 organizacji krajowych lub regionalnych, do których należy Kraków. W trakcie obrad Komisji Turystyki, które odbyły się w dniach 4-5 grudnia 2024 r. w Pałacu Potockich, **Katarzyna Gądek – zastępca dyrektora Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa, została wybrana na przewodniczącą komisji.** Głównym tematem spotkania była gospodarka nocy oraz „Szlak kobiet - krakowianki” jako produkt turystyczny promujący miasto od strony historycznej.
- **ICCA (International Congress and Convention Association)** to międzynarodowa organizacja zrzeszająca podmioty związane z przemysłem MICE. Jej głównym celem jest wspieranie organizatorów konferencji, kongresów i wydarzeń poprzez dostarczanie wiedzy, narzędzi oraz danych rynkowych. **Kraków Convention Bureau ściśle współpracuje z ICCA;** 43 spotkania rangi ICCA zapewniły miastu 30. miejsce w Europie oraz 47. miejsce w rankingu światowym ICCA 2023.
- **City DNA (City Destinations Alliance)** to europejska organizacja branżowa, zrzeszająca biura promocji miast, organizacje turystyczne oraz biura kongresowe, które zajmują się promocją miast jako atrakcyjnych destynacji turystycznych i biznesowych.
- **Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza** to związek 12 polskich miast, który, działając w duchu współpracy, podejmuje inicjatywy oraz organizuje konferencje, seminaria i konwersatoria. **Z inicjatywy Krakowa,** na forum Unii Metropolii Polskich im. Adama Adamowicza, **rozpoczęto wspólne działania mające na celu wprowadzenie regulacji dotyczących opłaty turystycznej.** W listopadzie 2024 roku członkowie Unii Metropolii Polskich skierowali apel do Ministra Sportu i Turystyki w sprawie tej opłaty. Podjęto również apel o pilne uregulowanie kwestii najmu krótkoterminowego.
- **Związek Gmin Jurajskich** to stowarzyszenie gmin położonych na terenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Celem tej instytucji jest wspólne promowanie turystyki na terenie Wyżyny. W Związku Gmin Jurajskich czynnie działa Katarzyna Gądek – zastępca dyrektora Wydziału ds. Turystyki, która pełni w nim rolę wiceprzewodniczącej Zarządu.
- **Stowarzyszenie Metropolia Krakowska** to organizacja zrzeszająca gminy z obszaru krakowskiego obwarzanka oraz Gminę Miejską Kraków. Przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki uczestniczą w pracach Forum Komunikacji i Promocji oraz Forum Oferty Czasu Wolnego.

9. Prowadzenie ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie GMK - turystyczny najem krótkoterminowy.

Prezydent Miasta Krakowa prowadzi na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1944) „ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków” (obiektów innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe lub schroniska).

Wydział ds. Turystyki przesyła do podmiotów (gospodarzy obiektów), pisma informujące o obowiązku zgłoszenia obiektu, w którym takie usługi są świadczone do ww. ewidencji. Z uwagi na fakt, że dane gospodarzy najczęściej nie są dostępne przy zamieszczonej ofercie na portalach internetowych, konieczne jest ich ustalenie. Pracownicy Wydziału ds. Turystyki pozyskują je za pomocą dostępnych narzędzi np.: **analizy stron internetowych, eksploracji baz danych np. CEIDG, KRS itp.** Prowadzone są intensywne działania na rzecz ustalenia zarówno podmiotów świadczących usługi hotelarskie, jak i charakteru prowadzonej przez te podmioty działalności. W przypadku domniemania, iż w danym lokalu prowadzona jest działalność polegająca na udostępnianiu lokalu na cele noclegowe dla turystów i uchylenia się poinformowanych osób od obowiązku zgłoszenia obiektu noclegowego do ww. ewidencji prowadzono czynności wyjaśniające, celem ustalenia faktów i rozstrzygnięcia sprawy. Dokumentacja poszczególnych spraw przekazywana jest wraz z materiałem dowodowym do innych służb, w szczególności na Policję, do Wojewódzkiego Inspektora Państwowej Inspekcji Handlowej oraz Urzędów Skarbowych. Pracownicy Wydziału ds. Turystyki biorą udział w przesłuchaniach na Policji i jako świadkowie w postępowaniach sądowych.

Po dokonaniu identyfikacji podmiotów i przypisaniu do nich obiektów, w których są świadczone usługi noclegowe dla turystów, **w 2024 roku wysłano ponad 130 pism – wraz z pełną dokumentacją - dotyczących braku zgłoszenia działających obiektów, które nie dopełniły obowiązku zgłoszenia do ww. ewidencji. Spadek ilości pism informacyjnych świadczy o rosnącej wśród branży wiedzy o konieczności wpisu, co pokazuje skuteczności działań Wydziału w tej materii.**

W związku z działaniami związanymi z prowadzeniem ww. ewidencji, do końca 2024 roku, przeprowadzono 9 wizji lokalnych w terenie. Do 31 grudnia 2024 roku do Wydziału ds. Turystyki wpłynęło ponad 730 wniosków o wpis do ewidencji. W 2024 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, odnotowano dalszą zmianę sposobu składania wniosków – przedsiębiorcy coraz częściej preferują ścieżkę elektroniczną wykorzystując e-PUAP. **Według stanu na koniec grudnia 2024 roku w ewidencji wpisanych jest 2397 aktywnych obiektów świadczących usługi noclegowe dla turystów, którzy oferują 34 105 miejsc noclegowych.** Usługi hotelarskie pozostają nadal istotnym obszarem w sektorze turystyki w Krakowie.

Do 31 grudnia 2024 roku dokonano **aktualizacji wpisów** (zmiana przedsiębiorcy prowadzącego obiekt, zmiana liczby miejsc noclegowych, zawieszania i wykreśleń obiektów). Podstawą do omawianych

zmian było **prawie 300 wniosków**, zainicjowanych przez Wydział ds. Turystyki, a złożonych przez przedsiębiorców prowadzących usługi hotelarskie w Krakowie.

W 2024 roku realizowano **kolportaż graficznych materiałów informacyjnych, dotyczących obowiązku wpisu do ewidencji i promujących aplikację eKON**. Wszystkie ulotki, bilbordy, afisze, prezentacje itp. zostały przygotowane w szacie graficznej spójnej z layoutem akcji #RespectKrakow.

Ujednolicone materiały graficzne są wykorzystywane podczas akcji informacyjnej „**O czym warto wiedzieć świadcząc usługi noclegowe?**”, na następujących nośnikach:

- **tablice multimedialne/ekrany AMS** w wybranych lokalizacjach na terenie Krakowa (elektroniczne „citylight” na przystankach MPK);
- **automaty Krakowskiej Karty Miejskiej;**
- **BUS TV emisja spotów;**
- **social media** (Facebook i LinkedIn);
- **prezentacja na ekranach kolejkowych w punktach obsługi mieszkańców i przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa;**
- **afisze dostępne w punktach obsługi mieszkańców i przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa;**
- **ulotki** (4 wersje językowe: polska, angielska, ukraińska, rosyjska) dostępne również w punktach obsługi mieszkańców i przedsiębiorców Urzędu Miasta Krakowa.

Kraków DOŁĄCZ DO KRAKOWSKICH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH MIASTO GOŚCINNE, PRZYJAZNY TURYSTOM CITY LIGHT #RESPECTKRAKOW

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ?

REJESTRACJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARZEJ - USŁUGI HOTELARSKIE*

Praktyczne informacje dla gestorów obiektów innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe i schroniska.

*Usługi hotelarskie - krótkoterminowe, ogólnie dostępne wynajmowanie domów, mieszkań, pokoi, miejsc noclegowych, a także miejsc na ustawianie namiotów lub przyczep samochodowych oraz świadczenie, w obrębie obiektu, usług z tym związanych

ŚWIADCYZYS USŁUGI NOCLEGOWE? (popularnie zwane turystycznym najmem krótkoterminowym)

PAMIĘTAJ:

- Prezydent Miasta Krakowa prowadzi ewidencję¹ obiektów świadczących usługi hotelarskie, (tzw. niekategoryzowanych) niebędących obiektami hotelarskimi (innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe lub schroniska) oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków - art. 38 ust. 3 ustawy² z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2211 z późn. zm).
- Przed rozpoczęciem świadczenia takich usług, zgodnie z art. 39 ustawy², przedsiębiorca obowiązany jest zgłosić obiekt noclegowy do ewidencji¹.
- Zgłoszenie do ewidencji¹ dokonywane jest na wniosek przedsiębiorcy i nie podlega opłatom skarbowym.
- Zgłoszony obiekt zgodnie z obowiązującymi przepisami musi spełniać wymagania budowlane, sanitarne i przeciwpożarowe.
- Pełna informacja dotycząca warunków świadczenia usług hotelarskich w obiektach niekategoryzowanych oraz wpisu obiektu świadczącego usługi hotelarskie, umieszczona jest na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl w zakładce: [Usługi - Procedury] wybierz: Wydział ds. Turystyki/WF-1 oraz w aplikacji Krakowskie Obiekty Noclegowe (eKON) ekon.um.krakow.pl

¹ Ewidencja obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.
² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2211 z późn. zm).

UWAGA: Świadczenie usług hotelarskich w obiekcie niekategoryzowanym (np. hostelu, apartamentu, pokojach gościnnych), niezgłoszonym do ewidencji¹ zgodnie z Kodeksem Wykroczeń podlega sankcjom karnym.

Większe informacje dotyczące wpisu do ewidencji¹ można uzyskać w Wydziale ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa: ul. Bracka 10, tel. 12 616 17 30, 12 616 60 70, e-mail: kon@um.krakow.pl

PRZEDSIĘBIORCO! Pamiętaj o poszanowaniu komfortu życia współmieszkańców. Stosuj zasady #KRAKOW RULES

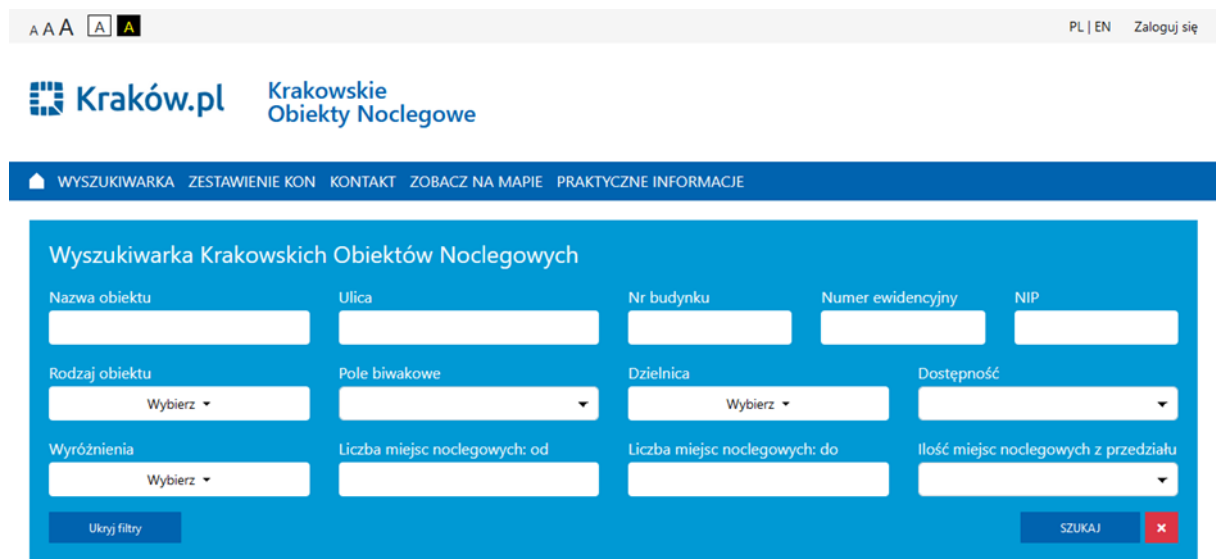
#RESPECTKRAKOW

10. Aplikacja Krakowskie Obiekty Noclegowe (eKON)

Od 2021 r. uruchomiona jest **aplikacja webowa Krakowskich Obiektów Noclegowych**, w skrócie eKON (<https://ekon.um.krakow.pl>). Aplikacja umożliwia sprawdzenie, czy dany obiekt noclegowy jest wpisany do ewidencji. Interaktywna mapa krakowskich obiektów noclegowych, dostępna jest pod adresem internetowym:

<https://experience.arcgis.com/experience/dbc19ff22b224f198c65013d7ebbb645/>,

Dzięki niej podróżni mogą w łatwiejszy sposób odnaleźć obiekt i sprawdzić w której dzielnicy miasta on się znajduje. Mapa jest spójna z wersją udostępnioną przez **MSIP** (Miejski System Informacji Przestrzennej) i korzysta z systemu **ISDP** (Internetowy Serwer Danych Przestrzennych). Dane wizualizowane na mapie są aktualizowane codziennie.

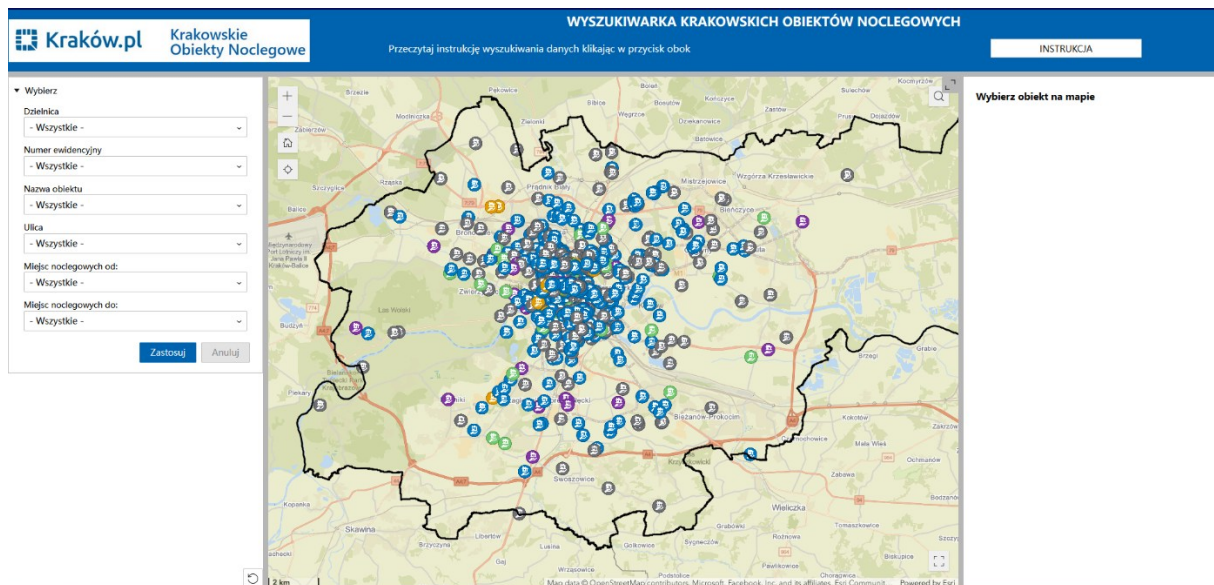
Informacje o serwisie

Prezydent Miasta Krakowa prowadzi **ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi** (innych niż: hotele, motele, pensjonaty, kempingi (campingi), domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe lub schroniska) oraz **pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków** – na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych.

W niniejszym serwisie znajdują się niezbędne informacje (np. wykaz, statystyki) dot. obiektów niekategoryzowanych na terenie Krakowa (np. hosteli, apartamentów, pokoi gościnnych), w których świadczony są usługi hotelarskie - popularnie zwane turystycznym najmem krótkoterminowym.

Przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich przedsiębiorca obowiązany jest zgłosić obiekt do ww

11. Zespół Zadaniowy ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, działający przy Prezydencie Miasta Krakowa

Zespół Zadaniowy ds. Usług Hotelarskich Świadczonej w Obiektach Niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków został powołany w 2019 roku. Z uwagi na sytuację popandemiczną oraz geopolityczną, w ciągu ostatnich trzech lat, utrzymywana współpraca pomiędzy poszczególnymi członkami Zespołu w formie roboczej.

W 2024 roku miały miejsce 2 spotkania zespołu. Pierwsze z nich miało miejsce **18 kwietnia 2024 roku**. Głównym przedmiotem dyskusji przedstawicieli urzędów i przedsiębiorców było **omówienie stanu dotychczasowych prac dotyczących możliwości unormowania zjawiska najmu krótkoterminowego** w kontekście przyjętego przez Parlament Europejski w dniu 29 lutego 2024 r. **rozporządzenia „w sprawie gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu”**.

Kolejne spotkanie Zespołu miało miejsce **5 grudnia 2024 roku**. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, w tym m.in. reprezentanci Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej; administracji skarbowej; Inspektoratów Nadzoru Budowlanego, Inspekcji Handlowej, Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Zaproszonymi gośćmi byli przedstawiciele stowarzyszenia skupiającego przedsiębiorców z branży najmu krótkoterminowego, zrzeszającego gestorów prowadzących ponad 10 tys. obiektów najmu krótkoterminowego. Zaprezentowali oni swoje dotychczasowe działania oraz oczekiwania dotyczące tworzenia przejrzystych zasad funkcjonowania rynku.

Celem zespołu jest wymiana doświadczeń, a także współpraca pomiędzy instytucjami w zakresie świadczenia usług noclegowych w obiektach niekategoryzowanych. Przedstawiciele stowarzyszenia przedsiębiorców zadeklarowali chęć szerokiej współpracy z samorządami.

Zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa powołujące Zespół zostało zmienione 12.11.2024 roku na mocy Zarządzenia nr 2940/2024 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 12.11.2024 r. zmieniające zarządzenie nr 1436/2019 w sprawie powołania Zespołu Zadaniowego ds. usług hotelarskich świadczonych w obiektach niekategoryzowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, działającego przy Prezydencie Miasta Krakowa

12. Współpraca z Wydziałem Podatków i Opłat UMK

Wydział ds. Turystyki współpracuje z Wydziałem Podatków i Opłat w zakresie wymiany informacji dot. obiektów zgłoszonych do ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. W wyniku współpracy Wydział Podatków i Opłat UMK podjął działania kontrolne dot. prawidłowości opodatkowania nieruchomości, czego efektem były decyzje podatkowe, a których inicjatorem była przesłana przez Wydział ds. Turystyki informacja o prowadzeniu działalności w zakresie turystycznego najmu krótkoterminowego. **Dochody z podatku od nieruchomości z obiektów, w których prowadzona jest tego typu działalność, stanowią znaczący wpływ do budżetu.** Szacowanie wpływów z tytułu podatku od nieruchomości za rok 2024 będzie znane w terminie późniejszym.

Dodatkowo na podstawie bazy wpisanych do ewidencji obiektów weryfikowane są deklaracje śmieciowe w nieruchomościach, w których prowadzony jest najem krótkoterminowy. Jest to istotne działanie, ponieważ mieszkańcy zwracali uwagę na kwestie związane nie tylko z ilością śmieci, ale również ich segregacją i ostatecznie zwiększone koszty ponosili mieszkańcy.

13. Udział w pracach Sojuszu Miast Europejskich w zakresie przygotowania regulacji TNK

Kraków aktywnie wspiera i działa na rzecz Sojuszu Miast Europejskich. Wymiernym efektem działania Sojuszu jest **przyjęcie przez Parlament Europejski** w dniu 29 lutego 2024 roku rozporządzenia „w sprawie gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu”. To ważne i oczekiwane wydarzenie w skali europejskiej. Otwiera ono drogę państwom członkowskim do przygotowania regulacji krajowych.

Nowe przepisy **ułatwią identyfikację gospodarzy działających w sektorze najmu krótkoterminowego**. Wprowadzony zostanie m.in. **niepowtarzalny numer rejestracyjny, który w ramach obowiązków rejestracyjnych zamieszczany będzie w ofercie najmu**. Platformy internetowe będą musiały nie tylko zamieszczać numery rejestracyjne przy ofercie, ale także losowo weryfikować, czy gospodarze tych lokali dokonują niezbędnej rejestracji i umieszczają prawidłowe numery. Samorzady zaś, **będą mogły „zawiesić” numery rejestracyjne i zwrócić się do platform o usunięcie z ich stron tych ofert, które nie spełniają wymogów**. Platformy internetowe będą również zobowiązane udostępniać samorządom dane dotyczące gospodarzy obiektów, a także np. liczbę wynajętych noclegów czy też liczbę gości. Przewidywane są również sankcje za nieprzestrzeganie przez gospodarzy obiektów, obowiązków wynikających z nowych regulacji. Rozporządzenie pozwoli zatem samorządom uzyskać m.in. dane gospodarza świadczącego te usługi, miejsce ich wykonywania i czas trwania.

Warto przypomnieć, że pojawienie się ogólnoeuropejskich platform internetowych zrewolucjonizowało rynek najmu krótkoterminowego. Dlatego też, o konieczność przygotowania ogólnoeuropejskich przepisów odnoszących się do tego zjawiska zabiegały należące do Sojuszu Miast Europejskich miasta turystyczne m.in. Kraków, Paryż, Berlin, Barcelona, Wiedeń, Madryt, Bruksela. Liderem Sojuszu jest Amsterdam. Aby jednak samorzady pozyskały odpowiednie narzędzia do zarządzania tym zjawiskiem niezbędne są akty prawa krajowego. Dlatego Kraków angażuje się w wydarzenia, których efektem będzie uchwalenie oczekiwanych regulacji.

Kraków, będący aktywnym członkiem **Unii Metropolii Polskich**, w ostatnich latach był inicjatorem przygotowania licznych dokumentów dotyczących kwestii usług hotelarskich. Podczas spotkania, które odbyło się 29 listopada 2024 roku w Krakowie, **władze Unii Metropolii Polskich zaapelowały do Rządu RP o podjęcie działań na rzecz przejrzystości w sektorze tzw. najmu krótkoterminowego, w którym zawarto pomysły opracowane w Krakowie**. Konieczne jest wprowadzenie regulacji prawnych, dających samorządom narzędzia do prowadzenia lokalnej polityki w zakresie najmu krótkoterminowego, które pozwolą na zrównoważony rozwój i pogodzenie interesów mieszkańców oraz podmiotów prowadzących tego typu działalność.

Kraków, 29 listopada 2024 r.

APEL
Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza
w sprawie pilnego uregulowania najmu krótkoterminowego

Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza apeluje do Rządu o podjęcie działań na rzecz wspierania przejrzystości w sektorze najmu krótkoterminowego. Tylko wprowadzenie regulacji prawnych dających miastom i gminom narzędzia do prowadzenia lokalnej polityki w zakresie najmu krótkoterminowego, pozwoli na zrównoważony rozwój tego rodzaju działalności i pogodzenie interesów podmiotów świadczących usługi, osób korzystających z najmu krótkoterminowego (np. turystów) oraz mieszkańców.

Rynek wynajmu krótkoterminowego w ostatnich latach dynamicznie się rozwijał. Szeroki wybór możliwości zakwaterowania, takich jak prywatne nieruchomości wynajmowane na kwatery gościnne czy też apartamenty ma niewątpliwie pozytywny wpływ na rozwój turystyki. Jednocześnie może być też przyczyną zjawisk niekorzystnych dla mieszkańców miast i gmin. Przykładowo aktywny i niekontrolowany rozwój najmu krótkoterminowego wpływa na ograniczenie dostępności mieszkań na rynku najmu długoterminowego poprzez wzrost cen na rynku.

Konieczność zapewnienia równowagi pomiędzy nie zawsze zgodnymi w/w interesami w tym zakresie została dostrzeżona w wielu państwach europejskich, które wprowadziły rozwiązania prawne wyposażające władze miast i gmin w narzędzia pozwalające prowadzić racjonalną politykę w tej kwestii. Ograniczenia dotyczące udostępniania mieszkań turystom obowiązują w większości europejskich miast. Ograniczenie liczby dni najmu na doby, konieczność rejestracji, kontrole podatkowe i wysokie kary za niestosowanie obostrzeń - to najczęstsze narzędzia stosowane przez władze lokalne i centralne w walce z rosnącym zjawiskiem masowego najmu lokali turystom. Regulacje służą również ochronie osób korzystających z najmu krótkoterminowego, pozwalają miastom i gminom skutecznie walczyć ze zjawiskami patologicznymi m.in. oszustwami polegającymi na udostępnianiu w najmie krótkoterminowym nieludzkich lokali lub takich, których rzeczywisty standard zdecydowanie odbiega od oferowanego.

Konieczność uregulowania najmu krótkoterminowego została dostrzeżona na poziomie Unii Europejskiej, a efektem jest m.in. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1028 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724, które skupia się na problemie braku wiarygodnych informacji na temat usług krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych, takich jak tożsamość wynajmującego, miejsce oferowania usług oraz czas ich trwania.

UNIA METROPOLI POLSKICH im. Pawła Adamowicza

51-030 PALAC KULTURY I NAUKI
POK. 1003 STANFISZCZY
PLAC DEBISZYŃSKIE WARSZAWA
TEL. 22 650 76 76, E-MAIL: skrytka@metropolie.pl
WWW.METROPOLIE.PL

Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza stoi na stanowisku, że w polski porządek prawny powinny zostać wpisane przepisy dające miastom i gminom narzędzia do prowadzenia racjonalnej polityki w zakresie najmu krótkoterminowego. Prawo powinno zobowiązywać podmioty świadczące usługi najmu krótkoterminowego do rejestracji takiej działalności. Wiedza na temat gospodarzy i ich lokali „kto”, „co” i „gdzie” (wynajmuje), jest niezbędna do prowadzenia tego rodzaju polityki. Pozwoli na kontrolę podmiotów świadczących usługi najmu krótkoterminowego oraz eliminację zdarzeń patologicznych i nieuczciwych praktyk. Przepisy powinny dawać miastom i gminom możliwość wydawania lokalnego prawa regulującego rynek najmu krótkoterminowego np. ilość udostępnianych mieszkań. Regulacje prawne powinny również zobowiązywać platformy, pośredniczące w najmie krótkoterminowym do współpracy z władzami lokalnymi miast i gmin, w zakresie danych i informacji o oferujących najem krótkoterminowy.

W ocenie Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza wprowadzenie postulowanych regulacji wyposaży władze lokalne w narzędzia niezbędne do wspierania zrównoważonego ekosystemu turystycznego i ochronę ważnych interesów i komfortu życia mieszkańców.

Prezes Zarządu
Unii Metropolii Polskich
Tadeusz Tuszkowski
Prezydent Miasta Biłogostoku

Przewodniczący Rady
Unii Metropolii Polskich
Rafał Trzaskowski
Prezydent Mi. St. Warszawy

14. Prowadzenie korespondencji w zakresie zmian legislacyjnych – z ministerstwem właściwym ds. turystyki

Wydział ds. Turystyki od kilku lat prowadzi korespondencję z ministerstwami właściwymi ds. Turystyki w zakresie regulacji prawnych dot. świadczenia usług hotelarskich, w obiektach niekategoryzowanych (turystyczny najem krótkoterminowy). W 2024 r. kontynuowano korespondencje zapoczątkowaną w latach wcześniejszych. Ostatnie takie wystąpienie do Ministra Sportu i Turystyki, miało miejsce 9 stycznia 2024 roku. Nadal brak wiążących rozwiązań.

15. Zespół ds. kontroli bazy noclegowej pozostającej w ewidencji Prezydenta Miasta Krakowa

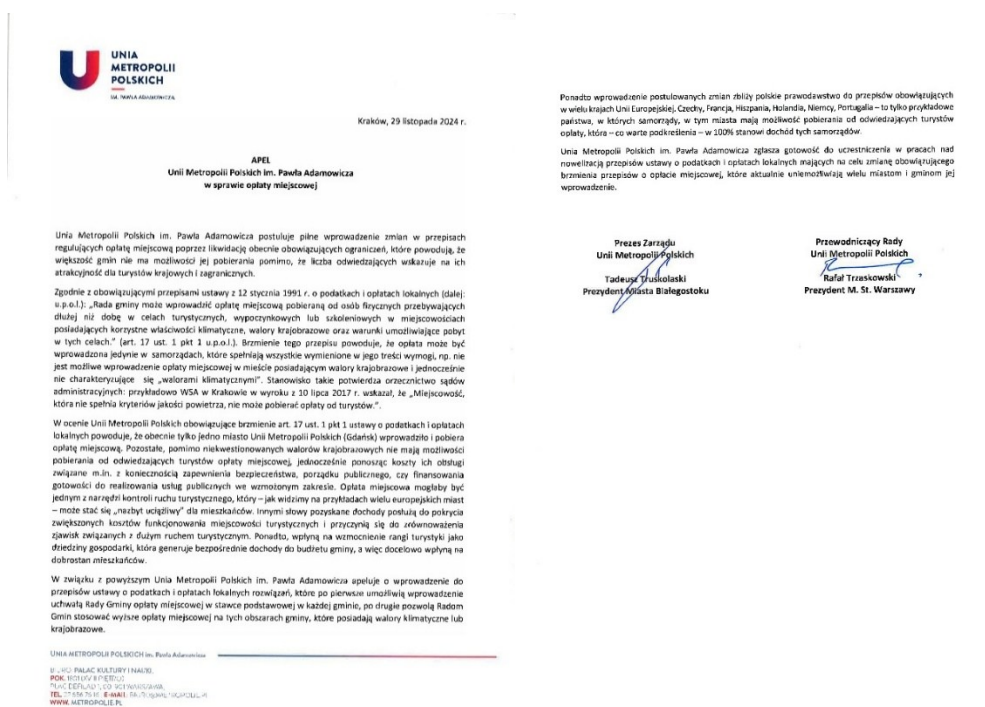
W 2024 roku zaplanowano i przeprowadzono ponad 50 kontroli obiektów noclegowych znajdujących się w ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi oraz pól biwakowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia z terminem przesłania informacji o ich realizacji do organu kontrolnego. Pracownicy Wydziału ds. Turystyki monitorują sposób wykonania zaleceń. Sprawozdania z działalności Zespołu ds. Kontroli Bazy Noclegowej pozostającej w ewidencji Prezydenta Miasta Krakowa z wykonania kontroli zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=26071

16. Opłata turystyczna (miejscowa)

29 listopada 2024 roku w Krakowie, podczas spotkania członkowie Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza przyjęli stanowisko w sprawie **potrzeby pilnego wprowadzenie zmian w obecnie obowiązujących przepisach odnośnie opłaty miejscowej**. Proponowana jest likwidacja ograniczeń, które powodują, że większość gmin nie ma możliwości pobierania opłaty, pomimo dużej liczby odwiedzających je turystów. Zmiany miałyby dotyczyć zapisów ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Postulat dotyczy likwidacji zapisu mówiącego o konieczności spełnienia „walorów klimatycznych” (art. 17 ust 1 pkt 1 ustawy). **Ponadto podkreślono, że w innych krajach UE, gdzie obowiązują podobne przepisy, jak te proponowane przez UMP, opłata pobierana od turystów w całości zasila budżety samorządów.**

W ostatnich latach, w wyniku zachodzących zmian geopolitycznych, ruch turystyczny nabral dużej dynamiki. Obecnie obowiązujące normy prawne determinują znaczne koszty obsługi turystów, jakie ponoszą miasta, związane choćby z ich bezpieczeństwem, zapewnieniem porządku publicznego czy też realizacji usług publicznych. Regulacje te jednocześnie nie pozwalają na częściową choćby rekompensatę wydatków poprzez pobieranie opłaty miejscowej. **Pozyskane dochody przyczyniłyby się do zrównoważenia zjawisk związanych ze wzmożonym ruchem turystycznym** oraz wpłynęły na wzmocnienie rangi turystyki jako dziedziny gospodarki.

Jak zauważa UMP wprowadzenie zmian zbliży polskie prawodawstwo do przepisów obowiązujących w wielu krajach UE, jak Czechy, Słowacja, Francja, Hiszpania czy Norwegia.

17. Transport turystyczny w Krakowie

W 2024 r. na bieżąco prowadzona była aktualizacja strony [krakow.pl](https://www.krakow.pl) w sekcji dotyczącej **poruszania się autokarów po Krakowie**. Zmiany zachodzące w ciągu roku były publikowane w Internecie pod adresem: https://www.krakow.pl/odwiedz_krakow/40581,artykul,poruszamy_sie_po_krakowie.html.

Przeprowadzona została również wizja lokalna wszystkich **przystanków turystycznych K+R BUS** dla autokarów. Ze względu na liczne remonty w mieście, w okolicach przystanków turystycznych – Wydział ds. Turystyki prowadził wizje wybranych miejsc, informował branżę transportową o utrudnieniach. Prowadzono też działania mające na celu osiągnięcie porozumienia ws. przyszłości parkingu dla autokarów pod Wawelem. W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele stowarzyszeń przewodnickich oraz władz Miasta.

W ubiegłym roku odbyło się także szkolenie dla pracowników punktów InfoKraków, dotyczące Strefy Płatnego Parkowania przy współpracy z Biurem Strefy Płatnego Parkowania, działającym przy Zarządzie Dróg Miasta Krakowa.

Przedstawiciel Wydziału uczestniczył również w pracach Komisji Konkursowej ofert na świadczenie usług przewozu osób za pomocą pojazdów wolnobieżnych z napędem elektrycznym na obszarze Parku Kulturowego Stare Miasto oraz na obszarze Parku Kulturowego Kazimierz ze Stradomiem.

18. Lex Kamilek

15 lutego 2024 roku weszły w życie standardy ochrony małoletnich, które zostały ujęte w ustawie z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. ustawa o ochronie małoletnich), powszechnie znanej jako „Lex Kamilek”.

Wydział ds. Turystyki kontynuował działania informacyjne skierowane do branży hotelarskiej za pośrednictwem poczty elektronicznej. Informacje były również publikowane w mediach społecznościowych Krakowa, na portalach internetowych (Magiczny Kraków, eKON) oraz w miejskim dwutygodniku [Krakow.pl](https://www.krakow.pl).

3. DZIAŁANIA KRAKÓW CONVENTION BUREAU

1. Rraport „Branża spotkań w Krakowie 2023”

Na podstawie zebranych w 2024 roku danych przez Kraków Convention Bureau, wynika że w 2023 roku odbyło się w Krakowie **4368 spotkań biznesowych, czyli o 66,15% więcej niż rok wcześniej** i ponad dwukrotnie więcej niż w 2021 roku.

Znaczny przyrost nastąpił przede wszystkim w kategorii spotkań krajowych. Liczba wydarzeń międzynarodowych wzrosła o **13% w stosunku do 2022 roku**.

Jeśli chodzi o strukturę spotkań, dominowały wydarzenia stacjonarne, tylko **1,1% spotkań odbyło się w formie hybrydowej**. Typowa dla Krakowa dominacja konferencji i kongresów utrzymała się, w ubiegłym roku stanowiły one aż **71,2% wydarzeń**. Dla porównania: wydarzeń motywacyjnych i korporacyjnych zorganizowano 24,43%, zaś targów i wystaw 4,37%. W każdej z kategorii spotkań dominowały spotkania krajowe. W kongresach i konferencjach wzięło udział ponad **614,9 tys. osób**, w stosunku do roku 2022 liczba uczestników tych wydarzeń wzrosła blisko 3-krotnie.

Autorzy raportu podkreślają, że branża spotkań generuje dochody dla firm, wynagrodzenie dla pracowników czy podatki dla miast. Na podstawie danych własnych, oddziaływanie ekonomiczne przemysłu spotkań na gospodarkę Krakowa w latach 2012-2023 można oszacować na kwotę **17,5 mld złotych**. Warto dodać, że zgodnie z raportem „Poland Events Impact 2023 – **Wpływ ekonomiczny przemysłu spotkań na gospodarkę Polski**” wartość dodana brutto wypracowana dzięki przemysłowi spotkań przekroczyła **22,9 miliarda złotych**. Szacowany wkład przemysłu spotkań w PKB stanowi około 1%, a całkowity wkład spotkań i wydarzeń w gospodarkę Polski w 2023 roku przekroczył 54,6 miliarda złotych, co podkreśla skalę wpływu tej branży na ogólny rozwój kraju. Raport przygotowany został przez Fundację Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (dr hab. Jadwiga Berbeka, dr hab. Krzysztof Borodako, dr hab. Agata Niemczyk, dr hab. Renata Seweryn).

2. Raport GDS Index 2024

Kraków, pierwsze polskie miasto, które dołączyło do GDS Index, znalazł się na **72. pozycji raportu GDS-Index**, to wzrost o 8 pozycji w stosunku rocznym. Autorzy punktują Kraków za działania w kategorii „**Destination management**” - strategii zarządzania destynacją, a także za takie inicjatywy jak Budżet Obywatelski, Kraków dla Równości czy akcję City Helpers.

W klasyfikacji dokonywanej na podstawie niemal **77 kryteriów** podzielonych na cztery główne kategorie otrzymaliśmy następujące wyniki:

- Działania miasta w zakresie ochrony środowiska - 56% (60.3% w 2023 roku),
- Działalność społeczna miasta - 43.8% (56.6% w 2023 roku),
- Działalność dostawców - 16.2% (16,2% w 2023 roku) oraz

- Działalność w zakresie zarządzania destynacją - 62.8% (39.2% w 2023 roku).

Kraków łącznie otrzymał wynik 49.3%. Obszarami, które wymagają pracy są przede wszystkim usługodawcy działający w sektorze turystyki, w tym hotele czy agencje. Największym wyzwaniem jest certyfikacja przedsiębiorców, obiektów oraz lotniska. Dodatkowo należy pogłębić i ustrukturyzować zakres zarządzania i strategii DMO oraz bazę projektów legacy.

Przyłączenie się destynacji do międzynarodowego benchmarkingu jest szansą na dokładną **diagnozę stanu obecnego** oraz uzyskanie **wytycznych i propozycji działań doskonalących**. Dotychczasowymi uczestnikami programu są takie miasta jak m.in. Kopenhaga, Glasgow, Sydney, Helsinki, Belfast, Lyon czy Reykjavik. Autorem Indeksu jest Global Destination Sustainability Movement (GDSM). GDSM skupia pionierów zrównoważonego rozwoju ze świata turystyki biznesowej i wypoczynkowej. Drugim polskim miastem, który po Krakowie przystąpił do inicjatywy jest Gdańsk.

3. Wsparcie wydarzeń MICE

Kraków Convention Bureau, działające w Wydziale ds. Turystyki Urzędu Miasta aktywnie pozyskuje wydarzenia i wspiera organizatorów kongresów i konferencji z różnych dziedzin. Przykładowe wydarzenia, w których organizację włączył się zespół KCB to: Polish Open Science Conference, Alzheimer Disease International ADI 2024, EuroELSO 2024, Kongres PoLECHO 2024, International Symposium on Hypnosis ISH 2024, European Safety and Reliability Conference ESREL 2024, Konferencja Electrospinning 2024, International Congress on Natural Products Research ICNPR, European Conference on Violence in Psychiatric Ward (ECVCP), 27 International Conference on Computing in High Energy & Nuclear Physics CHEP, European Society Vascular Surgery (ESVS), 10. European Rover Challenge, European Conference on Mental Health (ECMH), 27 International Conference on Computing in High Energy & Nuclear Physics CHEP czy Jubileuszowy Kongres Polonii Medycznej.

Referat podjął współpracę z łącznie z niemal 200. organizatorami konferencji, odpowiadając na ponad 250 zapytań.

Miniony rok śmiało możemy nazwać rokiem jubileuszy – **Kraków Convention Bureau świętowało 20. urodziny**, zaś trzy duże obiekty konferencyjne – TAURON Arena Kraków, Centrum Kongresowe ICE Kraków oraz Międzynarodowe Centrum Targowo-Kongresowe Expo Kraków – 10-lecie funkcjonowania.

4. Aktywny kontakt z klientami

Od ponad 10 lat oferta konferencyjna miasta jest **promowana na międzynarodowych targach turystyki biznesowej i spotkaniach stolikowych**. Organizatorzy poszukują nowych destynacji, dobrze skomunikowanych portów lotniczych, a także aktywnego wsparcia w procesie organizacji wydarzenia ze strony Biura Kongresów. **W 2024 roku zespół KCB wziął udział w 10. wydarzeniach** tego typu, podczas których **przeprowadzono łącznie około 250 spotkań**.

Z inicjatywy Poland Convention Bureau Polskiej Organizacji Turystycznej, krakowskie Biuro Kongresów uczestniczyło także w dorocznym spotkaniu **UIA Round Table Europe** oraz kreatywnych warsztatach **"More Than You Expected"** w Brukseli.

5. Współpraca z branżą MICE

Końcem roku zakończono przyjmowanie wniosków w **programie rekomendacji** Profesjonalnych Organizatorów Kongresów (PCO) i Organizatorów Podróży Motywacyjnych (DMC) na lata 2025 -2027. Proces weryfikacji przesłanych dokumentów zakończy się w styczniu 2025 roku, wiadomo jednak, że do grona podmiotów rekomendowanych dołączą kolejne lokalne firmy z Krakowa i Małopolski.

Aby uporządkować podstawy wiedzy nt. zrównoważonego zarządzania w turystyce, poznać aktualne międzynarodowe standardy, wytyczne i regulacje prawne, a także dobre praktyki i przykłady, zespół KCB oraz lokalni przedsiębiorcy dołączyli do **szkolenia „Turystyka zrównoważona w praktyce”**. **Trwający 3,5 miesiąca kurs obejmujący 20 godzin webinarów na żywo**, w tym pracę z ekspertami zainspirował nas do stworzenia dokumentów „Strategia dla zrównoważonej turystyki biznesowej w Krakowie” oraz „Deklaracja w sprawie różnorodności i równości w branży kongresowej”, która została podpisana przez przedstawicieli krakowskiej branży MICE.

Dodatkowo, wspólnie ze stowarzyszeniem Kraków Tourism Alliance współorganizowano szkolenia "Turystyka zrównoważona, zmiany na platformach rezerwacyjnych i konkurencyjność Polski" oraz „Zielony klucz do sukcesu w turystyce: wpływ certyfikatów ekologicznych na rozwój biznesu i pozycję miast w rankingach – analiza przypadków”.

6. Wizyty inspekcyjne, fam tripy

We wrześniu 2024 zorganizowano fam trip dla organizatorów kongresów, konferencji i podróży motywacyjnych ze Szwajcarii, Włoch, Austrii, Niemiec, Belgii, Francji i Holandii. Byli to przedstawiciele firm PCO i DMC, poznani na targach turystyki biznesowej, którzy do tej pory nie byli w Krakowie.

Prezentacja miejsc na organizację kongresów i konferencji była priorytetem, dlatego wspólnie zwiedzano kluczowe obiekty konferencyjne: ICE Kraków, EXPO Kraków oraz TAURON Arenę Kraków, Centrum Konferencyjne Fabryczna 13, a także Centrum Nauki Cogiteon - nowe miejsce na krakowskiej mapie spotkań. W programie nie sposób było pominąć miejsca na wydarzenia specjalne jak Muzeum Czartoryskich, Kopalnia Soli w Wieliczce, Stara Zajezdnia by DeSilva czy Zinar Castle w Przegorzałach.

Dodatkowo końcem listopada **współorganizowano post tour dla 8 hosted buyers z Europy (m.in. z Austrii, Belgii, Francji i Niemiec)**, którzy odwiedzili nasze miasto po warszawskiej edycji spotkań stolikowych Meet The Bidder. Zespół KCB zaplanował program pobytu gości z uwzględnieniem obiektów konferencyjnych oraz atrakcji turystycznych miasta. Post tour obejmował wizytę w Centrum Kongresowym ICE Kraków, Starej Zajezdni Kraków by DeSilva na Kazimierzu oraz zwiedzanie miasta.

Kraków kolejny raz zaskoczył swoich gości, prezentując wysoką jakość usług i wspaniałą współpracę.

W związku z przygotowaniem lub pozyskiwaniem kongresów na przyszłe lata współorganizowano ponad **15 wizyt dla organizatorów kongresów**, w tym m.in. ESMH, ESE AUTUMN MEETING 2024, Kongres stomatologiczny EOS, medyczny EuDEC oraz European Conference on Embolotherapy czy VI Cities Forum.

Część wizyt jest bezpośrednim rezultatem rozmów przeprowadzonych na targach i spotkaniach b2b.

4. MARKETING TURYSTYCZNY

1. Organizacja konkursów dla organizacji pozarządowych (NGO)

W 2024 roku do zakresu działań Referatu Marketingu Turystycznego Wydziału ds. Turystyki dołączyło prowadzenie konkursów dla organizacji pozarządowych. Formuła otwartego konkursu umożliwiła władzom publicznym przekazanie środków na realizację zadań podmiotom spełniającym kryteria opisane w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Pozwala to na współpracę miasta z wybranymi w drodze konkursu podmiotami także z zakresu turystyki i krajoznawstwa. Przedsięwzięcia, które realizowano w ramach otwartych konkursów ofert w wydziale obejmują inicjatywy z zakresu turystyki o walorze edukacyjnym, promujące wiedzę o mieście i jego różnorodnym dziedzictwie, ale to także przedsięwzięcia o charakterze informacyjnym.

W 2024 r. przeprowadzono **2 rodzaje konkursów** o następujących tematach:

- Konkurs w formie powierzenia zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa pt.: „Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja produktów i szlaków turystycznych – Organizacja III edycji Dni Twierdzy Kraków (14-22 września 2024 r.) – zgodnie z rekomendacjami Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028 oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym.” został sfinansowany ze środków publicznych **w kwocie: 120 000,00 zł**. Więcej o przebiegu ubiegłorocznych Dni Twierdzy Kraków znajduje w części poniżej, poświęconej produktowi turystycznemu „Twierdza Kraków”.
- Konkurs w formie wsparcia zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa pt.: „Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja krakowskich produktów i szlaków turystycznych – zgodnie z rekomendacjami Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028 oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym” został sfinansowany ze środków publicznych **w kwocie: 212 683,00 zł**.

Zadania były realizowane w następujących obszarach:

- A. **Rozwój i promocja krakowskich szlaków tematycznych.** W ramach tego obszaru podpisano **dwie umowy** dla następujących projektów:
- Projekt „**Krakowskie Wyprawy Odkrywców**” miał na celu stworzenie i wypromowanie kompleksowej oferty turystycznej rozwijającej i promującej specjalistyczne produkty turystyczne – krakowskie szlaki tematyczne – oparte na dziedzictwie historycznym, kulturowym i przyrodniczym Krakowa; składającej się z 24 funkcjonujących, dostępnych w formie darmowych ulotek oraz zamieszczonych w bezpłatnej aplikacji mobilnej, questów – wypraw odkrywców na terenie Krakowa (5 nowych oraz 19 istniejących).
 - Projekt „**Odkrywaj Twierdzę Kraków**” miał na celu stworzenie serii krótkich filmów edukacyjnych, które przybliżą mieszkańcom Krakowa oraz turystom znaczenie i historię Twierdzy Kraków. Więcej o projekcie w dalszej części.
- B. **Rozwój i promocja turystyki medycznej w Krakowie**

- Projekt zakładał przygotowanie, opracowanie i wybrane działania promocyjne **Krakowskiego Informatora o Usługach Zdrowotnych (KIOUZ)**. Więcej o tym w części poświęconej turystyce medycznej.
- C. **Wsparcie rozwoju przemysłu spotkań w Krakowie (MICE)** – zgodnie z rekomendacją III Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028.
- Projekt **„Bądź ambasadorem kongresów w Krakowie”** miał na celu zidentyfikowanie wśród mieszkańców Krakowa osób, które poprzez swoją działalność naukową i zawodową mogą zostać ambasadorami swojego miasta na arenie międzynarodowych kongresów. Podczas spotkania została zaprezentowana **nowa strategia Programu Ambasadorów Kongresów Polskich** opracowana na zlecenie Polskiej Organizacji Turystycznej.

2. Twierdza Kraków

Projekt Twierdza Kraków to idea promocji dziedzictwa architektury obronnej Krakowa. To Wawel, mury miejskie z Bramą Floriańską i Barbakanem, a także ponad sto obiektów z XIX-wiecznej Twierdzy Kraków, które mieszczą się w różnych częściach miasta oraz poza jego granicami administracyjnymi.

Marka „Twierdza Kraków” powstała z związku z koniecznością przywrócenia świadomości publicznej dziedzictwa architektury obronnej Krakowa. Kraków posiada **największy kompleks obronny** z przełomu XIX i XX w. w Europie Środkowej. Podstawowym narzędziem służącym kreowaniu wizerunku marki jest System Identyfikacji Wizualnej (SIW) Twierdzy Kraków, obowiązujący od grudnia 2021 roku. **Wydział ds. Turystyki nadzoruje zgodnie z SIW zastosowanie logotypu Twierdzy Kraków na materiałach promocyjnych interesariuszy projektu.** Opracowany System Identyfikacji Wizualnej, w tym logotyp, stanowi podstawę promocji marki Twierdza Kraków. Logotyp składa się z sygnetu oraz części typograficznej. Sygnet bezpośrednio nawiązuje do wojskowego pagonu oraz połączenia liter „TK” - popularnie używanego skrótu nazwy Twierdza Kraków. Ponadto, jest spójny ze zdobieniami namalowanymi na bramach fortyfikacji. W 2024 roku dokonano zastrzeżenia w Urzędzie Patentowym RP znaku towarowego słowno-graficznego Twierdza Kraków. Okres ochronny znaku wynosi 10 lat od daty zgłoszenia i może być przedłużony o kolejne dziesięcioletnie okresy ochrony.

Głównym nośnikiem informacji oraz narzędziem promocyjnym projektu „Twierdza Kraków” jest strona internetowa **www.twierdzakrakow.pl** w ramach Miejskiej Platformy Internetowej (MPI).

3. III edycja Dni Twierdzy Kraków

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Gminę Miejską Kraków po raz pierwszy w 2022 roku. W 2024 roku realizatora wydarzenia wyłoniono na drodze konkursowej. **Otwarty konkurs ofert** pn. „Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja produktów i szlaków turystycznych - Organizacja III edycji Dni Twierdzy Kraków (14-22 września 2024 roku) – zgodnie z rekomendacjami Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028 oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym” wygrało **Stowarzyszenie Adventure**.

Zesłoroczna edycja Dni Twierdzy Kraków trwała od 14 do 22 września 2024 roku i w liczbowym podsumowaniu prezentuje się następująco:

- **4,5** tysiąca gości z Polski i zagranicy (wraz z uczestnikami Biegu Twierdzy Kraków, wydarzenia towarzyszącego Dniom TK);
- **30** obiektów związanych z Twierdzą Kraków, w tym **20** fortów;
- **43** oprowadzania z przewodnikiem po obiektach;
- **12** spacerów tematycznych;
- **4** spotkania z wykładami i prelekcjami;
- **1** rejs statkiem z udziałem rekonstruktorów, połączony z wykładem o Flotylli Wiślanej;
- **8** warsztatów i zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- **7** zajęć rekreacyjnych – gier terenowych, ćwiczeń z musztr, pikników, zajęciach na strzelnicach elektronicznych.

Nowością były:

- Zajęcia na strzelnicach, w tym możliwość strzelania ostrą amunicją z karabinu Mosin;
- Nocne zwiedzania fortów „Barycz”, „Kościeszko”, „Sidzina”;
- Nocny spacer u podnóża fortu „Kościeszko”;
- Nocne wejście na kopiec Kościeszki i obejrzenie iluminacji fortu;
- Spotkanie z ułanami w forcie „Jugowice”.

Specyfika architektury fortecznej, pełna wąskich przejść, pomieszczeń i podejść, nakłada na organizatorów limity uczestników, by zapewnić im komfort i bezpieczeństwo podczas zwiedzania. Aby jak najwięcej osób mogło uczestniczyć w Dniach TK, niektóre wydarzenia zostały zorganizowane również w dni powszednie.

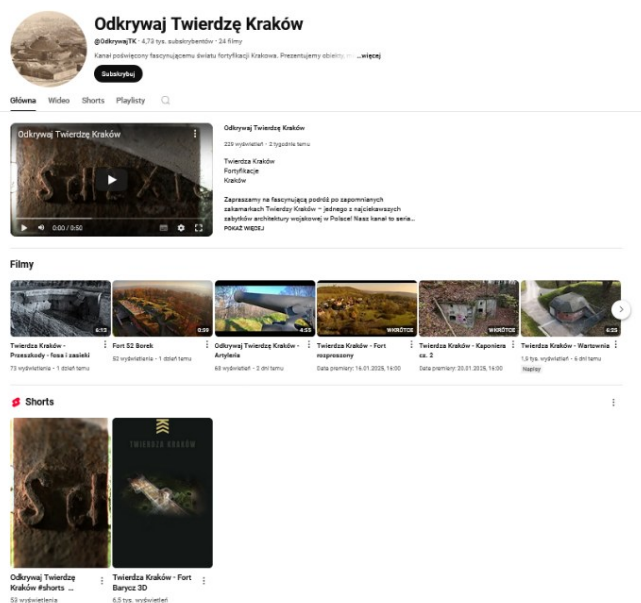
Uczestnikom wydarzeń przekazano także **materiały promocyjne**. Był to: zestaw ulotek w formacie DL o obiektach biorących udział w wydarzeniu oraz książeczka na pieczętki. Wbicie pieczętki do książeczki potwierdza zwiedzenie kolejnego obiektu twierdzy (w akcji uczestniczą wybrane miejsca związane z Twierdzą Kraków). Obiekty biorące udział w akcji otrzymały od Wydziału ds. Turystyki specjalne

pieczętki i tusz. Akcja z książeczką stanowi udaną kontynuację przedsięwzięcia rozpoczętego w 2022 roku pn. „Odkrywaj Twierdzę Kraków, zdobywaj pieczętki i odbieraj atrakcyjne nagrody!”. Po uzyskaniu stosownej liczby pieczętek można je wymienić na gadzety opatrzone logotypem Twierdzy Kraków i Miasta Krakowa. W skład nagród wchodziły m.in. worko-plecaki, czapki i opaski odblaskowe.

4. Tajemnice Twierdzy Kraków w filmowym kadrze

W ramach projektu „Odkrywaj Twierdzę Kraków” powstała seria krótkich filmów edukacyjnych, które przybliżają mieszkańcom Krakowa oraz turystom znaczenie i historię Twierdzy Kraków w przystępny i interesujący sposób. Filmy powstały ze środków finansowych Gminy Miejskiej Kraków. Realizatorem projektu jest Stowarzyszenie Adventure, wyłonione na drodze konkursu otwartego dla organizacji pozarządowych. Obecnie na kanale „Odkrywaj Twierdzę Kraków” na YouTube znajduje się kilkadziesiąt produkcji. Są dostępne pod adresem: <https://www.youtube.com/@OdkrywajTK>

Inne działania promocyjne

O Twierdzy Kraków w forcie „Borek”

17 marca 2024 roku, przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki, na zaproszenie Centrum Kultury Podgórze, wzięli udział w wydarzeniu „Fort Borek – wczoraj i dziś”, które było organizowane w ramach obchodów 20. rocznicy wejścia Polski do Unii Europejskiej. Podczas spotkania promowano produkt turystyczny „Twierdza Kraków”, zachęcając mieszkańców Krakowa i turystów, którzy odwiedzali tego dnia fort „Borek” do poznania dziedzictwa innych krakowskich obiektów architektury obronnej Krakowa, a także do odkrywania tej mniej znanej atrakcji turystycznej Krakowa.

Spotkania gmin fortecznych

21-23 marca 2024 roku w Toruniu przedstawiciele Wydziału ds. Turystyki, a także Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków i Zarządu Budynków Komunalnych wzięli udział w II spotkaniu gmin fortecznych. Na zaproszenie Zastępcy Prezydenta Miasta Torunia Zbigniewa Fiderewicza, dyrektor Muzeum Okręgowego w Toruniu Aleksandry Mierzejewskiej i toruńskiej Fundacji Forteczne Dziedzictwo do Torunia zjechali przedstawiciele: Krakowa, Przemyśla, Warszawy, Poznania, Zamościa, Giżycka - polskich samorządów, które posiadają dawne obiekty obronne. Podczas spotkania dyskutowano o ich ochronie oraz praktycznym wykorzystaniu. Pierwsze spotkanie odbyło się z inicjatywy Krakowa w październiku 2023 roku w Krakowie. Przedmiotem spotkania była m.in. debata na temat wykorzystania obiektów do celów publicznych, współpracy z gestorami obiektów oraz prowadzonej promocji.

Piknik przy forcie „Kościuszko”

14 kwietnia 2024 roku wydział włączył się w przygotowanie fortecznego pikniku rodzinnego organizowanego przez Zarząd Budynków Komunalnych przy forcie 2 „Kościuszko”. W ramach wydarzenia przygotowano szereg atrakcji dla dzieci: zabaw plenerowych, grę terenową, zajęcia

plastyczne, a także spacerzy po forcie „Kościuszko” i po bramach oraz obiektach flankujących fort. Spacerzy prowadzili doświadczeni przewodnicy – dr inż. arch. Krzysztof Wielgus oraz dr inż. arch. Filip Suchoń. Wydział ds. Turystyki przekazał ZBK materiały informacyjne oraz gadżety forteczne.

XXXI Rajd Twierdzy Kraków

14 kwietnia 2024 roku Wydział ds. Turystyki włączył się w organizowany przez Oddział Wojskowy PTTK w Krakowie XXXI Rajd Twierdzy Kraków. Przewodnicy zaproszeni przez PTTK Tomasz Jamróz-Piłsudski oraz Krzysztof Śliwa zaprezentowali miłośnikom Twierdzy Kraków cztery obiekty forteczne: fort 48a „Mistrzejowice”, fort 49a „Dłubnia”, fort 49 „Krzesławice” oraz fort 49 ¼ „Grębałów”, które niegdyś chroniły Kraków od północnego wschodu. Wydział przekazał PTTK materiały informacyjne i promocyjne dotyczące Twierdzy Kraków, przedstawiono także produkt turystyczny „Twierdza Kraków”.

Akcja społeczna w forcie „Mistrzejowice”

15 czerwca 2024 roku Wydział włączył się w organizowaną przez Zarząd Budynków Komunalnych akcję społeczną malowania kamuflażu na forcie 48a „Mistrzejowice”, do udziału w której zostali zaproszeni okoliczni mieszkańcy. Wydarzenie oznakowano winderami Twierdzy Kraków, a zaangażowani w akcję mieszkańcy mogli liczyć na materiały promocyjne i informacyjne.

Światowy Dzień Turystyki

Z okazji Światowego Dnia Turystyki, przypadającego 27 września, nowi certyfikowani przewodnicy zaprosili mieszkańców Krakowa do udziału w tradycyjnym bezpłatnym spacerze. Przybliżali oni historię średniowiecznych murów obronnych Krakowa. Spacer był też okazją do szerszej promocji Twierdzy Kraków jako produktu turystycznego.

Zrewitalizowane otoczenie fortu „Kościuszko”

13 października 2024 roku otwarto park wokół fortu „Kościuszko” oraz zaprezentowano zrewitalizowane pozostałości po bastionach I – III. Inwestycja trwała ponad 10 lat i kosztowała ponad

35 mln zł. Wydział przekazał materiały promocyjne i informacyjne o Twierdzy Kraków dla Zarządu Budynków Komunalnych na potrzeby organizacji pikniku rodzinnego. Informacja pojawiła się w mediach społecznościowych WT oraz na stronie Twierdzy Kraków.

O zarządzaniu dziedzictwem w Gorlicach

17 października 2024 roku Gmina Miejska Kraków, na zaproszenie Burmistrza Miasta Gorlice wzięła udział w konferencji „Model wielowymiarowego i międzyterytorialnego zarządzania aktywacją dziedzictwa I wojny światowej w celu wspierania zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego odległych terytoriów Europy Środkowej GOV4PeaCE”. Dyskutowano o sposobach zagospodarowania takiego dziedzictwa, a także problemach i wyzwaniach, które napotykają w tej działalności gminy Małopolski i Podkarpacia oraz instytucje kultury z tego terenu. W spotkaniu udział wzięli też goście ze Słowacji. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać prezentacji o produkcie turystycznym „Twierdza Kraków”.

Krakowskie Forum Dziedzictwa

W ramach Krakowskiego Forum Dziedzictwa, prowadzonego przez Europa Nostra Heritage Hub w Krakowie – regionalne centrum Europa Nostra z Hagi, odbyły się dwa spotkania z podmiotami zainteresowanymi zachowaniem, ochroną i wykorzystaniem dziedzictwa Twierdzy Kraków. W spotkaniach udział wzięli przedstawiciele gestorów obiektów fortecznych, instytucje i organizacje pozarządowe działające w obszarze dziedzictwa, autorzy książek o Twierdzy Kraków i przedstawiciele Miasta – w tym przedstawiciele Zarządu Budynków Komunalnych, Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wydziału ds. Turystyki oraz Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Kultury.

Forteczny bieg po zdrowie

Przez cały rok Wydział ds. Turystyki współpracował ze Stowarzyszeniem Adventure przy organizacji kolejnych edycji Biegów Twierdzy Kraków. W przedsięwzięcie zaangażowane były także w tym m.in. Zarząd Budynków Komunalnych, Zarząd Infrastruktury Sportowej, Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony, Komitet Kopca Kościuszki i Małopolskie Stowarzyszenie Miłośników Historii „Rawelin”.

W 2024 roku odbyło się **6 edycji biegów**:

- w forcie „Kościuszko” (styczeń),
- w forcie „św. Benedykt” (marzec),
- wokół fortu „Bodzów” oraz w parku Reduta i przy forcie „Batowice” (wrzesień),
- w forcie „Barycz” (październik),
- w forcie „Kościuszko”(grudzień).

Każda edycja odbywa się na dystansach przełajowych po ścieżkach, duktach leśnych, alejkach na dystansach 5 i 10 km dla biegaczy i biegaczek.

Po zawodach sportowych, w których każdorazowo bierze udział 150-200 zawodników, organizatorzy oferują zwiedzanie obiektów fortecznych pod opieką profesjonalnych przewodników. Wydział zapewnił nagrody dla najlepszych biegaczy oraz materiały informacyjne.

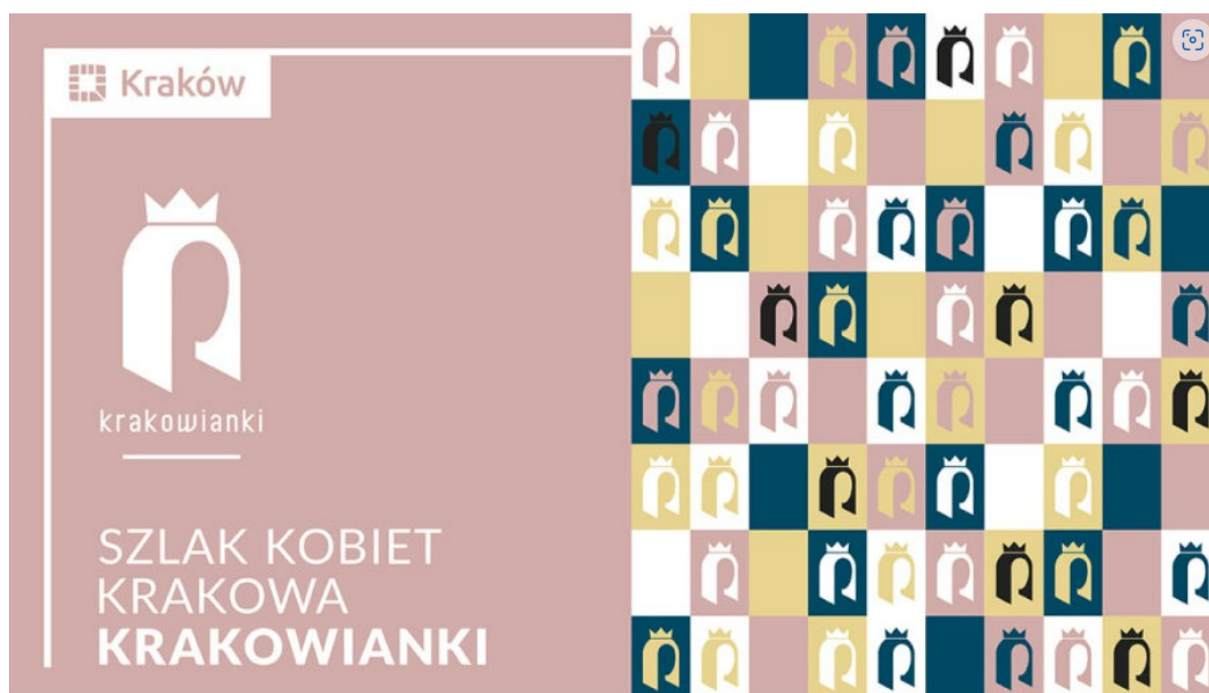
5. Krakowianki

W 2024 roku Wydział ds. Turystyki kontynuował działania w ramach projektu „Szlak kobiet Krakowa – krakowianki”, stanowiącego część międzywydziałowego i interdyscyplinarnego projektu „Krakowianki”. W 2024 roku dokonano zastrzeżenia w Urzędzie Patentowym RP znaku towarowego

słowno-graficznego Krakowianki. Okres ochronny znaku wynosi 10 lat od daty zgłoszenia i może być przedłużony o kolejne dziesięcioletnie okresy ochrony.

Nowe przewodniki

Zgodnie z zapowiedziami z 2023 roku, wydano drukiem i zamieszczono na stronie **dwa nowe spacerowniki** w ramach projektu „Szlak kobiet Krakowa - krakowianki”: po **Kazimierzu i Podgórzu** oraz po **Nowej Hucie**. Zostały one przygotowane wspólnie z przewodniczką miejską Alicją Zioto oraz przy pomocy merytorycznej krakowskiej herstoryczki dr hab. Agnieszki Chłosty-Sikorskiej, profesorki Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Premiera obu nowych miała miejsce w marcu 2024 roku w czasie Miesiąca Krakowianek. W 2024 roku przygotowano **dwa kolejne spacerowniki**: po **Krowodrzy** oraz cmentarzu **Salwatorskim**, gdzie spoczywa wiele zasłużonych krakowianek. Na 2025 roku zaplanowano druk tych przewodników w wersji polskiej i angielskiej.

Z okazji Miesiąca Krakowianek Wydział ds. Turystyki wspólnie z Kołem Grodzkim PTTK przygotował w marcu serię **sześciu spacerów tematycznych**, w których brali udział zainteresowani tematem krakowianie. Spacery odbywały się w soboty i niedziele, w każdym z nich wzięło udział **kilkadziesiąt** osób.

Szkolenia przewodnickie

15 i 25 marca 2024 roku Wydział ds. Turystyki wspólnie z krakowskimi organizacjami przewodnickimi zorganizował dla zainteresowanych przewodników miejskich oraz nauczycieli krakowskich szkół samorządowych **dwa wykłady-szkolenia** na temat zasłużonych kobiet, których życiorysy składają się na „Szlak kobiet Krakowa - krakowianki”. Szkolenia prowadziła dr hab. Agnieszka Chłosta-Sikorska - przybliżyła zgromadzonym przewodniczkom i przewodnikom postaci kobiet, które działały w Krakowie, zasłużyły się dla jego rozwoju i które spoczywają na krakowskich nekropoliach. Zdobyta w ten sposób wiedza pomoże przewodnikom i nauczycielom opowiadać o krakowiankach w swojej codziennej pracy.

O krakowiankach z samorządowcami

Na początku grudnia o projekcie „Szlak kobiet Krakowa - krakowianki” mogli posłuchać również uczestnicy obrad Komisji Turystyki Związku Miast Polskich, które zgromadziły około 40 przedstawicieli miast z całego kraju. Na **przewodniczącą nowej kadencji** wybrano **Katarzynę Gądek** – zastępcę dyrektora Wydziału ds. Turystyki Urzędu Miasta Krakowa. Przy okazji pobytu w Krakowie, goście wzięli udział w oprowadzaniu części szlaku kobiet obejmującym Stare Miasto. Wykład o krakowiankach i spacer poprowadziła dr. hab. Agnieszka Chłosta-Sikorska.

Krakowianki w sieci

Na koniec grudnia 2024 roku, szlak kobiet Krakowa liczył już **149 biogramów**. Są one dostępne na stronie Kraków.pl w zakładce „Trasy turystyczne”, można tam również pobrać wszystkie trzy dotychczas przygotowane spacerowniki w formie PDF, w językach **polskim** i **angielskim**: https://www.krakow.pl/odwiedz_krakow/255901,artykul,szlak_kobiet_krakowa_krakowianki.html

6. Smoczy szlak

Pomysł smoczych figurek wyszedł od mieszkańców Krakowa, którzy każdego roku w ramach budżetu obywatelskiego zgłaszają różnorodne, niekiedy niekonwencjonalne projekty związane z miastem. Ponieważ pomysł ma duży **potencjał turystyczny**, opracowanie smoczego szlaku znajduje się w zakresie zadań Wydziału ds. Turystyki.

Za wzór smoków posłużyły projekty dwóch krakowskich artystów rysowników: Andrzeja Mleczi i Edwarda Lutczyna. Kształtu nabrały dzięki prof. Janowi Tutajowi i dr. Jackowi Dudkowi z Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Na smoczy szlak składa się obecnie **17 smoków**, z których ostatni pojawił się w listopadzie. Każdy z nich posiada swój indywidualny „życiorys”, stanowiący nawiązanie do historii miejsca, w którym zostały postawione, zachęcając mieszkańców i turystów do zgłębiania lokalnych legend i anegdot. Można je poznać, odczytując kody QR, które znajdują się na postumentach. Cały szlak znajduje się na stronie miejskiej pod adresem: https://www.krakow.pl/odwiedz_krakow/277531,artykul,smoczy_szlak.html.

Projekt ma charakter otwarty. Wobec tego, możemy się spodziewać, że kolejne smocze figurki, zarówno z inicjatywy mieszkańców, jak i podmiotów prywatnych pojawią się już wkrótce na terenie miasta.

7. Krakowski Festiwal Górski, 7-8.12.2024 r.

22. edycja odbyła się w Centrum Kongresowym ICE Kraków. Jest to unikatowe wydarzenie łączące kulturalne, sportowe i turystyczne aspekty tematyki górskiej.

Festiwal ten jest największym o charakterze górskim w Polsce i jednym z największych na świecie, stanowi podsumowanie wydarzeń całego roku - okazję do wymiany doświadczeń oraz poznania ludzi, którzy wyznaczają dzisiaj nowe standardy alpinizmu i wspinania sportowego lub na stałe zapisali się w jego historii. Wieloletnia tradycja i rosnąca renoma Festiwalu sprawiają, że rokrocznie uczestniczy w nim kilka tysięcy miłośników tematyki górskiej z całego świata - sławy himalaizmu i wspinania, wybitne górskie osobowości, sportowcy, twórcy filmu i podróżnicy, artyści specjalizujących się w fotografii górskiej.

Wybór Krakowa jako Gospodarza Festiwalu nie jest przypadkowy - stolica Małopolski jest popularnym miejscem wspinaczki skałkowej - w oparciu o naturalne formy przyrodnicze w postaci ścian nieczynnych kamieniołomów wytyczonych jest tu ponad trzysta dróg wspinaczkowych. Niektóre usytuowane są w samym centrum miasta, co jest zjawiskiem bezprecedensowym nie tylko w Polsce lecz także na tle innych europejskich miast podobnego usytuowania i wielkości.

Miasto Kraków współpracuje z Polską Fundacją Górską - pomysłodawcą i organizatorem Krakowskiego Festiwalu Górskiego – wspierając to wydarzenie od 2018 roku W 2024 roku wsparcie polegało na bezpłatnym jednodniowym udostępnieniu pomieszczeń Centrum Kongresowego ICE Kraków, w którym z roku na rok Festiwal odnosi coraz większy sukces.

8. Turystyka medyczna w Krakowie

Turystyka medyczna, rozumiana jako podróż poza własny region lub kraj w celach leczniczo-wypoczynkowych, jest stale nabierającą na znaczeniu gałęzią usług na całym świecie. Dzięki rozwojowi i postępującej globalizacji, popularność Krakowa jako jednego z kierunków turystyki medycznej wyraźnie wzrosła.

W roku 2024 działania na rzecz promocji turystyki medycznej skoncentrowane były na przeprowadzeniu badań jakościowych wśród istotnych podmiotów, zajmujących się turystyką medyczną w Krakowie. Badania stanowiły przedmiot umowy, której wykonawcę wyłoniono w drodze otwartego konkursu otwartego dla organizacji pozarządowych. **Rozwój i promocja turystyki medycznej** w Krakowie stanowi część zadania publicznego „Turystyka zrównoważona oraz rozwój, promocja krakowskich produktów i szlaków turystycznych – zgodnie z rekomendacjami Polityki zrównoważonej turystyki w Krakowie na lata 2021-2028 oraz na podstawie ustawy o samorządzie gminnym”. Realizatorem zadania została **Fundacja Proturmed**.

W ramach umowy, realizator wykonał następujące zadania:

- przeprowadzenie badań branży turystycznej w Krakowie,

- stworzenie bazy informacji o wysoce specjalistycznych i unikatowych produktach medycznych oferowanych przez wyselekcjonowane kliniki w Krakowie,
- zebranie kompleksowej informacji medycznej dla turystów nagłego wsparcia medycznego,
- opracowanie zbiorcze zebranych informacji,
- przygotowanie i opracowanie Krakowskiego Informatora o Usługach Zdrowotnych (KIZ),
- wydanie ulotki z QR kodem informującej o KIZ,
- dystrybucja ulotki i kartki.

Krakowski Informator Zdrowotny jest dostępny w formie cyfrowej. Można go pobrać m.in. za pośrednictwem strony www.turystykamedyczna.krakow.pl

Ponadto, pracownicy referatu byli odpowiedzialni za stoisko informacyjno-promocyjne Krakowa podczas **Jubileuszowego Kongresu Polonii Medycznej** w Centrum Kongresowym ICE, który odbywał się we wrześniu 2024 roku. Podczas wydarzenia można było otrzymać wydawnictwa miejskie o Krakowie w językach polskim i angielskim oraz zasięgnąć praktycznych informacji i porad.

9. Reklamy prasowe

W 2024 roku Wydział ds. Turystyki zamieścił reklamy w następujących tytułach (branżowych, popularnych i regionalnych) :

1. Wiadomości Turystyczne

- Zrealizowano 2 emisje materiału promocyjnego, które przyczyniły się do dotarcia do branżowych odbiorców i promowania Krakowa jako atrakcyjnej destynacji turystycznej.

2. Kaleidoscope – magazyn PLL LOT

- Reklama zajęła pełną stronę (A4) w magazynie pokładowym Polskich Linii Lotniczych LOT.
- Artykuł ukazał się w wersji polskiej i angielskiej, co umożliwiło dotarcie do szerokiej międzynarodowej publiczności. Nakład magazynu wyniósł 35 000 egzemplarzy.
- Emisje:
 - Maj: materiał promocyjny poświęcony letniej ofercie turystycznej Krakowa.
 - Październik: artykuł pt. "coolcation", prezentujący jesienno-zimowe atrakcje miasta.

3. Nowa Turystyka – Wydanie Specjalne: Turystyka Filmowa

- Publikacja 4-stronicowego artykułu ilustrowanego zdjęciami, skupionego na promocji miejsc filmowych w Krakowie. Emisja zbiegła się z ważnymi wydarzeniami:
 - Realizacją zdjęć do filmu Juliusza Machulskiego "Vinci 2".
 - Wzmianką o Krakowie jako miejscu turystycznym w międzynarodowym hicie Netflixa "Emily w Paryżu".

4. Wasza Turystyka

- Publikacja 2-stronicowego artykułu podsumowującego kolejną edycję programu Respect Kraków & City Helpers oraz działań w zakresie zrównoważonej gospodarki nocy.
- Podsumowanie roku w rozkładówce grudniowego wydania.

Te działania promocyjne znacząco przyczyniły się do zwiększenia rozpoznawalności Krakowa na arenie krajowej i międzynarodowej, podkreślając jego walory turystyczne, kulturalne i filmowe.

10. Wydawnictwa promocyjne

Aktualizacja Materiałów Turystycznych w Roku 2024

Rok 2024 był okresem intensywnych działań związanych z wznowieniami i aktualizacjami popularnych materiałów promocyjnych dla turystów. Wydział ds. Turystyki skoncentrował się na dostosowaniu istniejących publikacji do aktualnych potrzeb turystów oraz wprowadzeniu nowych pozycji, odpowiadających na zmieniające się trendy w turystyce.

Aktualizacje Materiałów Promocyjnych

- „**3 dni w Krakowie**”: folder, cieszący się nieustannie popularnością, został opublikowany w nowych wersjach językowych, aby jeszcze lepiej odpowiadać na potrzeby zagranicznych odwiedzających. Aktualnie to wydawnictwo posiada 19 wersji językowych.
- „**Hity Krakowskich Muzeów**” oraz „**Szlak Siarkowy w Swoszowicach**”: zaktualizowane broszury zawierają najnowsze informacje i rekomendacje dla miłośników kultury oraz turystyki tematycznej.
- „**Zielony Kraków**” i „**Zaułki Krakowa**”: broszury te zostały opracowane i wydane w języku niemieckim, co pozwala dotrzeć do szerokiej grupy niemieckojęzycznych turystów.

- „Szlak Kobiet Krakowa”: te foldery zostały opracowane i wydane w języku angielskim.
- „Spacerem przez Twierdzę Kraków, krótki przewodnik po wybranych obiektach”: książka w wersjach językowych (polska, angielska, niemiecka), która w pigułce przedstawia dziedzictwo architektury militarnej Krakowa.

Nowe Wydawnictwa

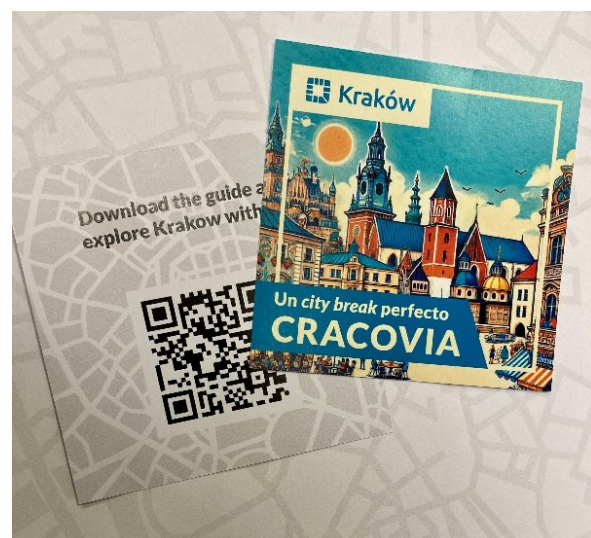
W 2024 roku Referat Marketingu Turystycznego był **koordynatorem urzędowego przetargu na druki**, odpowiadając za stronę formalną procedury. Wynika to z faktu, iż Wydział ds. Turystyki (w szczególności zaś Referat Marketingu Turystycznego) odpowiada za nieodpłatne wydawnictwa promocyjno-informacyjne dla turystów i zainteresowanych mieszkańców i jest to zadanie właściwe **wyłącznie** dla tego wydziału. W zeszłym roku przygotowano i wydrukowano nowe pozycje:

- **Szlak Młodej Polski**: broszura w czterech wersjach językowych (polska, angielska, niemiecka, francuska), która umożliwia odkrycie Krakowa z przełomu XIX i XX wieku, okresu, w którym miasto stało się duchową i artystyczną stolicą kraju.
- **„Udany City Break”**: kieszonkowe wydawnictwo dostępne w pięciu wersjach językowych, stworzone z myślą o nowoczesnych turystach. Publikacja ta nie zawiera szczegółowych opisów historycznych, lecz stanowi praktyczne kompendium wiedzy, obejmujące:
 - porady dotyczące poruszania się po mieście,
 - rekomendacje gastronomiczne,
 - informacje na temat legalności wynajmu apartamentów i pokoi gościnnych,
 - mapę centrum Krakowa,
 - kody QR prowadzące do przydatnych stron internetowych, takich jak punkty informacyjne, kalendarz wydarzeń kulturalnych, produkty turystyczne (np. Twierdza Kraków, Szlak Kobiet Krakowa).

Dzięki tym działaniom, Wydział ds. Turystyki w 2024 roku znacząco **wzbogacił ofertę informacyjną**, dostosowując ją do dynamicznie zmieniających się potrzeb współczesnych turystów i umacniając pozycję Krakowa jako atrakcyjnej destynacji turystycznej.

Wydawnictwa dostępne są zarówno w wersji **drukowanej**, jak i **cyfrowej**, by każdy miał do nich dostęp w dogodnej dla siebie formie. Flagowe wydawnictwo tj. „3 dni w Krakowie” dostępne jest w **18 językach** i można je pobrać – wraz z innymi broszurami i folderami - pod adresem: https://www.krakow.pl/odwiedz_krakow/31702,artykul,foldery_do_pobrania.html

Ponadto, podczas targów turystycznych goście zachęceni są do pobrania wydawnictw za pomocą kodu QR.

11. Udział w międzynarodowych i krajowych targach turystycznych w partnerstwie z Polską Organizacją Turystyczną, Małopolską Organizacją Turystyczną oraz Kraków Tourism Alliance

Jak co roku, pracownicy Wydziału ds. Turystyki reprezentowali miasto Kraków na wybranych krajowych i zagranicznych targach turystycznych. Podczas targów prezentowane były oferty touroperatorów, biur podróży, miast, regionów, uzdrowisk, ośrodków odnowy i rekreacji, usług transportowych i hotelarstwa, kierowane zarówno do indywidualnego, jak i biznesowego klienta (w zależności od profilu wydarzenia). Przedstawiciele miasta Krakowa najczęściej biorą udział w imprezach targowych we współpracy z **Polską Organizacją Turystyczną** i **Małopolską Organizacją Turystyczną**, reprezentując Kraków wspólnie z regionem jako część **Polskiego Stoiska Narodowego**. Targi, podczas których w 2024 roku prezentowana była oferta miasta to:

- FITUR Madryt (styczeń)
- MATKA Helsinki (styczeń)
- FESPO Zurych (luty)
- Reisen Hamburg (luty)
- Bolsa Turismo Lizbona (luty)
- ITB Berlin (marzec)
- ITTF Warszawa (marzec)
- ATM Dubaj (maj)
- Międzynarodowe Targi Turystyki Przemysłowej Zabrze (kwiecień)
- WTM Londyn (listopad)
- T&C Lipsk (listopad)

Powyższe wydarzenia odwiedziło ponad **500 000 osób**, a stoisko Krakowa i Małopolski jak zawsze cieszyło się **szczególną popularnością**. Z zagranicznych wydarzeń targowych pracownicy WT każdorazowo przygotowują sprawozdania podsumowujące założone i osiągnięte efekty oraz wnioski na przyszłość. Sprawozdanie po akceptacji dyrektora wydziału trafia do Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa, a następnie Dyrektora Magistratu.

12. Wizyty dziennikarskie i touroperatorów

Od stycznia do końca grudnia 2024 roku Wydział ds. Turystyki zaangażowany był w organizację/współorganizację **55 wizyt studyjnych**. **109** razy miasto odwiedzali goście związani z mediami, wliczając w to przedstawiciele prasy tradycyjnej i internetowej, telewizji, blogów, portali internetowych oraz influencerów, zaś touroperatorzy gościli w mieście 6 razy. W sumie, wsparcie ze strony Gminy Miejskiej Kraków podczas pobytu w mieście i przygotowaniu materiałów na temat Krakowa otrzymały **390 osób** (w tym m.in. 98 dziennikarzy, 96 touroperatorów, 6 blogerów, 5 influencerów).

Największą popularnością Kraków cieszy się wśród gości z obszaru Europy, ale zauważalny jest również wzrost liczby wizyt gości ze Stanów Zjednoczonych (po przerwie spowodowanej pandemią, a następnie wojną w Ukrainie). Najwięcej, bo dziewięć wizyt odnotowano z **Włoch**, osiem wizyt złożyli goście z **Niemiec**, a 5 razy odwiedzali Kraków **Hiszpanie**. Po trzy wizyty studyjne Wydział ds. Turystyki organizował dla gości z **USA** i **Wielkiej Brytanii**, 4 dla **Francuzów**. Warto odnotować także po 2 wizyty z **Chin** i **Japonii** oraz 1 wizytę z **Indii**.

Wśród tematów związanych z Krakowem popularność utrzymują informacje na temat atrakcji wartych zobaczenia podczas krótkiego pobytu (*city break*), ale nie tylko. Pytania gości podejmowanych podczas wizyty studyjnych obejmowały takie zagadnienia, jak historia miasta i jego zabytki, dziedzictwo materialne i niematerialne, szczególnie w kontekście 45-lecia wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Pytano też o propozycje kulturalne (wystawy, festiwale, koncerty, spektakle), dostępność i atrakcje dla osób zwiedzających z rodziną z dziećmi, osób ze szczególnymi potrzebami (udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami). Jak zawsze popularnością cieszyły się zagadnienia kulinarne: tradycyjne i współczesne smaki Krakowa i Małopolski, lokale i place handlowe oferujące lokalne produkty i potrawy itp. Przykładowy materiał, przygotowany przez włoską telewizję Rai: <https://www.raiplay.it/video/2024/07/Bagaglio-amano-Cracovia---Kilimangiaro-Estate---29072024-a93657db-cd26-42d5-831d-a508a7937756.html>

Pakiet powitalny dla dziennikarzy

W 2024 roku wprowadzono specjalne *welcome packi* dla gości wizyt studyjnych w Krakowie. Każdy z gości otrzymał pakiet powitalny zawierający komplet materiałów promocyjnych – foldery oraz krówki w opakowaniach z miejskimi ikonami, specjalnie zaprojektowanych i zawierających z kod QR przenoszący do strony z materiałami promocyjnymi miasta Krakowa. Do pakietu jest dołączany także list na ekologicznym papierze do recyklingu. W papier zatopione są nasiona kwiatów polnych, które można zasadzić w ziemi.

13. Akcja „Zdobynamy Odznakę Przyjaciela Krakowa”

Kolejny rok, we współpracy z PTTK przeprowadzono akcje „Zdobynamy Odznakę Przyjaciela Krakowa” i „Zdobynamy Dziecięcą i Młodzieżową Odznakę Przyjaciela Krakowa”. Akcja „Zdobynamy Odznakę Przyjaciela Krakowa” pozwala mieszkańcom Krakowa i jego okolic poznać historię, zabytki, muzea oraz inne obiekty, składające się na dziedzictwo historyczne i materialne dawnej stolicy Polski. Zapoczątkowana została w listopadzie 1972 roku i trwa nieprzerwanie do dzisiaj, co sprawia, że jest jedyną taką akcją w skali całego kraju pod względem cykliczności i rozmachu. Udział w akcji biorą osoby w różnym wieku, przeważają osoby pracujące i seniorzy, ale coraz większy udział bierze także młodzież szkolna. Spacerzy mają formułę nieodpłatną. Gmina Miejska Kraków pełni dla PTTK rolę partnera strategicznego, finansującego przedsięwzięcie.

W marcu 2024 roku, w 52. edycji udział wzięło **1420** osób w **58** grupach. W okresie od listopada do grudnia 2024 roku w 53. edycji akcji udział wzięło łącznie **2681** osób w **147** grupach.

Akcja „Zdobynamy Dziecięcą i Młodzieżową Odznakę Przyjaciela Krakowa” skierowana jest do uczniów z krakowskich szkół podstawowych i ma na celu zainteresowanie młodego pokolenia poznawaniem historii i zabytków naszego miasta. Realizowana jest w trakcie roku szkolnego – od września do czerwca roku następnego – łącznie przez 10 miesięcy. W okresie kończącym cykl od marca do czerwca udział uczestniczyło **176** uczniów z klas I-IV ze Szkół Podstawowych nr 1, 21, 39, 40, 67, 137 i 148 oraz **79** uczniów klas V-VIII ze Szkół Podstawowych nr 64, 114, 148 oraz z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8.

W ramach wiosennej edycji uczniowie uczestniczyli w dwóch (odznaka Dziecięca) lub trzech (odznaka Młodzieżowa) zajęciach terenowych oraz grze miejskiej. Przygotowano **13** różnych tras do spaceru z przewodnikiem, **7** różnych lekcji muzealnych realizowanych wspólnie z Zamkiem Królewskim na Wawelu, Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Krakowa, Muzeum Etnograficznym i Muzeum

Żywego Obwarzanka. Łącznie przygotowano 40 tras (20 spacerów, 8 lekcji muzealnych i 12 gier miejskich). Odznaki rozdano w czerwcu 2024 roku.

W okresie od września do grudnia 2024 roku udział wzięło 17 grup z 12 szkół, łącznie 338 uczniów.

W grupie starającej się o „Dziecięcą Odznakę Przyjaciela Krakowa” zgłosiło się 236 uczniów w 12 grupach ze Szkół Podstawowych nr 31, 36, 41, 65, 101, 107, 123, 133 i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12, a w grupie starającej się o „Młodzieżową Odznakę Przyjaciela Krakowa” - 102 uczniów w 5 grupach ze Szkół Podstawowych nr 21, 67, 133 i 162.

Łącznie zorganizowano **39 tras** (19 spacerów i 20 lekcji muzealnych) współpracując z Zamkiem Królewskim na Wawelu, Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Krakowa, Muzeum Etnograficznym i Muzeum Żywego Obwarzanka. Patronat medialny nad akcją objęła „Gazeta Krakowska”.

Dodatkowo PTTK współpracowało z Wydziałem:

- 1) W akcji „Miesiąc Krakowianek” od 1 do 31 marca 2024 roku. W sześciu spacerach po Krakowie udział wzięło **160 osób**.
- 2) W akcji **Święta Rodziny Krakowskiej** 26 maja 2024 roku na zlecenie Wydziału PTTK przygotował dwa spacer, które odbyły się w okolicach miejsca wydarzenia – Tauron Areny Kraków i nawiązywały do mniej oczywistych atrakcji Krakowa w ramach działań „Poza utartym szlakiem – Kraków w zieleni”. W dwóch spacerach udział wzięło **35 osób**.

14. Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego w Krakowie

1 marca w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa odbyły się uroczystości Międzynarodowego Dnia Przewodnika współorganizowane przez **Wydział ds. Turystyki i Federację Stowarzyszeń Przewodnickich**. Zeszłoroczne święto związane było z dwiema rocznicami: 35-leciem Stowarzyszenia Przewodników Turystycznych w Krakowie oraz 10-leciem Federacji Stowarzyszeń Przewodnickich. Federacja zrzesza 6 stowarzyszeń przewodnickich z Krakowa, które mają razem 660 przewodników i opowiadają o Krakowie w kilkunastu językach. Federacja Stowarzyszeń Przewodnickich powstała z inspiracji Urzędu Miasta Krakowa w 2014 roku w odpowiedzi na deregulację zawodu przewodnika. Celem Federacji jest pomoc i wsparcie dla przewodników, aby mogli stale podnosić swoje kwalifikacje, rozwijać wiedzę i tworzyć nowe trasy, w celu zapewnienia turystom, ale też licznyim mieszkańcom Krakowa, którzy pragną poznawać swoje miasto, wysokiej jakości usług przewodnickich. Z okazji podwójnego jubileuszu Prezydent Miasta Krakowa odznaczył troje przewodników odznakami Honoris Gratia oraz wręczył dyplomy dla trojga przewodników o długoletnim stażu.

Krakowscy przewodnicy z okazji swojego święta tradycyjnie przygotowali dla mieszkańców naszego miasta bezpłatne wycieczki po Starym Mieście. Podczas oprowadzań można było odwiedzić siedzibę najstarszej organizacji charytatywnej w kraju czy dowiedzieć się co łączyło Kraków z najwybitniejszym polskim naukowcem – Mikołajem Kopernikiem.

Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego został zainicjowany 21 lutego 1990 roku przez ówczesną prezes Światowej Organizacji Przewodników Turystycznych, Titinę Loizides. Od tej pory corocznie jest obchodzony w kilkudziesięciu krajach świata. Dzień Przewodnika Turystycznego to nie tylko okazja do promowania często nieznanych atutów Krakowa, ale i przypomnienie jak istotną rolę odgrywają przewodnicy w kształtowaniu wizerunku miasta i regionu.

15. Udział w obchodach 45-lecia współpracy partnerskiej miasta Krakowa z Norymbergą

Rok 2024 stanowił szczególną okazję do świętowania **45-lecia partnerstwa pomiędzy Krakowem a Norymbergą**, którego początek sięga 1979 roku. Współpraca ta przez dekady przynosiła korzyści obu miastom, a jej najważniejszym symbolem są Dom Krakowski w Norymberdze i Dom Norymberski w Krakowie – instytucje będące zarówno gospodarczą, jak i kulturalną wizytówką partnerstwa.

Pierwsza część obchodów jubileuszu odbyła się w czerwcu w Domu Norymberskim w Krakowie. Natomiast druga część miała miejsce w dniach 18-22 lipca w Norymberdze. Kulminacyjnym punktem norymberskich uroczystości był festyn „**From Kraków with Love**”, zorganizowany na terenie Domu Krakowskiego oraz w jego okolicy. Wydarzenie to przyciągnęło licznych mieszkańców miasta, a także sympatyków Krakowa i jego kultury. Podczas festynu przygotowano bogaty program, który obejmował warsztaty, koncerty, loterie oraz prezentacje artystyczne. Najważniejsze punkty programu to:

- Warsztaty tematyczne:
 - Wypiekanie obwarzanków i zdobienie toreb, prowadzone przez Żywe Muzeum Obwarzanka.
 - Tworzenie smoków-pacynek, organizowane we współpracy z Teatrem Figur Kraków.
- Loteria z nagrodami: Uczestnicy mieli możliwość zdobycia pamiątek i gadżetów związanych z Krakowem, takich jak figurki smoka, przypinki czy koszulki. Główną atrakcją był voucher na weekendowy pobyt w Krakowie, którego losowanie odbyło się w obecności przedstawicieli Rad Miasta Krakowa i Norymbergi. Zwycięzcą został przedstawiciel polonii mieszkający w Norymberdze.
- Prezentacje artystyczne:
 - Przejście delegacji do Hübnerstor i prezentacja muralu „Zwierzyniec” autorstwa Marcina Czai.
 - Instalacja artystyczna Doroty Hadrian, przygotowana w ramach festiwalu Insel Kunst.
- Koncerty: Wieczór uświetnił występ krakowskiego zespołu Hańba oraz dwóch zespołów z Norymbergi, co stanowiło doskonałe zwieńczenie pełnego atrakcji dnia.

Liczna frekwencja podczas festynu potwierdziła, że Dom Krakowski jest ważnym elementem kulturalnego krajobrazu Norymbergi. Jubileuszowe obchody nie tylko podkreśliły wagę wieloletniej współpracy partnerskiej, ale także stanowiły promocję Krakowa jako miasta o bogatej ofercie.

Dzięki organizacji tego typu wydarzeń Kraków zdobywa kolejnych sympatyków, a jego wizerunek jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców i turystów z całego świata zyskuje na sile. Dom Krakowski niezmiennie utrzymuje swoją pozycję jako jedna z wiodących instytucji kultury w Norymberdze, wzmacniając tym samym więzi między partnerskimi miastami.

16. 44. Międzynarodowe Dni Miast Nowej Hanzy w Gdańsku „Zmiana zaczyna się tutaj”

Reprezentanci Wydziału ds. Turystyki uczestniczyli w 44. Międzynarodowych Dniach Miast Nowej Hanzy „Zmiana zaczyna się tutaj”, które odbyły się w Gdańsku w dniach 13 do 16 czerwca. Na 4 dni gdański Targ Węglowy przemienił się w barwny Jarmark Hanzeatycki, na którym odbywały się występy zespołów rekonstrukcyjnych oraz prezentowano atrakcje turystyczne i kulturalne zachęcające do odwiedzenia poszczególnych miast. Ponad 800 delegatów reprezentujących 87 miast prowadziło rozmowy o dalszej współpracy w ramach Związku Hanzy, m.in. podczas Walnego Zgromadzenia Delegatów oraz spotkań grup roboczych. Na scenach rozmieszczonych w różnych punktach starego miasta odbywały się występy grup artystycznych.

Kraków, poza stoiskiem promocyjnym, miał swój wkład w program artystyczny. Zespół Max Klezmer Band przedstawił autorski repertuar muzyczny, stanowiący połączenie jazzu i folkloru. Związany z Krakowem i doceniony na arenie międzynarodowej zespół z pewnością stanowił interesujący punkt w programie poprzedniej edycji Hanzy.

Podczas uroczystego przemarszu, który tradycyjnie zamyka spotkania miast Nowej Hanzy, flaga Związku przekazana została na ręce przedstawiciela szwedzkiego **Visby** – gospodarza Międzynarodowych Dni Hanzy w 2025 roku.

Kraków jest aktywnym członkiem Nowej Hanzy od 2001r, kiedy to Uchwałą Rady Miasta Krakowa Nr LXXVIII/678/01 z dnia 23 maja 2001 r. podjęto decyzję o przystąpieniu miasta Krakowa do Międzynarodowego Związku Hanzy. Związek Nowej Hanzy zrzesza obecnie ponad 200 miast z 16 krajów, głównie z basenu Morza Bałtyckiego i Północnego, co czyni go jedną z największych społeczności miejskich na świecie.

17. II Dzień Obwarzanka

20 czerwca 2024 roku, swoje święto miał krakowski obwarzanek. W tym dniu Gmina Miejska Kraków przy współpracy z **Żywym Muzeum Obwarzanka** przygotowała dla mieszkańców i turystów w okolicach Rynku Głównego pomiędzy Barbakanem a Bramą Floriańską poczęstunek lokalnym specjałem oraz okolicznościowe broszki. Dodatkowo po Plantach krążył rower cargo, wypełniony po brzegi obwarzankami. Obwarzankami można było częstować się również w Nowej Hucie i na kampusie Uniwersytetu Ekonomicznego.

18. Rzym – Polonia e Toscana. Armonie Rinascimentali

POLONIA E TOSCANA. ARMONIE RINASCIMENTALI („Polska i Toskania. Renesansowa harmonia”) to wyjątkowe wydarzenie łączące kulturę, sztukę i kulinaria, zorganizowane w Rzymie dla przedstawicieli mediów branżowych i konsumenckich związanych z turystyką. W spotkaniu wzięło udział około 80 osób, w tym przedstawiciele władz regionalnych (Małopolski, Krakowa i Toskanii), organizacji turystycznych, instytutów kultury oraz dyplomaci. Wydział ds. Turystyki aktywnie włączył się w wsparcie tego przedsięwzięcia koordynując m.in. organizację występu zespołu Cracovia Danza. Wydział ds. Turystyki był reprezentowany przez Dyrektora Wydziału - Natalię Kulec- Greń.

Miejsce i ranga wydarzenia

Wydarzenie odbyło się w Nobile Collegio Chimico Farmaceutico, mieszczącym się w sercu Forum Romanum – miejscu niedostępnym dla turystów, udostępnianym jedynie na wyjątkowe okazje. Rangę spotkania podkreślali zarówno wybitni mówcy, jak i program artystyczny oraz kulinarny.

Spotkanie rozpoczęły wystąpienia zaproszonych gości:

- Barbary Minczewy – dyrektorki Zagranicznego Ośrodka Polskiej Organizacji Turystycznej w Rzymie,
- Francesco Tapinassiego – dyrektora Toskańskiej Organizacji Turystycznej,
- Ambasadora Polski, Ryszarda Schnepfa,
- Iwony Gibas – przedstawicielki Województwa Małopolskiego.

Po prezentacjach obu regionów artystyczną atmosferę wieczoru wzbogacił występ zespołu muzycznego **Auser Musici** z Toskanii. Następnie tancerze zespołu **Cracovia Danza** zaprosili gości na taras, gdzie wykonali renesansowe tańce dworskie. Był to wstęp do kulminacyjnej części wieczoru – prezentacji kulinarnej.

Korzyści dla Gminy Miejskiej Kraków

Rynek włoski jest jednym ze strategicznych rynków dla Krakowa. Włosi stanowią około **10%** wszystkich zagranicznych gości odwiedzających miasto, co plasuje ich na trzecim miejscu wśród najliczniejszych narodowości turystycznych według danych za 2023 rok. Liczne połączenia lotnicze między Krakowem a Włochami dodatkowo wspierają rozwój tej relacji. Kraków aktywnie promuje się we Włoszech poprzez współpracę z ZOPOT w Rzymie, organizację wizyt studyjnych i udział w targach.

Promocja regionu i dziedzictwa

Spotkanie **POLONIA E TOSCANA. ARMONIE RINASCIMENTALI** było kolejnym krokiem w przybliżaniu kultury i kulinarni Krakowa oraz Małopolski włoskim mediom branżowym. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele ponad 50 tytułów medialnych, takich jak: La 7, Huffington Post, Repubblica, RAI, Sky TG 24 czy Turista di Mestiere.

Dzięki takim inicjatywom region Małopolski ma możliwość docierania do kluczowych przedstawicieli mediów branżowych. Turystyka kulinarna, jako dynamicznie rozwijająca się gałąź turystyki, stanowi doskonałą przestrzeń do budowania pozytywnego wizerunku Krakowa i przyciągania nowych odwiedzających. Wydarzenie zakończyło się z sukcesem, pozostawiając uczestnikom niezapomniane wrażenia artystyczne i kulinarne.

19. Kampania 5 zmysłów

Organizatorem kampanii promocyjnej „5 Zmysłów” był Zagraniczny Ośrodek Polskiej Organizacji Turystycznej w Rzymie (ZOPOT Rzym). W kampanii wzięło udział 5 polskich regionów i miast, reprezentując zmysły:

- **Małopolska – smak**
- **Dolny Śląsk – słuch**
- **Wielkopolska/Poznań – dotyk**
- **Podlasie – wzrok**
- **Pomorskie – węch**

Realizacja kampanii:

Każdy z regionów został zaprezentowany przez wybranego influencera, który na początku czerwca odbył trzydniową wizytę w dedykowanym regionie. Influencerzy mieli możliwość doświadczenia regionu poprzez zmysły, biorąc udział w czterech kategoriach aktywności:

1. **Wellness i relaks,**
2. **Doświadczenia kulturowe,**
3. **Aktywności outdoorowe,**
4. **Atrakcje gastronomiczne.**

Przykład realizacji – Małopolska: region małopolski, związany z motywem smaku, odwiedziła Gabriella Korchmaros – influencerka z ponad 600 tysiącami obserwujących na Instagramie. Jej wizyta była współrealizowana z Małopolską Organizacją Turystyczną. Program wizyty skupił się na różnorodnych doznaniach smakowych: od słonego smaku w kopalni soli w Wieliczce, przez degustację wina w lokalnej

winnicy, po Zakopane z charakterystycznym wędzonym smakiem oscypka. W Krakowie influencerka odwiedzała liczne lokale, próbując zarówno tradycyjnych, jak i nowoczesnych potraw.

Promocja w mediach społecznościowych: Kampania została poprzedzona mini kampanią w mediach społecznościowych, która obejmowała publikację dwóch postów promocyjnych wspieranych budżetem reklamowym. Relacje z wizyt influencerów zostały opublikowane na ich indywidualnych profilach, co pozwoliło dotrzeć do szerokiego grona odbiorców.

Podsumowanie: Kampania „5 Zmysłów” była innowacyjnym projektem promującym różnorodność polskich regionów poprzez wykorzystanie potencjału mediów społecznościowych i zaangażowanie influencerów. Dzięki tej strategii udało się podkreślić unikalne cechy regionów oraz przyciągnąć uwagę międzynarodowej publiczności.

Wyniki kampanii: kampania prowadzona na Facebooku i Instagramie osiągnęła imponujące wyniki, docierając do szerokiego grona odbiorców i generując znaczące zaangażowanie. Oto podsumowanie osiągniętych rezultatów:

- **Zasięg:**
 - Na Facebooku treści kampanii dotarły do **1 625 538** unikalnych użytkowników.
 - Na Instagramie zasięg wyniósł **306 434** użytkowników.
 - Łączny zasięg na obu platformach to **1 931 972** unikalnych odbiorców.
- **Zaangażowanie użytkowników:**
 - Kampania wygenerowała **17 534 interakcje** na Facebooku, takich jak polubienia, komentarze, udostępnienia czy kliknięcia.
 - Na Instagramie odnotowano **6 523 interakcje**.
 - Łączna liczba interakcji wyniosła **24 057**, co świadczy o dużym zainteresowaniu treściami kampanii.
- **Wyświetlenia:**
 - Kampania wygenerowała **3 344 677 wyświetleń** na obu platformach, co oznacza, że treści były oglądane wielokrotnie przez użytkowników, zwiększając ich widoczność i zapamiętywalność.

Podsumowanie: Dzięki skutecznemu wykorzystaniu Facebooka i Instagrama kampania dotarła do prawie 2 milionów unikalnych użytkowników, generując ponad 24 tysiące interakcji i ponad 3,3 miliona wyświetleń. Wyniki te potwierdzają wysoką efektywność działań.

20. Współpraca patronacka z załogą ORP „KRAKÓW”

Okręt wojenny ORP „Kraków” to okręt transportowo-minowy stacjonujący w Morskim Porcie Wojennym w Świnoujściu. Wraz z 4 pozostałymi okrętami tego typu wchodzi w skład 2 Dywizjonu Transportowo-Minowego 8 Flotylli Obrony Wybrzeża. Od **2000 r.** na podstawie uchwały Rady Miasta Krakowa okręt noszący nazwę **Królewskiego-Stołecznego Miasta Krakowa** jest objęty patronatem **Gminy Miejskiej Kraków**. Współpracę z ramienia UMK koordynuje **Wydział ds. Turystyki**, zgodnie z **Zarządzeniem Prezydenta nr 1572/2021**.

W okresie 26-29 czerwca 2024 r. delegacja Wydziału ds. Turystyki, Rady Miasta Krakowa oraz Kancelarii Rady Miasta na zaproszenie dowódcy jednostki kpt. mar. Wojciecha Zielińskiego przebywała w Świnoujściu, gdzie odbyły się uroczystości 34. rocznicy pierwszego podniesienia bandery na okręcie. Miasto jest też **fundatorem wyposażenia wnętrza**, które nawiązuje do krakowskich tradycji i historii, **dostarcza na pokład wydawnictwa** i inne materiały związane z promocją miasta i okrętu.

W dniach 3-6 grudnia 2024 r. w Krakowie przebywała 3-osobowa delegacja załogi okrętu. Marynarze spotkali się z Zastępcą Prezydenta Miasta Krakowa Stanisławem Mazurem, wystąpili na forum Rady Miasta Krakowa, a Wydział ds. Turystyki zorganizował zwiedzanie z przewodnikiem najciekawszych atrakcji miasta. Spotkanie było okazją do przekazania delegatom **100 odznak honorowych ORP „Kraków”**, wykonanych na zamówienie Wydziału.

Europejska Droga Fuggerów

Pod koniec kwietnia 2024 roku pracownicy Wydziału ds. Turystyki oraz Muzeum Krakowa spotkali się z przedstawicielami Augsburga: w tym dyrektorem ds. turystyki miasta, przedstawicielami Muzeum Fuggerów i Welserów. Podczas spotkania omówiono możliwości włączenia Krakowa w projekt **Europejska Droga Fuggerów**. Promuje on historię i dziedzictwo augsburskiej rodziny kupieckiej Fuggerów, która niegdyś prowadziła rozległe interesy w kilku krajach Europy, także w Polsce. Jej członkowie byli ważnymi bankierami i doradcami europejskich monarchów, w tym ostatnich Jagiellonów. W rozwoju szlaku i promocji dziedzictwa Fuggerów uczestniczą: Augsburg i Bad Hindelang (Niemcy), Schwaz i Hall (Austria), Sterzing (Włochy) i Banská Bystrica (Słowacja).

Kolejne spotkanie odbyło się na początku grudnia 2024 r. Do Krakowa przybyła 4-osobowa delegacja z Urzędu Miasta w Banskiej Bystricy w Słowacji. Spotkanie było okazją do rozmów o dziedzictwie XVI-wiecznych paneuropejskich przedsiębiorców Fuggerów i Thurzonów i możliwościach wspólnej jego promocji między miastami.

21.XII Forum Polskiej Organizacji Turystycznej, Regionalnych i Lokalnych Organizacji Turystycznych 2024

W dniach 21-23 października w Ustrzykach Dolnych odbyło się XII Forum Polskiej Organizacji Turystycznej (POT), Regionalnych Organizacji Turystycznych (ROT) i Lokalnych Organizacji Turystycznych (LOT). Wydarzenie to zgromadziło liderów polskiej turystyki, tworząc przestrzeń do wymiany doświadczeń, wiedzy oraz wspólnego działania na rzecz budowy wizerunku Polski jako atrakcyjnej destynacji turystycznej.

- **strategia zarządzania zintegrowaną komunikacją marketingową**: podczas forum zaprezentowano strategię Polskiej Organizacji Turystycznej dotyczącą zarządzania zintegrowaną komunikacją marketingową w turystyce do 2030 roku. Zaprezentowane plany wyznaczają ambitne cele i kierunki rozwoju sektora turystycznego.

- **prezentacje projektów partnerskich**: istotnym elementem programu były prezentacje projektów partnerskich POT-ROT-LOT. Zagraniczne Ośrodki Polskiej Organizacji Turystycznej (ZOPOT) z Brukseli i Londynu przedstawiły wyniki innowacyjnych kampanii promocyjnych realizowanych w regionach Polski. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się prezentacja efektów kampanii "5 Zmysłów" zaprezentowana przez ZOPOT Rzym. Kampania obejmowała pięć regionów Polski, z których każdy symbolizował jeden zmysł. Kraków i Małopolska reprezentowały zmysł smaku, podkreślając bogactwo kulinarne tego regionu. Podczas prezentacji przedstawiciele zaangażowanych w kampanię podmiotów

przedstawiali efekty tej kampanii z ich punktu widzenia. Kraków był reprezentowany przez przedstawicieli Wydziału ds. Turystyki oraz Małopolskiej Organizacji Turystycznej

- **potrzeby zmian prawnych w turystyce:** podczas forum omówiono również istotne potrzeby zmian prawnych w sektorze turystyki. Tematy te spotkały się z dużym zainteresowaniem przedstawicieli branży i wywołały ożywioną dyskusję.

Uczestnicy mieli okazję wziąć udział w warsztatach stolikowych oraz sesjach poświęconych kampaniom w mediach społecznościowych. Warsztaty te miały na celu wsparcie w planowaniu działań promocyjnych w środowisku cyfrowym, co ma kluczowe znaczenie w nowoczesnej turystyce. Omawiano też trendy w turystyce europejskiej i krajowej. Zorganizowano panele dyskusyjne na temat badań w turystyce oraz źródeł informacji, co pozwoliło uczestnikom pogłębić wiedzę o aktualnych wyzwaniach i możliwościach w branży.

Wnioski i znaczenie wydarzenia

Forum zgromadziło liderów Regionalnych i Lokalnych Organizacji Turystycznych oraz dyrektorów Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej, co stworzyło unikalną okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń na międzynarodowym poziomie. Wydarzenie potwierdziło potrzebę współpracy pomiędzy różnymi podmiotami turystycznymi oraz konieczność dostosowywania działań do dynamicznie zmieniających się warunków na rynku turystycznym.

5. KRAKÓW W RANKINGACH

Zgodnie z danymi opublikowanymi w **65. raporcie stowarzyszenia Union of International Associations (UIA)**, w 2023 roku zorganizowano w Krakowie 32 spotkania branżowe międzynarodowych stowarzyszeń. **Tym samym Kraków, obok Warszawy, zajął 42. miejsce na świecie**, co podkreśla znaczenie tych miast jako regionalnych ośrodków MICE.

Jednocześnie **43 spotkania rangi ICCA dały miastu 30. miejsce w Europie a 47. miejsce w rankingu światowym ICCA 2023**. W całym kraju zorganizowano **179 międzynarodowych spotkań**, a Polska zdobyła **17. miejsce** w światowym rankingu. Jest to najwyższa pozycja naszego kraju w historii przygotowywanego co roku zestawienia.

W dorocznym branżowym konkursie Meeting Star Award, organizowanym przez Kongress Magazine, **Centrum Kongresowe ICE Kraków zajęło drugie miejsca spośród 40 obiektów w całej Europie Środkowej i Wschodniej**. Kraków natomiast znalazł się w finale konkursu dla miast w kategorii L meeting Destinations – najlepszych miast kongresowych, które mogą pomieścić do 2000 uczestników.

Odwiedzający indywidualni również doceniają Kraków w opiniotwórczych rankingach. Miasto zajmuje miejsca na podium w zestawieniach, takich jak: **„Najpiękniejsze Miasta Polski”** według Ogólnopolskiego Panelu Badawczego Ariadna, **„Miasto idealne na jesienny city break”** (drugie miejsce) ogłoszone przez magazyn „Travelist” oraz **„The Best Winter Getaway Destinations for 2024”** (również druga pozycja) zestawienie serwisu Discover Cars.com.

Według badania **„Post Office Travel Money City Costs Barometer”** Kraków plasuje się na czwartym miejscu wśród najbardziej atrakcyjnych miejsc na city break w Europie. Z kolei Airbnb umieścił miasto na piątej pozycji rankingu **miejsc oferujących najczystsze noclegi**.

Stolica Małopolski to także jedno z dwóch polskich miast, które znalazły się w najnowszej edycji rankingu **„World's Best Cities 2025”** przygotowanego przez firmę konsultingową Resonance Consultancy.

6. DZIAŁANIA DO REALIZACJI W 2025 R.

1. **Realizacja założeń „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa 2021-2028”** – kontynuacja realizacji projektów strategicznych, takich jak:
 - Program badawczy w zakresie turystyki:
 - „Badanie ruchu turystycznego w Krakowie”;
 - „Wpływ ekonomiczny turystyki na gospodarkę Krakowa”;
 - „Wpływ ekonomiczny branży spotkań na gospodarkę Krakowa”;
 - „Identyfikacja opinii interesariuszy na temat kierunków rozwoju gospodarki turystycznej w Krakowie w kontekście pory nocnej i głównych wyzwań stojących przed poszczególnymi sektorami gospodarki miasta”
 - Wdrożenie narzędzi analitycznych, takich jak: Index Doxey’a, BIG DATA (Selectivv, możliwa współpraca z VISA, Mastercard), GDS INDEX.
 - Działania na rzecz stworzenia bazy danych turystycznych w oparciu o ideę Smart City.
 - Projekty takie jak „Respect Kraków”, „City Helpers”, „Miasta Historyczne 3.0”, „Tourism in Balance”, „Tourism Lab” oraz rozwój Parku Edukacyjnego „Branice”.
2. **Organizacja wydarzeń**, w tym m.in. „Forum Turystyki w Krakowie”, konferencja „Miasta Historyczne 3.0”, Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego.
3. **Kontynuacja działań w zakresie najmu krótkoterminowego**, opłaty turystycznej, usług przewodnickich, a w przypadku zmian w przepisach krajowych – dostosowanie procedur do nowych regulacji prawnych, szczególnie tych wyprzedzających przepisy unijne.
4. **Rozwój zrównoważonej turystyki w sektorze MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Events):**
 - Analiza dobrych praktyk z innych miast europejskich oraz wdrażanie zasad ESG (Environmental, Social, Corporate Governance).
 - Organizacja szkoleń i warsztatów edukacyjnych dla branży lokalnej.
 - Wsparcie w procesie certyfikacji obiektów.
 - Współpraca z Agencją Rozwoju Miasta Krakowa w zakresie organizacji wydarzeń w Centrum Kongresowym ICE Kraków.
 - Zbieranie danych do GDS-Index oraz współpraca z Kraków Network i Programem Ambasadorów Kongresów Polskich.
 - Wymiana doświadczeń w ramach stowarzyszeń międzynarodowych, m.in. ICCA, City DNA.
 - Wsparcie organizacji wydarzeń związanych z polską prezydencją w Radzie Unii Europejskiej.
5. **Rozwijanie i tworzenie nowych wydawnictw oraz produktów turystycznych**, takich jak:
 - Szlak Twierdzy Kraków.
 - Szlak Kobiet Krakowa – „Krakowianki”.
 - Smoczy Szlak.
 - Nowe wydawnictwa turystyczne, np. „Kraków nocą”.
6. **Promocja Krakowa na rynkach krajowych i zagranicznych** poprzez:
 - Organizację wizyt studyjnych dla dziennikarzy, touroperatorów i influencerów.
 - Współpracę z nowymi rynkami emisyjnymi, w tym krajami Zatoki Perskiej.

- Udział w targach turystycznych i biznesowych:

Nazwa wydarzenia	Miejsce	Rozpoczęcie	Zakończenie
MATKA 2025	Helsinki, Finlandia	16.01.2025	19.01.2025
Fitur	Madryt, Hiszpania	22.01.2025	26.01.2025
FESPO MESSE	Zurich, Szwajcaria	30.01.2025	02.02.2025
M&I Forum Flagship US	Brooklyn, NY, USA	09.02.2025	12.02.2025
Conventa	Lublana, Słowenia	18.02.2025	20.02.2025
ITB Berlin 2025	Berlin, Niemcy	04.03.2025	06.03.2025
Bolsa de Turismo de Lisboa	Lizbona, Portugalia	12.03.2025	16.03.2025
M&I Forum FEST	Marrakesh, Maroko	16.03.2025	20.03.2025
Europe Congress	Londyn, UK	06.04.2025	08.04.2025
Ottawa Travel & Vacation Show	Ottawa, Kanada	12.04.2025	13.04.2025
ATM	Dubaj, ZEA	28.04.2025	01.05.2025
IMEX Frankfurt	Frankfurt, Germany	20.05.2025	22.05.2025
TMS Summer 2025	Madryt, Hiszpania	03.07.2025	05.07.2025
45 Zjazd Miast Hanzeatyckich	Visby, Szwecja	06.06.2025	08.06.2025
ICCA CEC	Europa	29.08.2025	30.08.2025
IFTM TOP RESA	Paryż, Francja	wrzesień	
IMEX America	Las Vegas, USA	08.10.2025	10.10.2025
GDS Index	Europa	20.10.2025	26.10.2025
ICCA Congress	Porto, Portugalia	09.11.2025	12.11.2025
IBTM Barcelona	Barcelona, Hiszpania	18.11.2025	20.11.2025
M&I Forum Flagship EU	Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie	30.11.2025	04.12.2025
WTM	Londyn, UK	listopad	
Touristik & Caravaning	Lipsk, Niemcy	listopad	

7. Zarządzanie stroną internetową Wydziału oraz kanałami social media:

- Aktualizacja i rozwój strony turystykakrakow.pl, convention.krakow.pl
- Prowadzenie profili społecznościowych „Turystyka Kraków” oraz „Krakow Convention Bureau” na platformach Facebook, LinkedIn i YouTube.

8. Kontynuacja prac Burmistrza Nocnego oraz Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy na rzecz wypracowania standardów funkcjonowania gospodarki nocy w Krakowie, w oparciu o badania i współpracę interesariuszy.

Planowane działania mają na celu rozwój turystyki w Krakowie w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, podnoszenie jakości usług turystycznych oraz promocję Krakowa jako atrakcyjnego i odpowiedzialnego kierunku turystycznego.